

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

О. М. Козленко

**СУЧАСНЕ СПОРТИВНЕ
КРАЇНОЗНАВСТВО**

АРАБСЬКИЙ СВІТ

**Частина 1
АРАБСЬКІ КРАЇНИ АЗІЇ**

Київ

ДП "Видавничий дім "Персонал"

2008

ББК 75.4(3)
К59

Рецензенти: *В. П. Крижанівський*, д-р іст. наук, проф., заст. директора з навчальної роботи Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, завідувач кафедри країнознавства
В. І. Головченко, д-р політ. наук, проф. кафедри країнознавства Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
Л. П. Гальперіна, канд. екон. наук, проф. кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету
Н. Н. Юсеф, канд. техн. наук, доц., заст. директора з міжнародних зв'язків Українсько-Арабського інституту міжнародних відносин МАУП, завідувач кафедри арабістики

Козленко О. М.

К59 Сучасне спортивне країнознавство: Арабський світ / О. М. Козленко. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008. — Ч. I: Арабські країни Азії. — 216 с.:іл.

ISBN 978-966-608-853-9

Монографія започатковує новий напрям країнознавства – спортивне країнознавство. Вивчення досягнень інших країн у спорті дасть новий поштовх до встановлення добрих стосунків з їх представниками. В першій частині зібрано, узагальнено та систематизовано досягнення в спорті арабських країн Азії, наведено дані про видатних особистостей у спорті, проаналізовано рівень розвитку окремих видів спорту.

Для фахівців-міжнародників, бізнесменів.

ББК 75.4(3)

ISBN 978-966-608-853-9

- © О. М. Козленко, 2008
- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2008
- © ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008

Sport is a universal language. At its best it can bring people together, no matter what their origin, background, religious beliefs or economic status.

(“Спорт – універсальна мова. У своїх кращих проявах він може примирити людей, незалежно від їхнього походження, релігійних вірувань або економічного статусу”)

Кофі Аннан, Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй (промова на відкритті Міжнародного року спорту та фізичного виховання 05.11.2004)
<http://www.un.org/News/Press/docs/2004/sgsm9579.doc.htm>

ВСТУП

Визнання досягнень народу чи країни в будь-яких галузях людської діяльності є надзвичайно важливим для встановлення, розвитку та поліпшення міжнародних відносин. Пояснюється це тим, що будь-які досягнення викликають зрозумілу гордість людей цієї країни, а знання про них та їх визнання іноземцями є прихованим виявом поваги до країни. В такому випадку створюються добрі підстави до людського зближення – як підґрунтя для поліпшення міжнародних відносин.

Чільне місце серед таких галузей людської діяльності посідає спорт. Для ХХ ст. притаманне посилення його ролі, і він, на жаль, іноді дуже сильно переплітається з політикою. Непоодинокі випадки, коли політичні фактори не тільки накладають відбиток на спортивні події (наприклад, програш на Олімпіаді-1952 в 1/8 фіналу футбольної збірної СРСР збірній Югославії в період конфлікту Сталіна і Тіто. Сталін розцінив його як політичний злочин, наслідком чого стали постанови про розформування команди ЦДРА (Центрального Дому Радянської Армії) і позбавлення спортивних звань групи футболістів з формулюванням “За підрив престижу радянського спорту та радянської

держави”), а й навіть втручаються в них. Яскравими прикладами цього є масові бойкоти Олімпіад:

- в Монреалі, 1976 р. (21 африканською країною та Іраком на виконання рішення Організації Африканської Єдності від червня 1976 р. проти потурання політиці апартеїду ПАР у спорті Новою Зеландією, бойкотував також Китай – через проблеми Тайваню);
- в Москві, 1980 р. (бойкотувало, за різними даними, більше 60 країн через введення військ СРСР до Афганістану);
- в Лос-Анджелесі, 1984 р. (бойкотували СРСР і 13 його союзників);
- менший за масштабами бойкот Олімпіади 1956 р. (Швейцарія, Іспанія, Нідерланди протестували проти введення радянських військ до Угорщини; Єгипет таким же чином протестував проти участі Британії та Франції в Суецькій кризі, до нього приєдналися Ліван та Ірак; Китай – через проблеми Тайваню).

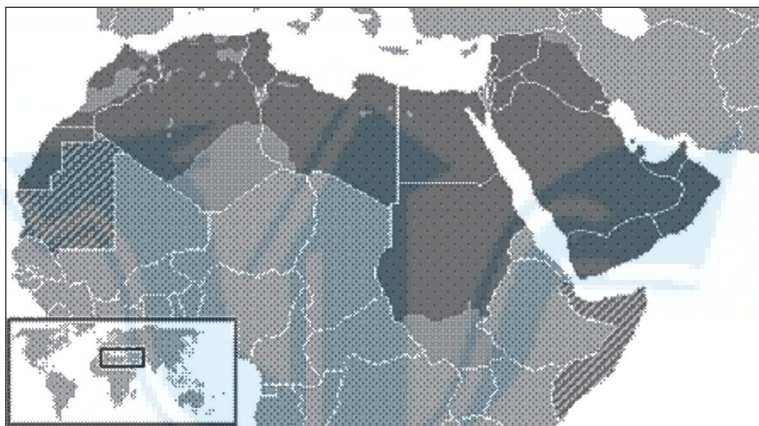
Багато політичних діячів є значущими постатями в спорті (наприклад, президент і власник футбольного клубу “Мілан” – у минулому багаторічний прем’єр-міністр Італії Сільвіо Берлусконі). Деякі українські приклади:

- президентом НОК України з 2002 до 2005 року був В. Ф. Янукович, прем’єр-міністр України (2002–2005);
- президентом Федерації футболу України з 1996 до 2000 року був В. П. Пустовойтенко, міністр кабінету міністрів, а потім прем’єр-міністр України (1997–1999);
- Рінат Ахметов – народний депутат України, власник ФК “Шахтар”.

Світ змінюється. На початку ХХІ ст. дедалі більшого значення набувають відносини з країнами, що раніше не належали до “супердержав”. Для цього є свої причини, на яких ми дозволимо собі не зупинятись. Одним із “нових” об’єктів заінтересованості міжнародної політики другої половини ХХ – початку ХХІ ст. став арабський світ.

Арабський світ на сьогодні – це 21 країна Близького Сходу, Північної та Східної Африки з населенням майже 330 млн чол. (більше 5 % від світового) та територією більшою за

13,5 млн кв. км (більше 9 % від світової). В своєму визначенні приналежності країн до арабських ми спирались на політичну ознаку – їх входження до Ліги арабських держав (ЛАД).

Карта країн Ліги арабських держав

Деякі арабські країни мають істотні поклади нафти. Чотири країни Перської затоки – Саудівська Аравія, ОАЕ, Кувейт і Катар входять до десяти найбільших нафтових та газових експортерів у світі. Багатства надр Алжиру, Лівії, Іраку, Бахреїну, Марокко і Судану дещо менші, але саме вони є могутнім імпульсом у розвитку їх економік.

У свідомості багатьох панує стереотип, згідно з яким спорт в арабських країнах нерозвинений. До середини минулого сторіччя, власне, так воно і було. Нині ж деякі з них є одними з найбільш прогресуючих у спорті серед країн світу. Арабські країни мають величезний спортивний демографічний потенціал – тільки в п'яти країнах з них частка населення віком до 14 років є меншою за середню у світі (27,4 %): Кувейт, Ліван, ОАЕ, Туніс і Катар. В деяких країнах, зокрема в тих, які поки не досягли великих успіхів на світовій спортивній арені, ця частка становить більше 30 % (Лівія, Йорданія, Сирія, Саудівська Аравія, Ірак) і навіть більше 40 % (Коморські острови, Оман, Судан, Джебуті, Сомалі, Мавританія, Ємен).

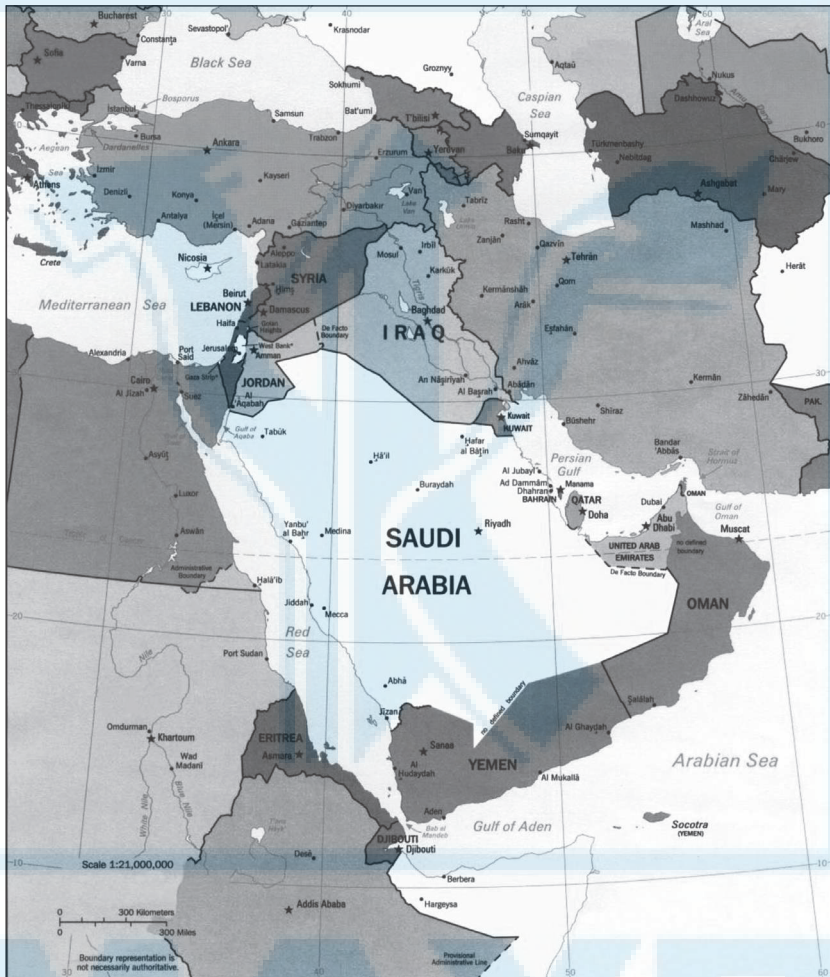
Усе це і стало суттєвими аргументами на користь підготовки монографії. Вона складається з двох частин – перша присвячена арабським країнам Азії, друга – арабським країнам Африки. Інформація подана за назвами країн в алфавітному порядку: загальна інформація про країну, відомості про участь країни в олімпійському русі, видатних особистостей спорту, про сучасний стан розвитку спорту.

Розглядаючи результати участі спортсменів арабських країн в Олімпійських іграх ми, здебільшого, наводили результати спортсменів, які посіли 1–6 місця і здобули очки для командного заліку.

Обсяг інформації визначався не тільки спортивним розвитком, а й значною мірою інформатизованістю суспільства. Саме тому описання країн значно різняться за обсягом.

МАУП

АРАБСЬКІ КРАЇНИ АЗІЇ

Азійські ігри

Розглядаючи розвиток спорту в арабських країнах Азії, ми не могли залишити поза увагою такі великі спортивні змагання, як Азійські ігри. Представники арабських країн ще не часто здобувають звання призерів Олімпійських ігор і чемпіонатів світу. Поки що це поодинокі випадки, тому щоб отримати більш-менш повне уявлення про розвиток спорту в них доцільно звернутися до виступів спортсменів на змаганнях континентального рівня.

Нині Азійські ігри, наймасовіші в світі після Олімпійських (2006 р. у них брало участь 8550 спортсменів, а, скажімо, на Олімпіаді-2004 змагались 11099 спортсменів), проводяться регулярно (раз на чотири роки, між Олімпіадами), що дає змогу скласти уявлення про розвиток окремих видів спорту, порівняти досягнення різних країн як у межах окремого виду спорту, так і в комплексі, визначити динаміку розвитку видів спорту в історичному аспекті.

Здійсно короткий екскурс в історію змагань. Перші Азійські ігри відбулися 1951 р., але ще 1913 р. пройшли Східні Олімпійські ігри (Маніла). У них взяли участь шість країн. До 1934 р. було проведено II–X Далекосхідні ігри (саме таку назву вони згодом набули). Подальшому їх проведенню завадила Друга світова війна.

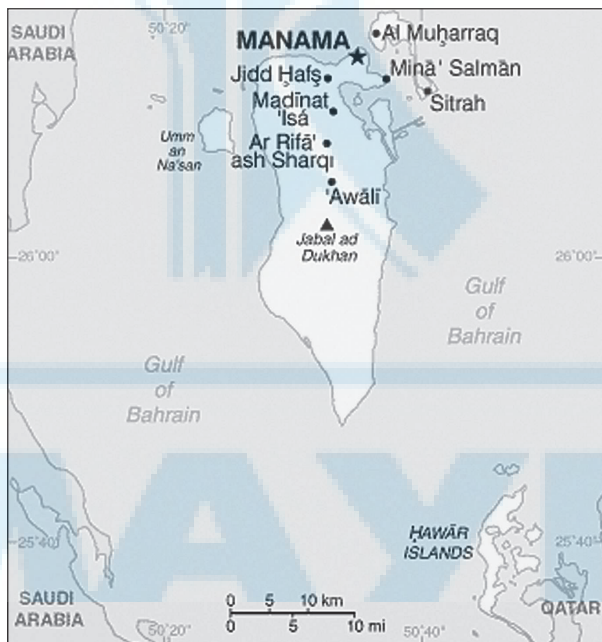
1949 р. в Нью-Делі було вироблено концепцію Азійських ігор, прийнято їх Статут, що відповідає Олімпійській Хартії, створено федерацію Азійських ігор. 1951 р. у перших Азійських іграх у 6 видах спорту брали участь спортсмени з 11 країн. Поступово, іноді долаючи значні перешкоди, до участі в них залучається дедалі більше спортсменів і країн, розширюється їх програма. (див. Додаток 1). Так, на IV іграх (Джакарта, 1962 р.) через політичні мотиви кількість країн-учасниць зменшилася до 17, зокрема влада країни заборонила в'їзд делегаціям Ізраїлю та Тайваню. VI ігри (1970 р.) повторно відбулися в Бангкоку через неспроможність Південної Кореї з політичних і фінансових міркувань провести змагання. 1974 р. арабські, китайські, пакистанські команди та команда Північної Кореї відмовилися змагатись у тенісі, фехтуванні, баскетболі та футболі проти команди

Ізраїлю. 1978 р. ігри знову приймав Бангкок (рятуючи ситуацію, що виникла через неспроможність Сингапуру та Пакистану з фінансових і політичних міркувань провести ігри). Вперше участь брали команди Сирії, ОАЕ, Лівану, Катару, Саудівської Аравії. Були виключені Ізраїль і Тайвань, що викликало негативну реакцію міжнародних спортивних організацій. Як наслідок, Ізраїль було спортивно приєднано до Європи.

На I–VIII Азійських іграх командну боротьбу вигравали японці. 1982 р. у командній боротьбі Китай випередив Японію і впродовж наступних шести ігор не втрачав набутого лідерства.

1981 р. створено Олімпійську Раду Азії (ОРА) шляхом реорганізації Федерації Азійських ігор (ФАІ), що було схвалено на засіданні ФАІ в присутності повноважних представників азійських НОКів. Однак офіційно її створення відбулося 1982 р. під час проведення IX Азійських ігор (востаннє під егідою ФАІ). Зважаючи на організаційну належність ОРА до олімпійського руху, близькість Азійських ігор за духом до Олімпійських, виступи арабських країн на Азійських іграх ми виклали в розділах про їх участь в олімпійському русі.

БАХРЕЙН

Загальна інформація

Офіційна назва: Королівство Бахрейн

Столиця: Манама

Площа: 665 км²

Головні міста: Мухаррак, Ріфака, Мадіпат Харнад, Алі, Іса, Сітра

Найвища точка: Джабаль ад Духан – 122 м

Суходільного кордону немає

Узбережжя: Перської затоки

Населення: 699 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 25300 (40 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 1051,13

Середній вік населення: 29,4 р.

Очікувана тривалість життя: 74,45 р.

Частка населення віком до 14 років: 27,4 % (118 місце в світі)

Клімат: сухі, м'які, приємні зими; дуже гарячі, вологі літа

Територія: більшою частиною низько розташована пустеля, що поступово підвищується до невисокого центру.

Бахрейн в олімпійському русі

Національний Олімпійський комітет утворено 1978 р., наступного року визнано Міжнародним Олімпійським комітетом. Президент НОК – його високість шейх Ісса бін Рашид Аль Халіфа, генеральний секретар – шейх Абдул Рахман бін Рашид Аль Халіфа.

Вперше Бахрейн взяв участь в Олімпійських іграх в Лос-Анджелесі 1984 р. Бахрейн в МОК отримав скорочення **BRN**.

Участь спортсменів Бахрейн у Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1	2	3
1984	Лос-Анджелес	Легка атлетика (400 м з/б – 1), сучасне п'ятиборство (3), стрільба (3), плавання (100 м в/с – 1, 100 м батерфляй – 1).
1988	Сеул	Сучасне п'ятиборство (3), фехтування (4), легка атлетика (100 м – 1, 400 м з/б – 1, 3000 м з перешкодами – 1).

1	2	3
1992	Барселона	Легка атлетика (100 м, 200 м – 1, 5000 м – 1, марафон – 1, 110 м з/б – 1, спис – 1, молот – 1), велоспорт (5), таеквондо (2).
1996	Атланта	Легка атлетика (110 м з/б – 1), вітрильний спорт (4).
2000	Сідней	Легка атлетика (800 м – 1, 100 м ж – 1), плавання (100 м в/с ч – 1, 50 м в/с ж – 1).
2004	Афіни	Легка атлетика (800 м – 1, 1500 м – 1, 5000 м – 1, марафон – 1, 100 м ж – 1, марафон ж – 1), плавання (2), вітрильний спорт – 1, стрільба – 1.

Гучних успіхів на Олімпіадах Бахрейн поки не мав – спортсмени країни не здобули жодної медалі на офіційних змаганнях – була тільки бронзова медаль на показових змаганнях з таеквондо 1988 р. (Даррадж Адель).

Азійські ігри

Першу в історії країни медаль Азійських ігор виграв Ахмет Хамада в 1982 р. (3 місце з бігу на 400 м з бар'єрами). Він же став першим в історії країни чемпіоном Азійських ігор в 1986 р. Окрім нього тільки одну медаль виборів на Азійських іграх-1986 Рашид Бадо (таеквондо). Цим і вичерпується список медалей Бахрейну в XX ст.

Кардинально змінилася ситуація в XXI ст. – на іграх-2002 спортсмени вибороли 3 золоті, 2 срібні та 2 бронзові нагороди, тобто більше ніж за всю попередню історію: легка атлетика – 4 медалі (Рашид Рамзі – золота, Рашид Мохаммед – золота, Абдельхак Закарія – срібна та бронзова, всі – з бігу на витривалість), бодіблдинг – 2 медалі (з них 1 – золота).

Здобутки спортсменів Бахрейну на Азійських іграх

Рік	Золотих медалей		Срібних медалей		Бронзових медалей	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1	2	3	4	5	6	7
1982					легка атлетика	1
1986	легка атлетика	1	таеквондо	1		

1	2	3	4	5	6	7
2002	легка атлетика	2	легка атлетика	1	легка атлетика	1
	бодіблдінг	1	бодіблдінг	1		
2006	легка атлетика	6	легка атлетика	5	легка атлетика	3
	бодіблдінг	1	бодіблдінг	2	таеквондо	1
			кінний спорт	2		

Стрімкий розвиток спорту в Бахреїні засвідчили Азійські ігри-2006: 7 золотих, 9 срібних та 4 бронзові медалі. За кількістю золотих медалей країна посіла 14 місце, а за кількістю усіх медалей – 16. Із 20 медалей, завойованих на Азійських іграх-2006, 14 у легкоатлетів, з них 6 золотих.

Бахреїн вийшов на провідні позиції в Азії з легкої атлетики. На іграх-2006 країну в цьому виді представляли 28 спортсменів (10 місце серед країн-учасниць). Більше за них золотих нагород здобули лише спортсмени Китаю (14), а за загальною кількістю медалей ще й Японія. В бодіблдіngu Бахреїн посів друге місце в командному заліку (1 золота та 2 срібні медалі). Вперше представники Бахреїну піднялись на п'єдестал пошани у змаганнях з кінних перегонів (срібна медаль в особистих змаганнях та срібна – в командних), що дозволило країні у командному заліку посісти друге місце.

На Азійських іграх-2006 Бахреїн мав велике представництво в змаганнях з бодіблдіngu – 8 спортсменів (найбільше серед усіх країн), боулінгу – 12 (в числі 11 країн, які виставили максимальну кількість учасників), велоспорті-шосе – 10 (більше тільки у Кореї), більярді – 13 (більше тільки у Індії), кінному спорті – 11 (шості), вітрильному спорті – 9 (восьмі), стрільбі – 18 (десяті).

Країна також брала участь в основних турнірах з баскетболу, пляжного волейболу, футболу, гандболу, волейболу.

Але важко зіставляти за однією шкалою, скажімо, Китай – більше 1 млрд 300 млн, Індію – більше 1 млрд, інші країни з великим населенням та Бахреїн, у якому проживає лише 699 тис. чоловік. Якщо привести кількість нагород до населення (припустімо на 1 млн населення), то побачимо, що Бахреїн посідає

друге місце (після Катару) за кількістю золотих нагород та загальною кількістю нагород (див. додаток 3).

Видатні особистості спорту

Шейх Ісса бін Рашид Аль Халіфа обраний віцепрезидентом Олімпійської Ради Азії (ОРА).

Ахмет Хамада (1961 р. н.) – видатний легкоатлет Бахреїну, єдиний у ХХ ст. бахреїнський чемпіон Азійських ігор-1986, чемпіон Азії 1983, 1985 років з бігу на 400 м з бар'єрами та бронзовий призер Азійських ігор в 1982 р. 1983 р. встановив, а 1986 р. поліпшив рекорд Азії з бігу на 400 м з бар'єрами.

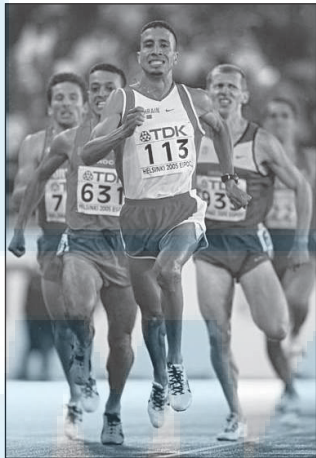

Шейх Ісса
бін Рашид Аль
Халіфа

Сучасний стан розвитку спорту в Бахреїні

Легка атлетика

Найбільший прогрес спостерігається в розвитку легкої атлетики. Так, до 2003 р. серед ста кращих результатів сезону в світі тільки один належав представнику Бахреїну, 2004 р. – вже 5, 2005 р. – 13 (9 – чоловікам і 4 – жінкам: всі Маріам Юсуф Джамал), 2006 р. – 21 (15 чоловікам і 6 – жінкам). При цьому з бігу на 1500 м серед чоловіків другий результат сезону-2006 у світі мав Рашид Рамзі, а серед жінок також другою була Маріам Юсуф Джамал.

Рашид Рамзі

Рашид Рамзі народився 17 липня 1980 р. в м. Сафі, Марокко, один із провідних бігунів світу на середні дистанції. Його рідне місто відоме такими визначними бігунами, як брати Халід і Брахім Буламі та Абдерахім Гумрі, з останнім Рашид навіть тренувався.

Спортсмена було визнано перспективним бігуном на 800 та 1500 м. 1998 р. він пройшов відбір і мав брати участь в першості світу серед юніорів, але завадила травма. Проте вже наступного року Рамзі став срібним призером чемпіонату Африки серед юніорів. Відтоді у нього виникли проблеми з хрестоподібною зв'язкою лівого коліна.

2002 р. Рамзі та ще трьох бігунів, а також його тренера Халіда Буламі запросили до Бахрейну. Через спеку підготовка проходила здебільшого за кордоном, переважно в Марокко. Травма коліна дедалі сильніше давалася взнаки, проте Рашид вирішив відкласти операцію і взяти участь у чемпіонаті Азії та Азійських іграх у Бушані, представляючи нову країну. Він спромігся вибороти срібло на чемпіонаті Азії та виграти Азійські ігри-2002 у Бушані два місяці потому. На чемпіонаті Азії 2003 р. Рашид Рамзі знову став срібним призером, а 2004 р. – володарем срібла на чемпіонаті світу в закритих приміщеннях (до речі, це взагалі була перша нагорода спортсменів з Бахрейну на світових першостях) і дворазовим переможцем (800 м і 1500 м) чемпіонату Азії 2004 р. в закритих приміщеннях у Тегерані (Іран). Того ж року сталася ще одна знаменна подія – Рашид Рамзі переміг великого Хішама Ель Геруджа, перервавши його чотирирічну безпрограшну серію. На Олімпіаді Рашида вважали одним із фаворитів, але в півфіналі Тарек Букенса з Алжиру чіпляє його п'ятку і спортсмен падає. 2004 р. в нього сьомий результат сезону в бігу на 1500 м, він двічі поліпшує рекорд Азії; 2005 р. – в нього третій результат сезону на 1500 м, десятий – на 800 м та милью; 2006 р. – другий у світі на 1500 м, п'ятий – на милью, 24-й – на 800 м.

Рашид Рамзі – дворазовий чемпіон світу, після 1964 р. перший бігун, який виграв золоті медалі на дистанції 800 м і 1500 м на одному чемпіонаті світу. Це сталося 2005 р. в Гельсінкі. Він також перебуває серед світових фаворитів з бігу на милью. 2005 р. поліпшив власний рекорд Азії з бігу на 1500 м, а 2006 р. оновив його. На Азійських іграх-2006 у Досі став бронзовим призером.

Маріам Юсуф Джамал (за народженням – Тола Коту Зенебех) народилася 16 вересня 1984 р. в Ефіопії, бігунка на довгі дистанції. 2005 р. став її першим повноцінним сезоном. Вона встановила національний рекорд з бігу на 3000 м, стала бронзовим призером чемпіонату світу 2006 р. в закритих приміщен-

**Маріам Юсуф Джамал виграла змагання з бігу
на 1500 м на Азійських іграх**

нях в Москві, була п'ятою на чемпіонаті світу 2005 р. в Гельсінкі. 2006 р. перемогла на світовому фіналі в Штутгарті та Кубку світу в Афінах, на міжнародних змаганнях в Осло. Крім цього, вона здобувала перемоги на змаганнях у Монако, Женеві, Афінах, Лозанні. На Арабських іграх 2005 р. стала триразовою чемпіонкою – на 800 м, 1500 та 5 000 м. Має тридцятий результат з бігу на 1500 м за всю історію. На Азійських іграх-2006 вона двічі стала чемпіонкою – в бігу на 800 м та 1500 м.

Тола Коту Зенебех народилась в зоні Арсі (район Оромія в Ефіопії), відомої бігунами зі світовим ім'ям, в першу чергу, Хайле Геберсілассіє (вони навіть з одного села). “Як і всі хлопці та дівчата Арсі я хотіла наслідувати його”. Вона почала займатися легкою атлетикою в 15 років зі стрибків у висоту (1,45 м). Наступного року (2000) вже випробовує себе на середніх дистанціях. На національних юніорських змаганнях 2002 р. стала третьою. Там її помітив швейцарський менеджер і запросив до своєї країни взяти участь у серії змагань з пробігів та півмарафонів, більшість

з них вона виграла. З особистих причин спортсменка вирішила не повертатися до рідної країни, побоюючись, що їй не дозволять виїздити за кордон. 2004 р. виграла міжклубні національні змагання на 5 000 м, потім на міжнародних змаганнях у Люцерні виконала кваліфікаційний норматив з бігу на 1500 м для участі в Олімпійських іграх. Проте Ефіопська федерація легкої атлетики не дозволила їй брати участь в Олімпіаді, що спонукало спортсменку та її чоловіка просити громадянства Швейцарії. Їх запит було відхилено. Статус біженки не дозволяв Зенебех виступати на змаганнях поза межами Швейцарії, а тому пошуки такої можливості продовжувались. Тут Бахрейн і запропонував своє громадянство за умови зміни прізвища на арабське. Так у січні 2005 р. Тола Коту Зенебех стала Маріам Юсуф Джамал.

Проживаючи в Лозанні, Джамал часто тренується в середньогір'ї – в Шале-а-Гобе (близько 900 м над рівнем моря) під керівництвом свого чоловіка Таріка Яхуда (Мнашу Тайе до отримання громадянства Бахрейну).

Після перемоги в Осло в липні 2005 р. ім'я Маріам з'явилося на сторінках спортивної преси і привернуло широку увагу, що мало і деякі негативні моменти. Її сучасне і вже традиційне для легкоатлеток екіпірування в короткі шорти та короткий топ викликало невдоволення, зокрема члена парламенту Хамада Аль Мужамаді.

Список перемог 2005 р. вражає – в 26 змаганнях вона перемогла 22 рази, показувала кращі результати сезону в світі на 1500 м та 3000 м і стала 19-ою серед кращих у світі ще на двох дистанціях – 800 м та 5000 м. За підсумками 2006 р. Маріам у світовому рейтингу посіла 11 місце серед всіх легкоатлеток, маючи другий результат з бігу на 1500 м.

Тарег Мубарак Тахер (до прийняття арабського імені Деніс Санг)

**Тарег Мубарак Тахер
наближається**

**до перемоги в стипль-чезі
на Азійських іграх-2006**

виступає за Бахрейн. Народився в Кенії, за офіційними документами Бахрейну, 1 грудня 1989 р., що заперечується на його батьківщині – вказується 1984 р. Проголошена в документах дата народження дала йому право взяти участь у 2005 р. у світовому юнацькому чемпіонаті в Маракеші (Марокко), де він виграв змагання на 2000 м з перешкодами. Трьома тижнями пізніше фінішував п'ятнадцятим на чемпіонаті світу. Він також є рекордсменом світу серед юнаків. 2006 р. став срібним призером чемпіонату Азії і одинадцятим на чемпіонаті світу в закритих приміщеннях.

Мушір Салім Джаер (до зміни прізвища Леонард Мучеру Майна) народився 13 червня 1978 р. в Н'яндарві, Кенія. Бігун на довгі дистанції, виступає за Бахрейн. 2004 р. в Тегерані (Іран) став чемпіоном Азії в закритих приміщеннях, хоча, за правилами ІААФ, не мав права виступати за свою нову країну до 16 березня 2006 р. 2003 р. – сьомий на чемпіонаті світу в закритих приміщеннях. 2004 р. встановив рекорд Азії з бігу на 5 000 м та поліпшив його наступного року, першим з азійських бігунів подолавши дистанцію менше ніж за 13 хвилин. Входив до списку кращих сезонів 2004 р. (3000 м – 6 місце, 5000 м – 12-ге) і 2005 р. (5000 м – 22-ге, 3000 м – 51-ше). На Азійських іграх-2006 став срібним призером з бігу на 5 000 м.

Юсеф Саад Камель (до зміни прізвища в зв'язку зі зміною громадянства – Грегорі Кончелла) народився 29 березня 1983 р. у Кенії. Бігун на середні дистанції, улюблена дистанція – 800 м. З лютого 2004 р. виступає за Бахрейн. Його батько – Біллі Кончелла (1961 р. н.) – кенійський бігун на 800 м, дворазовий чемпіон світу (Рим, 1987 р. та Токіо, 1991 р.), бронзовий призер чемпіонату світу 1993 р. Донині тримається його рекорд чемпіонатів світу.

Юсеф Саад Камель був бронзовим призером чемпіонату Азії в закритих приміщеннях (2004 р.) у Тегерані, Іран. Того ж року встановив рекорд Азії з бігу на 800 м – 1:43.11. 2004 р. та 2005 р. показує другі результати сезонів у світі. 2006 р. здобув перемогу на Кубку світу та виграв Азійські ігри. За підсумками 2006 р. посів 66 місце в світовому рейтингу легкоатлетів, маючи при цьому дев'ятий результат сезону з бігу на 800 м.

**Юсеф Саад Камель виграв змагання з бігу на 800 м
на Азійських іграх-2006**

Белал Мансур Алі (до зміни прізвища – Джон Его) народився 17 жовтня 1988 р. у Кенії. Бігун на середні дистанції, виступає за Бахрейн. Молодий обдарований спортсмен з особистим рекордом на дистанції 800 м – 1: 44,34. На юнацькому чемпіонаті світу-2005 в Маракеші (Марокко) виграв змагання з бігу на 1500 м. Трьома тижнями пізніше брав участь у чемпіонаті світу, де в змаганнях з бігу на 800 м посів сьоме місце. Був бронзовим призером чемпіонату світу серед юніорів. У березні 2006 р. в Москві став бронзовим призером чемпіонату світу в закритих приміщеннях. Того ж року ІААФ почала розслідування з приводу віку Алі. 2006 р. мав 19-й результат сезону в світі з бігу на милю. На Азійських іграх-2006 став срібним призером з бігу на 1500 м.

Хасан Махбуд (до зміни прізвища – Сілас Кіру) народився 31 грудня 1981 р. в Кенії. Бігун на довгі дистанції. Змінив громадянство перед початком 2007 р. і прийняв нинішнє ім'я. На початку своєї спортивної кар'єри бігав на довгі дистанції поза межами стадіону. Дебютував на бігівій доріжці на Азійських іграх-2006, де й переміг у змаганнях з бігу на 10000 м. Значущість

перемоги засвідчує той факт, що серед його суперників був рекордсмен Азії на цій дистанції Абдулла Ахмет Хасан з Катару (26:38.76 – Брюссель, 2003 р.).

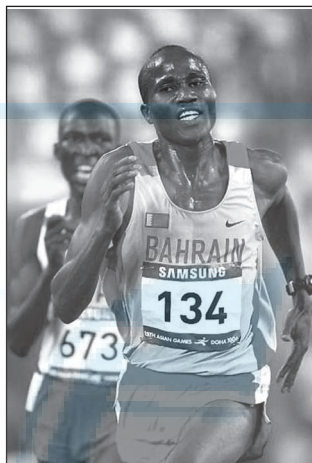
Брендон Сімсон (народився 6 вересня 1981 р. у Флориді, США) – спринтер, до середини 2006 р. виступав за Ямаїку, нині – за Бахрейн. Володар трьох бронзових медалей чемпіонату світу (2001, 2003, 2005) в естафеті 4×400 м. Срібний призер чемпіонату світу серед юніорів 2000 р. та чемпіон в естафеті 4×400 м. На Азійських іграх-2006 став срібним призером.

Мохаммед Абдельхак Захарія (до зміни прізвища – Абдельхак Ель Гурч) народився 20 липня 1974 р. в Марокко, прийняв громадянство Бахрейну. 2002 р. став двічі призером Азійських ігор (5000 м – срібло та 10000 м – бронза) і срібним призером чемпіонату Азії (5000 м). 2003 р. на чемпіонаті Азії (10000 м) знову виборов срібну медаль.

Чемпіонкою Азійських ігор-2006 з бігу на 200 м стала Аль Гасара Рукайя, а на 100 м вона здобула бронзу.

Футбол

Нині футбол у Бахреїні перебуває на піднесенні. Традиційно, за рідкими винятками (наприклад, четверте місце на чемпіонаті світу серед юнаків до 17 років у 1989 р., де, до речі, команда отримала нагороду ФІФА “Fair play”), ця гра в країні розвивалася повільно. Але в 2001 р. перемога над Кувейтом у відбіркових матчах до Кубка світу (третє місце в групі

**Бахреїнець Хасан Махбуд
виграє змагання з бігу
на 10000 м
на Азійських іграх-2006**

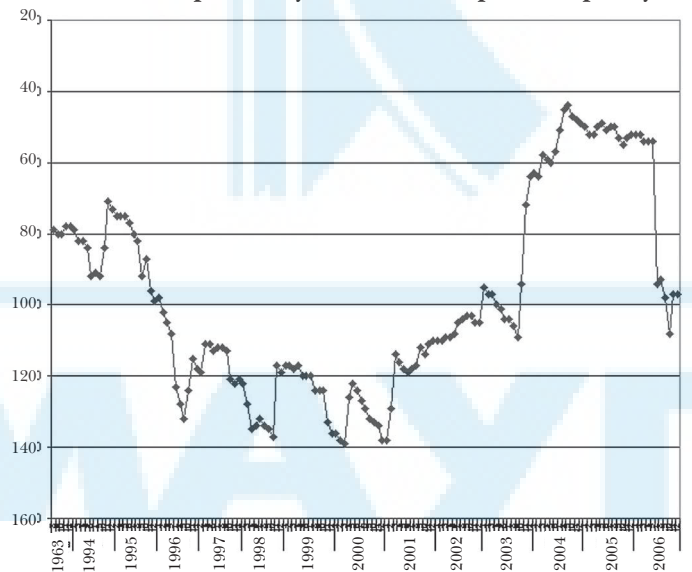

Аль Гасара Рукайя

після Саудівської Аравії та Ірану) змусила фахівців інакше ставитися до збірної цієї країни. 2002 р. на Кубку Кувейту команда досягла фіналу і програла там лише через “золотий гол”.

Однак їй поки що бракує стабільності – чергуються чудово відіграні матчі з командами – лідерами регіону і прикрі поразки чи нічії з аутсайдерами. Незважаючи на це, збірна Бахреїну швидко прогресує. З вересня 2003 р. до вересня 2004 р. вона зі 109 позиції в світовому рейтингу ФІФА піднялася до 44-ої завдяки хорвату Среско Юричичу, який в середині 2003 р. змінив на тренерському містку француза Івеса Хербета. 2004 р. команда вперше вийшла до півфіналу Кубка Азії та досягла фінального раунду кваліфікації до Кубка світу 2006 р. – виграла плей-офф у сильної команди Узбекистану, але не змогла обіграти в міжконтинентальному плей-офф команду Тринідаду і Тобаго. На шляху до фінальної частини Азійської зони кваліфікаційної стадії Кубка світу заявили про себе молоді таланти. Одним із найкращих гравців збірної можна назвати А'алу Хубайл (1982 р. н.), нападника збірної та клубу “Аль Гарафак”. На Кубку Азії 2004 р. його було визнано кращим нападником турніру – 5 голів.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Бахреїну

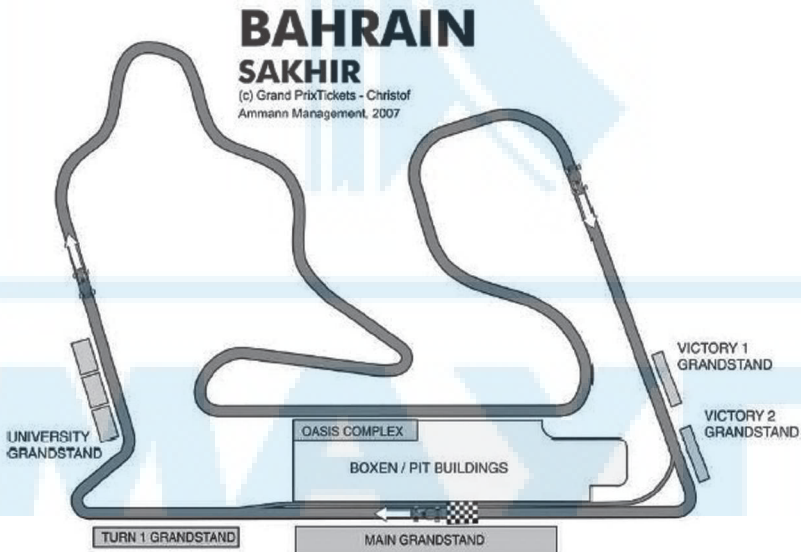

Автоперегони

Бахрейн іноді називають “Меккою мотоспорту Близького Сходу”. Гран-прі Бахрейну є одним із етапів (першим на Близькому Сході) чемпіонату світу “Формула-1”. Змагання проводяться на Міжнародному автодромі Сахір, будівництво якого було ініційоване

почесним президентом Федерації автоспорту Бахрейну, наслідним принцом шейхом Салманом бін Хамадом Аль Халіфа. На будівництво блискучого зразка сучасної гоночної траси, що розпочалось 2002 р. і продовжувалося 16 місяців, було витрачено 150 млн дол. Траса: довжина кола – 5412 м, кількість кіл – 57, дистанція – 308,238 км. Перші змагання відбулися у квітні 2004 р. У змаганнях беруть участь найсильніші пілоти. Першим

Міжнародний автодром Сахір

чемпіоном Гран-прі Бахреїну став славетний Міхаель Шумахер, який встановив рекорд траси – одне коло він подолав за 1 хв 30,252 сек. Гонки було відзначено нагородою ФІА “За найкраще організований Гран-прі”. Як правило, Гран-прі Бахреїну є третіми за порядком змаганнями, за винятком 2006 р., коли традиційний початок змагального року – Гран-прі Австралії – помінявся місцями з Гран-прі Бахреїну через проведення в Австралії в той же час Ігор Співдружності. 2007 р. траса стала першою, яку нагороджено Інститутом ФІА (Міжнародної федерації автоспорту) вищою нагородою за чудову безпеку, розміщення, медичні засоби, найвищі стандарти технології обслуговування.

Технічно автодром вимогливий до розгону й гальмування, тут майже немає швидкісних поворотів, але є можливість для обгону. Прямая старт-фініш довша за кілометр, на ній авто набирають швидкість до 320 км/год. В шостому повороті гонщик зазнає перевантаження в 3,2g – найбільшого на цій трасі.

Через неминучий пісок (хоча організатори поливають навколишні пагорби клейкою сполукою) команди ставлять додаткові фільтри, що ще більше загострює проблеми з охолодженням.

2006 р. славетний Міхаель Шумахер лідирував 15 кіл спочатку та з 24-го до 35-го, однак переможцем етапу став Фернандо Алонсо з команди “Рено”, другим був Міхаель Шумахер з команди “Феррарі”. Середня швидкість переможців становила близько 206 км/год.

Фернандо Алонсо перед заїздом говорив: “Це унікальна траса, вітер виносить пісок на асфальт, отож характеристики покриття в поворотах постійно змінюються, і ви не знаєте, що чекає вас на наступному колі. Спека підвищує вимоги до ефективності систем охолодження, тож інженерам доведеться попрацювати. Перша гонка сезону – це завжди маса питань”. Інший відомий пілот, Джанкарло Фізікелла, сказав: “Бахрейн – це автодром нового покоління, із чудовими засобами обслуговування. Тут є кілька цікавих поворотів, можна й потрібно ризикувати при гальмуванні, все це саме до смаку мені. Цей автодром дуже навантажує гальма, тож під час перегонів потрібно стежити за їхнім станом”.

2007 р. переміг бразилець Філіпе Масса з команди “Феррарі”.

На початку 2007 р. було підписано довготерміновий контракт на проведення етапу Формули-1. Коментуючи підписання нової угоди, власник компанії FOM (Formula One Management) Берні Еклстоун відзначив, що ще три роки тому Формули-1 не було в регіоні. Бахрейн створив не тільки одну із найсучасніших, можна навіть сказати, одну із найкращих трас у чемпіонаті, а й сприяв популяризації цього спорту на Близькому Сході.

Гандбол

Національна команда Бахрейну присутня на континентальній гандбольній арені з початку проведення чемпіонатів Азії (1977 р.). Її позиції доволі сильні (приблизно п'яте місце) з періодичними (через 2–3 чемпіонати) “провалами”. 1993 р. у Бахреїні проходив чемпіонат континенту. Найбільший успіх національної команди – бронзові медалі чемпіонату Азії 1995 р.

Гандболісти-пляжники національної команди стали срібними призерами 1-го чемпіонату Азії з пляжного гандболу, що відбувся в Мускаті, Оман, в січні 2004 р.

На клубному рівні “Аль Хіал” у 1999 р. та 2000 р. здобував третю сходинку у розіграші Кубка чемпіонів Азії. В 2001 р. клуб “Аль Наджда” був третім, а в 2003 р. – четвертим, “Аль Ахлі” – сьомим. 2004 р. клуб “Барбар” здобув бронзові нагороди.

Непогано виступають також гандболісти-юніори – вони на 6-му чемпіонаті Азії (проходив в Бахреїні в 1998 р.) стали чемпіонами, а 1994 р. – срібними призерами.

Баскетбол

Національна команда Бахреїну з баскетболу кілька разів брала участь у першості Азії, посідаючи місця з 10 по 15.

Волейбол

У серпні 2006 р. у Лозанні було досягнуто домовленості про проведення світових турнірів з пляжного волейболу 2007 та 2008 років у Бахреїні. 2007 р. на спеціально збудованому з цієї метою стадіоні відбувся перший з них, як частина відбору до Олімпійських ігор 2008 р. у Пекіні.

На початку 2007 р. національна команда стала переможцем змагань на Кубок Затоки.

Кінний спорт

На Азійських іграх-2006 шейх Нассер бін Аль Каліфа виграв срібну медаль в кінних перегонах. Команда також завоювала срібло.

Важка атлетика

Поки не набула популярності. Важкоатлети в 2006 р. виступили значно гірше, ніж 2005 р., коли два спортсмени ввійшли до сотні кращих світового рейтингу та ще 9 перебували в другій сотні. 2006 р. було показано тільки три результати другої сотні.

Спортсмени Бахреїну – призери Азійських ігор

Рік	Золота			Срібна			Бронзова		
	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1982							легка атлетика	біг на 400 м з бар'єрами	Ахмед Хамада
1986	легка атлетика	Ахмед Хамада	біг на 400 м з бар'єрами	так-вондо	до 84 кг	Бадо Рашид			
1990									
1994									
1998									
2002	легка атлетика	Рашид Рамзі	біг на 1500 м	легка атлетика	біг на 5000 м	Абдельхак Закарія	легка атлетика	біг на 10000 м	Абдельхак Закарія
	легка атлетика	Рашид Мохаммед	біг на 800 м	боді-білдинг	до 85кг	Самі Альхаддад			
	бодібілдинг	Альфарсани Тарік	до 90 кг						
2006	легка атлетика	Маріам Юсуф Джамад	жінки, біг на 800 м	легка атлетика	біг на 400 м	Брендон Сімсон	легка атлетика	біг на 1500 м	Рашид Рамзі
	легка атлетика	Маріам Юсуф Джамад	жінки, біг на 1500 м	легка атлетика	біг на 1500 м	Белал МансурАлі	легка атлетика	біг на 10000 м	Адам Ізмаїл Іса

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	легка атлетика	біг на 800 м	Юсеф Саад Камель	легка атлетика	біг на 5000 м	Мушір Салім Джаер	легка атлетика	жінки, біг на 100 м	Аль Гасара Рукайя
	легка атлетика	біг на 10000 м	Хасан Махбуд	легка атлетика	марафон	Халід Камаль Ясін	таєквондо	до 54 кг	Рахім Хамід Ібрагім
	легка атлетика	стипль-чез	Тарек Мубарак Салем	легка атлетика	жінки, біг на 10000 м	Каріма Салех Джасім			
	легка атлетика	жінки, біг на 200 м	Аль Гасара Рукайя	бодіблідінг	до 80 кг	Мохаммед Сабах Насер Хассан			
	бодіблідінг	понад 90 кг	Туарег Джафар Мохаммед Фарасані	бодіблідінг	до 85 кг	Фадхел Хусейн			
				кінні перегони	особисто	шейх Нассер Аль Халіфа			
				кінні перегони	команда	шейх Дуайдж Салман Аль Халіфа			
						шейх Халід Аль Халіфа			

ЄMEH

Загальна інформація

Офіційна назва: Республіка Ємен

Столиця: Сана

Площа: 527970 км²

Головні міста: Аден, Таиз, Худейда, Дхамар, Мукалла, Хаджа, Ель Бейда

Девіз: “Бог, Нація, Революція, Єдність” (“Аллах, аль-Ватан, аль-Таура, аль-Вежда”)

Найвища точка: Ен Набі Шаїб – 3760 м

Межує з: Саудівською Аравією, Оманом

Узбережжя: Червоного моря, Оманського моря

Населення: 21 456 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 900 (217 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 40,64

Середній вік населення: 16,6 р.

Очікувана тривалість життя: 62,12 р.

Частка населення віком до 14 років: 46,4 % (11 місце у світі)

Клімат: більшою частиною пустельний; гарячий та вологий на західному узбережжі; помірний в західних горах, які зачіпає сезонний мусон; надзвичайно гаряча, суха, різка пустеля на сході

Ландшафт: північний схід Ємену – розпечена кам’яниста пустеля, де дощ не випадає роками. У горах, що відокремлюють цю пустелю від берегової рівнини, щозими проливаються рясні дощі. У долинах, на терасованих гірських схилах землероби вирощують бавовну, фрукти й овочі.

Ємен в олімпійському русі

Ємен став членом Організації Об’єднаних Націй у вересні 1947 р., Демократичний Ємен – у грудні 1967 р. Національний Олімпійський комітет утворено в 1971 р. у двох частинах країни під назвою “Спортивний комітет”. Визнано Міжнародним Олімпійським комітетом у 1981 р. після того, як визнання відповідними міжнародними федераціями отримали єменські федерації футболу, волейболу, баскетболу, настільного тенісу, легкої атле-

тики та гімнастики. Президент НОК – Абдулрахман Алакваа, генеральний секретар – Мохаммед Абдулла Аль Ахджрі.

З 1984 р. команда Ємену виступала на всіх Олімпіадах (спочатку командою Єменської Арабської Республіки – скорочення в МОК **YAR**). У 1988 р. команди Єменської Арабської Республіки та Єменської Народно-демократичної Республіки (**YMD**) виступали окремо. Після об'єднання Ємену в 1990 р. на всіх наступних Олімпіадах виступала єдина команда. Ємен в МОК отримав скорочення **YEM**.

Участь спортсменів Ємену в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників	
1984	Лос-Анджелес	Легка атлетика (800 м – 1, 5000 м – 1).	
1988	Сеул	YAR	Легка атлетика (800 м – 1, 800 м, 1500 м – 1, 5000 м – 1, 10000 м – 1), дзюдо (3), греко-римська боротьба (2), вільна боротьба (1).
		YMD	Легка атлетика (100 м – 1, 200 м – 1, 5000 м – 1), бокс (2).
1992	Барселона	Легка атлетика (800 м – 1, 1500 м – 1, 5000 м – 1, 10000 м – 1), дзюдо (5).	
1996	Атланта	Легка атлетика (400 м – 1, 800 м – 1, марафон – 1), плавання (100 м в/с – 1), греко-римська боротьба (1).	
2000	Сідней	Легка атлетика (400 м – 1, 200 м ж – 1).	
2004	Афіни	Легка атлетика (400 м – 1), плавання (50 м в/с – 1), таеквондо (1).	

Азійські ігри

Першою медаллю Ємену на Азійських іграх у 2002 р. стала бронзова нагорода Ахмеда Акрама з таеквондо в ваговій категорії до 54 кг. 2006 р. було здобуто ще одну бронзову нагороду в змаганнях з у-шу Наджі Аль Ашвалем. Завдяки цьому Ємен посів 36 місце в командному заліку.

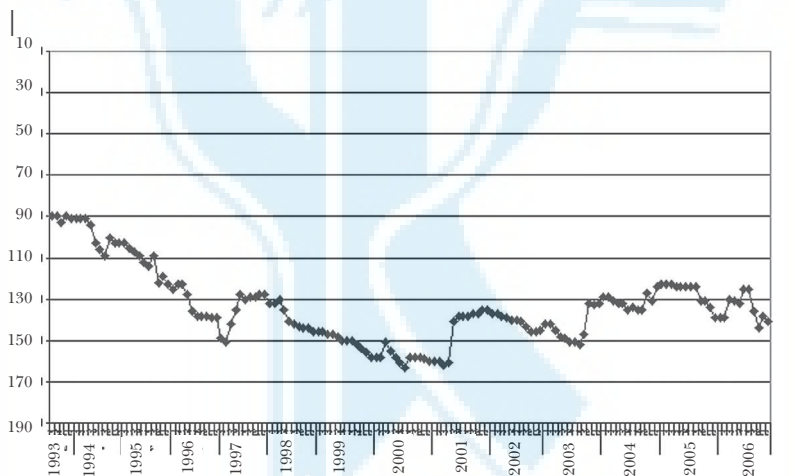
На Азійських іграх-2006 країна була представлена в змаганнях з таеквондо (6 спортсменів), карате та настільного тенісу (по 5), у-шу та легкої атлетики (по 3), дзюдо (2).

Футбол

У світовому футбольному рейтингу Ємен не посідає чільних місць. На рубежі століть він опинився на 160 позиції. За

останні два роки його рейтинг поступово зростає. Позитивно слід оцінити результати виступу національної команди Ємену в кваліфікаційному раунді Кубка світу 2002 р. – стала другою в групі, відставши на одне очко від ОАЕ – учасника фінальної частини Кубка світу 1990 р. Вона навіть переграла у себе вдома цю команду з рахунком 2:1, переможний гол забив дворазовий кращий нападник Єменської ліги Алі Аль Нуну. Потім команда зіграла внічию з Саудівською Аравією (переможець групи) в турнірі Арабського Кубка 2002 р. 2004 р. команда завершила турнір Кубка Затоки внизу таблиці.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Ємену

Шахи

Хатем Аль Хадрані був переможцем Панарабських ігор 1999 і 2004 років.

Важка атлетика

Вид спорту не набув масового поширення та високого рівня розвитку в країні. Серед важкоатлетів слід відзначити доволі молодого (1987 р. н.) легкоатлетика (категорія до 56 кг) Саїда Марвана Абдуллу, який 2005 р. в світовому рейтингу був на 56 місці, а 2006 р. – на 49. Фалет Аммар Наджі (до 105 кг) – 79-й результат

за підсумками 2006 р. Останній став бронзовим призером Західноазійських ігор-2005. Серед жінок Салем Магда Алі (до 75 кг) 2006 р. посіла 82 місце. Ознакою 2006 р. стало збільшення представництва жінок у світовому рейтингу (в другій сотні).

Таеквондо

На Азійських іграх-2002 Ахмед Акрам став бронзовим призером у ваговій категорії до 54 кг. Це була перша медаль Ємену на Азійських іграх.

У-шу

На Азійських іграх-2006 в Катарі Наджі Аль Ашваль став бронзовим призером.

МАУП

IPAK

Загальна інформація

Офіційна назва: Республіка Ірак

Столиця: Багдад

Площа: 437 072 км²

Головні міста: Басра, Мосул, Кіркук, Арбіл, Ас Сулейманія

Девіз: “Бог Великий” (“Аллаху Акбар”)

Найвища точка: Хаджі Ібрагім – 3608 м

Межує з: Сирією, Туреччиною, Саудівською Аравією, Іраном, Кувейтом, Йорданією

Узбережжя: Перської затоки

Населення: 26783 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 1900 (182 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 61,28

Середній вік населення: 19,7 р.

Очікувана тривалість життя: 69,01 р.

Частка населення віком до 14 років: 39,7 % (53 місце в світі)

Клімат: переважно пустельний; помірні прохолодні зими з сухими, гарячими, безхмарними літами; північні гористі регіони поблизу іранського та турецького кордону зазнають холодних зим іноді з великим снігом, який тане на початку весни, спричиняючи велику повінь у центральному і південному Іраку

Ландшафт: переважно широкі рівнини; очеретяні болота на іранському кордоні на півдні з великими затоплюваними областями; гори на кордонах з Іраном та Туреччиною.

Ірак в олімпійському русі

Національний Олімпійський комітет було утворено і визнано Міжнародним Олімпійським комітетом в 1948 р.

З 1986 р. Удай Хусейн, син диктатора Саддама Хусейна, зайняв посаду президента НОК Іраку. В квітні 2003 р. комітет розформовано, його членство в МОК призупинено. В січні 2004 р. після нових демократичних виборів сформовано новий НОК. Його президентом обрано генерал-лейтенанта Ахмета Аль-Са-

маррі, генеральним секретарем – Аміра А. Джаббар Задума; з лютого того ж року МОК поновив членство НОК Іраку.

Участь спортсменів Іраку в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1948	Лондон	Баскетбол (10), легка атлетика (400 м – 1).
1960	Рим	Важка атлетика (5), бокс (2), легка атлетика (11), боротьба (1), велоспорт (2). Важкоатлет Абдул Вахід Азіз у ваговій категорії до 67,5 кг виборов бронзову нагороду – доки єдину в олімпійському здобутку Іраку.
1964	Токіо	Легка атлетика (8 учасників – 100 м, 200 м, 400 м, 4×100 м, 4×400 м, 110 м з/б, 400 м з/б, стрибки в довжину, потрійний, десятиборство), важка атлетика (7), бокс (2).
1968	Мехіко	Важка атлетика (1), боротьба (1).
1980	Москва	Легка атлетика (6 учасників – 400 м, 4×400 м, 110 м з/б, потрійний – 1), бокс (7), футбол (17), важка атлетика (5), греко-римська боротьба (3), вільна боротьба (6). Футбольна збірна вийшла до чвертьфіналу, але там програла команді НДР (матч відбувся в Києві). У ваговій категорії до 63,5 кг боксер Фарук Чанчун Джавад був п'ятим із 30 учасників.
1984	Лос-Анджелес	Бокс (3), футбол (17), важка атлетика (2), вільна боротьба (3), греко-римська боротьба (2).
1988	Сеул	Легка атлетика (200 м, 400 м – 1, 110 м з/б), футбол (20), бокс (3), греко-римська боротьба (2), вільна боротьба (3). Газі Салах (вільна боротьба до 57 кг) став шостим.
1992	Барселона	Бокс (3), важка атлетика (5), стрільба (1).
1996	Атланта	Легка атлетика (потрійний стрибок – 1), стрільба (1), важка атлетика (1).
2000	Сідней	Легка атлетика (5000 м – 1, 5000 м ж – 1), плавання (50 м в/с – 1, 50 м в/с ж – 1).
2004	Афіни	Легка атлетика (400 м з/б – 1, 100 м ж – 1), бокс (1), плавання (1), важка атлетика (1), дзюдо (1), таеквондо (1), футбол. Збірна з футболу вийшла до чвертьфіналу (перемігши Португалію, Коста-Ріку), де перемогла команду Австралії. В півфіналі програла команді Парагваю. Програвши в матчі за бронзові медалі команді Італії з рахунком 0:1, посіла четверте місце.

Азійські ігри

Іракський спорт у 70–80 роках минулого сторіччя пережив піднесення і мав певні досягнення в масштабах Азії.

Здобутки спортсменів Іраку на Азійських іграх

Рік	Золотих медалей		Срібних медалей		Бронзових медалей	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1974	легка атлетика	1			важка атлетика	2
					легка атлетика	1
1978	легка атлетика	1	важка атлетика	2	важка атлетика	2
			легка атлетика	1	легка атлетика	2
					боротьба	1
					бокс	1
1982	футбол	1	легка атлетика	1	легка атлетика	1
	легка атлетика	1	боротьба	1	важка атлетика	1
			бокс	1	бокс	1
					кінний спорт	1
1986			важка атлетика	3	важка атлетика	1
			легка атлетика	1	бокс	1
			боротьба	1		
2006			футбол	1	важка атлетика	1
			важка атлетика	1		

Отже, впродовж 70–80-их років із загальної кількості нагород (31) 11 вибороли легкоатлети (4 золоті), стільки ж важкоатлети, 4 – боксери і 3 – борці. До того ж, золоту медаль здобула команда за перемогу в турнірі з футболу 1982 р.

Впродовж наступних двадцяти років іракські спортсмени не завойовували медалей на Азійських іграх. Лише 2006 р. великого

успіху досягли футболісти – вони вибороли срібні медалі. Непогано виступили важкоатлети – срібним призером став Мохаммед Альджуайфрі (до 105 кг), а бронзу отримав Харем Алі (до 77 кг).

В командному заліку ігор-2006 Ірак посів 29 місце, а у важкій атлетиці – 7-ме (за загальною кількістю медалей – 5).

На Азійських іграх-2006 Ірак мав велике представництво в боротьбі – 11 спортсменів, важкій атлетиці – 7, легкій атлетиці – 6, велотрек, велошосе та бокс – по 5, фехтуванні – 4 спортсмени.

Також країна була представлена в основних турнірах з пляжного волейболу і футболу.

Видатні особистості спорту

Наджах Алі (1984 р. н.) – єдиний боксер від Іраку, який зміг отримати ліцензію на участь в Олімпіаді-2004 в Афінах. Алі виявляв зацікавленість боксом з дитинства, але незадовільний стан більшості боксерських залів на той час не сприяв тренуванням. У 2002 р. боксер виграв чемпіонат Азії. Після вторгнення США до Іраку Алі познайомився з Морісом Воткінсоном (колишнім боксером-професіоналом, претендентом на титул чемпіона світу), який був залучений американським урядом тренувати іракську олімпійську команду з боксу. Алі та вісім інших олімпійських надій потрапили під його суворий контроль. Як наслідок, незважаючи на нестачу досвіду міжнародних змагань, Алі зміг отримати ліцензію. Після виступу на Олімпіаді-2004 Алі і Воткінсон переїхали до Нью-Йорка, проводять тренування в легендарному залі Глеасон.

Ще однією відомою спортивною постаттю Іраку є Аднан бін Абдулкарім Ахмет Алькайсі Ель Фарсі, в минулому професійний борець, відомий за прізвиськами Шейх Аднан Аль Кайсі, Білий Вовк Біллі або генерал Аднан. Він народився 1 березня 1939 р. у Багдаді в сім'ї імама. Одним із його однокласників був Саддам Хусейн (за автобіографією). Займався аматорською боротьбою, в 1959 р. поїхав до США на навчання в університет штату Оклахома. 1970 р. виграв в команді світовий титул за версією WWF, згодом став чемпіоном світу за версією NWA, чемпіоном США, Техасу, багаторазовим чемпіоном Північного Сходу. Після отримання ліцензії на участь в Олімпіаді-2004 в Афінах Алі виграв срібну медаль у важкій атлетиці (до 105 кг).

мання травми в 1991 р. закінчив виступати сам, але почав займатися менеджментом борців.

Сучасний стан розвитку спорту в Іраку

Насамперед слід звернути увагу на нестабільну внутрішню обстановку в країні. Так, у середині червня 2007 р. знайдено тіла 13 членів національної команди з таеквондо, які зникли безвісти 2006 р.

Футбол

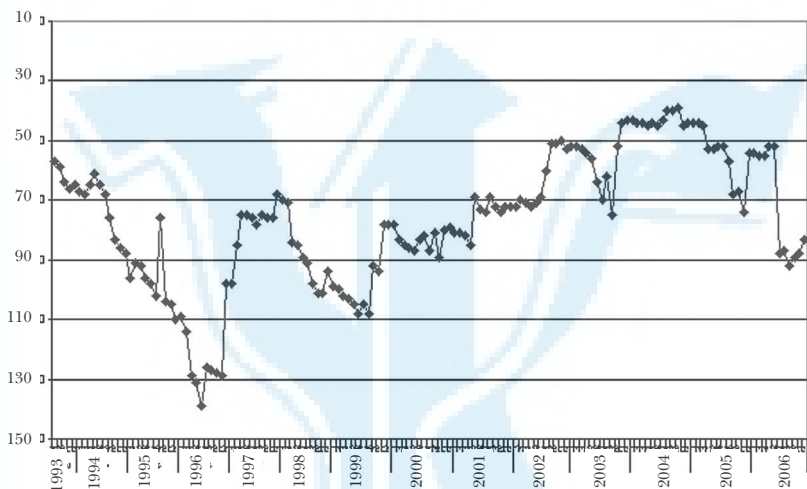
Ірак став чемпіоном Азійських ігор 1982 р., посів 4 місце на Кубку Азії 1976 р., тричі вигравав Кубок Затоки (1979, 1984, 1988), одного разу ввійшов до фінальної частини Кубка світу (1986). У світовому рейтингу ФІФА в 1993 р. команда посідала 57 місце. Потім були падіння і злети. На Олімпіаді 2004 р. збірна Іраку посіла четверте місце, програвши в матчі за бронзові медалі команді Італії з рахунком 0:1. У грудні 2006 р. Ірак відновив

Команда Іраку здобула срібні медалі на 15 Азійських іграх у Катарі, 2006 р.

свій авторитет у футболі в Азії – став срібним призером Азійських ігор. У липні 2007 р. вперше вийшовши до фіналу Кубка Азії, став чемпіоном. Іншим фіналістом була Саудівська Аравія – вперше в історії фінал Кубка Азії був арабським.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Іраку

Серед визначних футболістів Іраку слід назвати таких. Нападник збірної Іраку Хуссейн Саед Мохаммед (народився 21 січня 1958 р., у складі збірної виступав з 1977 р. до 1990 р., провів 126 матчів – 23 місце в світі) забив в іграх національної команди 61 гол. За цим показником він посідає дванадцяте місце в світі.

Латін Хуссейн Шіхаїб забив 45 голів (34 місце в світі).

Ахмад Радхі Амаеш (народився 21 березня 1964 р. в Багдаді) – в минулому нападник, грав за клуб “Аль-Рашід”, нині – політик. З 1983 р. до 1997 р. провів 73 матчі за національну збірну Іраку, забив 42 голи (45 місце серед кращих нападників світу всіх часів). 1988 р. визнано кращим футболістом Азії. Визнається кращим іракським футболістом усіх часів. У травні 2004 р. був заарештований за звинуваченнями, нібито він разом з іншими кинув ручні гранати до будинку давнього товариша по команді і нинішнього президента Асоціації футболу Іраку Саїда Хуссейна.

У грудні 2005 р. брав участь у виборах від сунітської групи Іракської ісламістської партії.

Емануель Баба Давуд (1934 р. н.) відомий як Аммо Баба, в минулому нападник, саме він забив перший гол у міжнародних зустрічах Іраку (1957 р. у матчі з Марокко). 1971 р. його призначено головним тренером збірної команди військових Іраку, яка тричі виборювала Кубок світу серед військових (1972, 1977, 1979). 1979 р. очолив національну команду, яка вперше в своїй історії брала участь у Кубку світу 1986 р. Під його керівництвом збірна протягом 80-х тричі виборювала право на участь в Олімпійських іграх (Москва, 1980; Лос-Анджелес, 1984; Сеул, 1988). На Олімпіаді-80 команда Іраку виступала в чвертьфіналі. Окрім того, він привів збірну Іраку до перемог на Азійських іграх (1982), у розіграші Кубка Затоки (1979, 1984, 1988), Арабського кубка. Він також тренував клуби “Аль Талаба” (чемпіон 1981 р.), “Аль Завра” (чемпіон 1994 р.).

Емануель Баба Давуд розлучився з дружиною, оскільки відмовився від християнства і став атеїстом. Вся його сім'я нині проживає в Чикаго, він же в Багдаді керує футбольною академією для підлітків. 20 січня 2006 р. ветерана атакувала група іракських бойовиків, його зв'язали, осліпили, побили і пограбували. Президент Іраку заявив, що країна оплатить усі медичні витрати.

Юніс Махмуд (1983 р. н.) — форвард клубу “Аль Гарафа” (Катар) та національної збірної, вважається кращим нападником, зіграв 38 матчів за національну збірну, забив 22 голи.

Розвитку іракського футболу надають допомогу інші країни. Так, на початку 2007 р. іракський футбольний клуб “Аль Наджаф” оприлюднив

заяву, що Кувейт має намір покрити всі витрати з проведення домашніх матчів клубу в Лізі чемпіонів Азії 2007 р.

Легка атлетика

Таліб Фейсал Аль-Сафар – бігун на 400 м з бар'єрами, 1975 р. та 1977 р. встановлював рекорди Азії, 1974 р. – переможець Азійських ігор, 1973 р. – срібний призер чемпіонату Азії.

Чемпіонами Азії ставали:

Фалах Наджі Джаралла – 800 м, 1979 р.; а також чемпіон Азійських ігор 1982 р. – 1500 м, срібний призер 1978 р. – 800 м, бронзовий (1982 р.) – 800 м.

Хусейн Кадум – 400 м з бар'єрами, 1979 р. Чемпіон Азійських ігор-1978. Таким чином, двічі поспіль Азійські ігри на дистанції 400 м з бар'єрами вигравали представники Іраку. Більше того, бронзовим призером 1978 р. став Таліб Фейсал.

Срібними призерами чемпіонату Азії ставали:

Ауф Абдурахман Юсеф (400 м, 1983) (він також був двічі бронзовим (1981, 1985); Шібіб Дагер Аль-Ламі (стипль-чез, 1973); Аббас Аль-Аїбі (400 м, 1979); Кассім Мохаммед (стрибки у висоту, 1983); Нагі Газі (110 м з бар'єрами, 1989) (був бронзовим у 1987); Аднан Таес Аккар (1500 м, 2005).

Бронзові медалі чемпіонатів Азії виборювали: Фахім Сада (400 м, 1979); Джаббар Рахіма (110 м з бар'єрами, 1979); Хусейн Дарвіш (1500 м, 1985); двічі Майса Хуссейн (5000 м та 10000 м, 1995).

Вперше жінка представляла Ірак в 1977 р. – Надін Аль Джібурі.

Важка атлетика

Іракський важкоатлет Харем Алі (1985 р. н.) на Азійських іграх-2006 у Досі в ваговій категорії до 77 кг виграв бронзову медаль (341 кг = 155 + 186) – першу для Іраку на цих змаганнях та першу після 20-річної перерви. За рік до того він виграв Західноазійські ігри, срібло виборів Альджуафрі Мохаммед (до 105 кг).

2005 р. до світового рейтингу увійшло доволі багато важкоатлетів Іраку, при цьому вони посіли там пристойні місця.

Місце в рейтингу	Прізвище	Рік народження
15	Худал Худар Субхі	1974
16	Таха Херум	1985
18	Абуд М. Газем	1981
20	Абдул Мунім Мохаммад	1981
22	Амар Юсер Хуссейн	1975
23	Мохаммед Хайдер Дах	1970
26	Мужир Салім Абдулла	1980
30	Йоср Амар	1975
36	Харем Алі	1985

2005 року Амар Юсер Хуссейн став срібним призером Західноазійських ігор, а Мохаммед Хуссейн, Мужир Салім Абдулла та Мохаммед Хайдер – бронзовими. Ще 15 спортсменів показали результати серед 100 кращих у світі. Логічно було б припустити, що з 24 спортсменів значна частина і наступного року покаже високі результати. Однак такого не сталося – до першої сотні 2006 р. ввійшло лише 8 спортсменів:

Місце в рейтингу	Прізвище	Рік народження
13	Альджуафрі Махаммад	1981
17	Харем Алі	1985
25	Худал Худар Субхі	1974
33	Мохамед Хайдар	1970
50	Свара Мохаммед	1982
54	Мохаммед Фазза	1979
60	Селім Алі	1984
84	Хусейн Мохаммед Йоср	1986

Як бачимо, лише 2 спортсмени – Худал Худар Субхі (до 105 кг) та Харем Алі (до 77 кг) ввійшли в обидва списки в першій сотні. Цей факт також змушує замислитись. Одним із лояльних пояснень його може бути нестабільна внутрішня обстановка в Іраку.

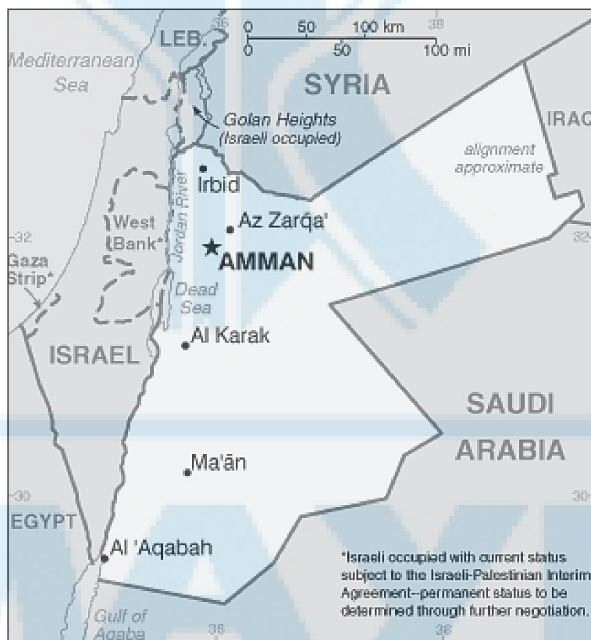
Спортсмени Іраку – призери Азійських ігор

Рік	Золота			Срібна			Бронзова		
	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1974	легка атлетика	біг на 400 м з/б	Таліб Фейсал Аль Сафар	легка атлетика	важка атлетика	легка атлетика	важка атлетика	до 85 кг	Аль Хамдані
			Хаддал				понад 105 кг	Хаддал	
1978	легка атлетика	біг на 400 м з/б	Кадум Хуссейн	важка атлетика	понад 105 кг	Рафід Ахмад	важка атлетика	до 85 кг	Талал Абдулкадер
			Аль Аїбі Аббас			Аладіб Тарік		Хасан Махмуд	
			Фалах Наджі Джаралла			боротьба		до 84 кг	Мохаммед-брісам Абдул
			друга напівсередня вага			бокс		Антасса Джабар	
легка атлетика	біг на 400 м з бар'єрами	Таліб Фейсал Аль Сафар	легка атлетика	легка атлетика	біг на 400 м з бар'єрами	легка атлетика	легка атлетика	біг 4×400 м	Таліб Фейсал Аль Сафар

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	футбол			боротьба	до 120 кг	Джасем Мохаммед Фарах	важка атлетика	до 76 кг	Мохаммед Яссін М.
	легка атлетика	біг на 1500 м	Фалах Наджі Джаралла	бокс		К. Салман Ісмаель	бокс	друга напівсередня вага	Дж. Джавад Фарук
1982				легка атлетика	біг 4×400 м		кінний спорт		Махді Мускалаф А.
							легка атлетика	біг на 800 м	Фалах Наджі Джаралла
				боротьба	до 120 кг	Джасем Мохаммед Фарах	важка атлетика	до 105 кг	Аль Хоссані Махмуд
				легка атлетика	біг 4×400 м		бокс	найлегша категорія	Шабот Марі Сайед
1986				важка атлетика	до 85 кг	Мохаммед Джавад Салех			
					до 94 кг	Абдулла Аталлах М.			
					понад 105 кг	Рахім Абдулла Ісса			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006				футбол важка атлетика	до 105 кг	Альджуафрі Махаммад	важка атлетика	до 77 кг	Харем Алі

ЙОРДАНІЯ

Загальна інформація

Офіційна назва: Йорданське Хашимітське Королівство

Столиця: Амман

Площа: 89213 км²

Головні міста: Зарка, Ірбід, Акгаба, Карак, Джараш, Ман, Мадаба

Девіз: “Аллах, батьківщина та король” (“Аллах, аль Ватан, аль Малік”)

Найвища точка: г. Рам – 1764 м

Межує з: Саудівською Аравією, Ізраїлем, Палестиною, Сирією, Іраком

Узбережжя: затока Акаба Червоного моря

Населення: 5906 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 4900 (131 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 63,99

Середній вік населення: 23 р.

Очікувана тривалість життя: 78,4 р.

Частка населення віком до 14 років: 33,8 % (83 місце в світі)

Клімат: має комбінацію середземноморського та безплідного пустельного; середземноморський клімат переважно на півночі та заході країни, тоді як більшість країни – це пустеля. В цілому країна має теплі, сухі літа та м'які, вологі зими з середньорічною температурою від 12 до 25 °С, влітку досягає 40 °С в пустельних регіонах. Опади в середньому малі в пустелі і значні на північних пагорбах, часом – у вигляді снігу

Ландшафт: переважно пустельне плато на сході, гірська область на заході; Східноафриканська зона розламів відокремлює Східний і Західний береги ріки Йордан.

Йорданія в олімпійському русі

Національний Олімпійський комітет було утворено в 1957 р., визнано Міжнародним Олімпійським комітетом у 1963 р. Президент НОК – принц Фейсал бін Аль Хуссейн, генеральний секретар – Абдул Гані Таббалат. Йорданія в МОК отримала скорочення **JOR**.

Участь спортсменів Йорданії в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1980	Москва	Стрільба (4).
1984	Лос-Анджелес	Легка атлетика (800 м, 1500 м – 1, 5000 м, 10000 м – 1, марафон – 1, ходьба 20 км – 1, 3000 м ж – 1), фехтування (1), стрільба (7).
1988	Сеул	Стрільба з лука (ж – 1), бокс (2), фехтування (2), настільний теніс (ж – 1), греко-римська боротьба (2), вільна боротьба (2). В показових змаганнях з таеквондо Абушеха Іхсан та Камаль Самер виграли бронзові медалі.
1992	Барселона	Легка атлетика (5000 м – 1, стрибки у висоту – 1), стрільба (1), настільний теніс (ж – 1), таеквондо (3).
1996	Атланта	Легка атлетика (стрибки у висоту – 1, ядро, ж – 1), плавання (400 м в/с – 1, 200 м комп. ж – 1), стрільба (1).
2000	Сідней	Легка атлетика (800 м – 1, ядро, ж – 1), плавання (200 м комп. – 1, 200 м батерфляй ж – 1), кінний спорт (1), стрільба (1), таеквондо (1), настільний теніс (1).
2004	Афіни	Легка атлетика (100 м – 1, 100 м ж – 1), кінний спорт (1), плавання (2), таеквондо (2), настільний теніс (1). В чоловічих змаганнях з таеквондо Ібрагім Камаль посів четверте місце.

Азійські ігри

Основні досягнення Йорданії на спортивній арені Азії пов'язані з таеквондо – з 23 медалей на Азійських іграх 17 здобуто саме в цьому виді спорту, серед них і єдина поки що золота медаль (2006 р.). На Азійських іграх-2006 спортсмени Йорданії з таеквондо за кількістю медалей посіли п'яте місце, а за кількістю учасників – сьоме (11 спортсменів).

Добре зарекомендували себе також каратисти: 7 спортсменів здобули 3 медалі (за загальною кількістю медалей вони там були шостими).

На Азійських іграх-2006 Йорданія мала велике представництво в кінному спорті – 9.

Брала також участь в основних турнірах з баскетболу та футболу (зокрема серед жінок).

Здобутки спортсменів Йорданії на Азійських іграх

Рік	Золоті медалі		Срібні медалі		Бронзові медалі	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1986			таеквондо	3	таеквондо	1
1994			таеквондо	2	таеквондо	2
1998			таеквондо	3	таеквондо	1
					бокс	1
2002					таеквондо	2
2006	таеквондо	1	таеквондо	2	карате	3
			греко-римська боротьба	1	бодіблдинг	1

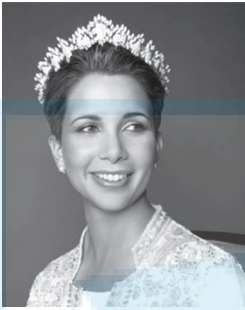
Видатні особистості спорту

На Генеральній Асамблеї FEI (Міжнародної Федерації кінного спорту), що пройшла в Куала-Лумпур 1 травня 2006 р., новим президентом обрано принцесу Йорданії Хайю бинт аль Хусейн (Princess Haya), яка очолюватиме FEI до 2010 р. 2007 р. її було обрано членом МОК.

Принцеса Хайя (народилась 3 травня 1974 р.) – дочка покійного короля Йорданії Хусейна, сестра нинішнього короля Абдалли II та дружина шейха Мохаммеда бін Рашіда Аль Мактума, правителя Дубаї. Освіту здобула у Великій Британії – вчилась у школі для дівчат Badminton School в Брістолі, Bryanston School в Корсеті та згодом в коледжі Св. Хільди Оксфордського університету, де отримала диплом бакалавра політики, філософії та економіки з відзнакою.

З тринадцяти років бере участь у міжнародних змаганнях з кінного спорту, в 1992 р. на VII Міжнародних арабських іграх виборола бронзову медаль у конкурі в особистому заліку. Два наступні роки обиралась “спортсменом року” країни. 1996 р. нагороджена відзнакою “Особа кінного спорту року”. Після кількох

років інтенсивних тренувань у Німеччині, Нідерландах, Франції та Ірландії принцеса Хайя отримала ліцензію і згодом брала участь в Олімпійських іграх в Сіднеї (2000), у Всесвітніх кінних іграх в Хересі, Іспанія (2002). На Олімпіаді в Сіднеї була прапоросцем йорданської делегації. 2004 р. принцеса перемогла в 160-кілометрових кінних перегонах в Thetford Forest (Велика Британія).

Принцеса є членом кількох спортивних і культурних організацій, стала першою жінкою-послом Доброї волі ООН. Досконало володіє англійською, німецькою, французькою, іспанською, арабською мовами. Обрана членом комісії атлетів МОК, комісії МОК з культури та освіти. Член йорданського НОК.

1999 р. заснувала щорічну стипендію для нужденних, які навчаються ветеринарної медицини в Університеті Болоньї. Заснувала 2003 р. програму боротьби з голодом для допомоги нужденним в Йорданії. Організація присвячена матері принцеси, королеві Алії, яка загинула в авіакатастрофі (поблизу Амману, головний аеропорт країни названо на її честь – Міжнародний аеропорт королеви Алії).

Принцеса Хайя продовжує благородну благодійну справу матері. Вона також є президентом благодійного фонду для людей з вадами слуху та мови.

Принц Фейсал Аль Хусейн є головою комітету “Спорт та мир” Олімпійської Ради Азії (ORA).

Сучасний стан розвитку спорту в Йорданії

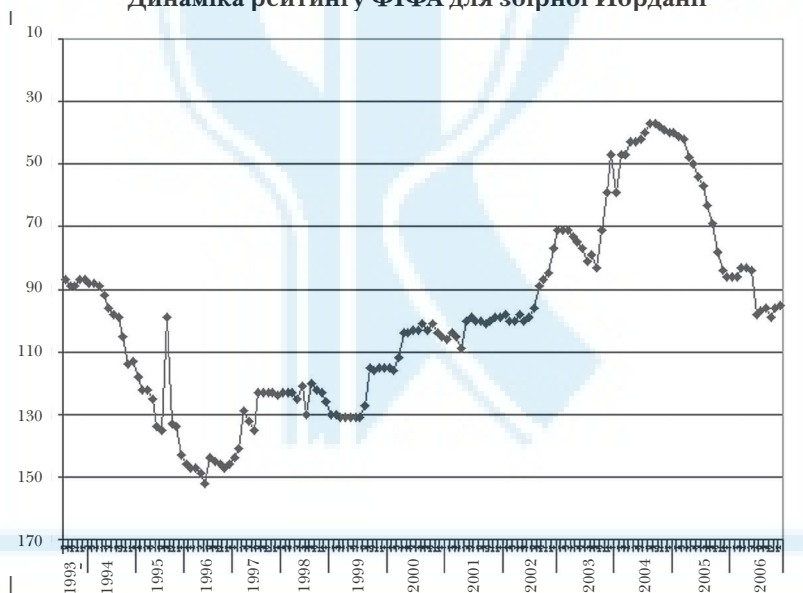
На початку 2007 р. 30 тис. студентів відвідали протягом тижня перші Олімпійські курси, організовані під патронатом принца Фейсала, президента НОК, в спортивному залі принца Raad Ben Zeid в Aqaba. Такі курси передбачається проводити постійно в

різних містах країни. В їх програмі п'ять видів спорту – футбол, настільний теніс, волейбол, пляжний волейбол, легка атлетика.

Футбол

Національна команда Йорданії зіграла свій перший міжнародний матч у серпні 1953 р. Потім були злети і падіння, а ось 2004 р. збірна здобула бронзу в розіграші Кубка Азії і досягла кращого за свою історію рейтингу ФІФА – 37 місце. Окрім того, останніми роками в першості Західної Азії була переможцем (2002), бронзовим призером (2004) та четвертою (2000). Поліпшення виступів команди пов'язують з роботою головного тренера – єгиптянина Махмуда Аль Джаварі (з 2002 р.).

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Йорданії

Популярність футболу в країні зростає. Створені дитяча та юнацька футболні ліги.

Таеквондо

Один із найпопулярніших у країні видів спорту. На чемпіонатах Азії з 1980 р. до 2006 р. чоловіки виграли 42 медалі, жінки – 12.

Вперше представники Йорданії брали участь у першості Азії 1980 р. і одразу ж здобули 6 медалей – 5 бронзових та одну срібну, а далі: 1982 р. – 2 медалі, 1984 – 3, 1986 – 2, 1988 – 4, 1990 – 7 (в тому числі одна золота – Таффік Насер став чемпіоном у важкій ваговій категорії), 1992 і 1994 – по 1, 1996 – 2, 1998 – 5 +2 (жінки), 2000 – 1 (жінки), 2002 – 4 + 2, 2004 – 3 + 4, 2006 – 2 + 3.

Неодноразово ставали призерами чемпіонатів Азії Джаміл Аль Хоффаш (2002 р. – чемпіон, 2004 р. – друге місце, 2006 р. на Азійських іграх також став срібним призером), Брахім Камаль (в 1998 і 2004 роках – бронзові медалі, в 1998 р. – срібло Азійських ігор). Серед жінок призерами були Надін Давані (2002, 2006 роки), Аватеф Аль Ассаф (2004, 2006 роки), Шаден Твейб (2004, 2006 роки).

Самер Камаль виборов срібло Азійських ігор-1986 та бронзову нагороду чемпіонату Азії-1986; Таффік Насер окрім перемоги на Азійських іграх-1990 здобув срібло Азійських ігор-1986, золото чемпіонату Азії-1990 та бронзу Азійських ігор-1994.

Мохаммад Аль Аббаді (Аль Бакіт) у 2006 р. став першим йорданцем – чемпіоном Азійських ігор. Його було нагороджено королем Абдуллою II знаком Легіону, а пізніше обрано спортсменом року Йорданії. Вперше він взяв участь у змаганнях (на національному чемпіонаті) в шестирічному віці і вигравав їх три роки поспіль. У 1995 р. виграв відкритий чемпіонат з тасквондо Британії. Далі були перемоги в Малайзії та Великій Британії. Його було включено до складу національної команди, він перемагав на турнірах в Греції, Ірані, на десятих Панарабських іграх в Алжирі.

Алаа Куткут (1984 р. н.) вперше заявила про себе в 14 років, здобувши срібну медаль на Азійських іграх в Бангкоку (1998). Вісім років потому спромоглась повторити успіх, вигравши срібну медаль на Іграх в Досі. В лютому 2007 р. визнана кращою спортсменкою року Йорданії і отримала нагороду “Чорний Ірис” від принца Фейсала Аль Хуссейна, президента НОК Йорданії.

Баскетбол

Національна команда спонсорується компанією Fastlink, бере участь у багатьох змаганнях арабських і Середнього Сходу.

У першостях Азії кращий її результат – шосте місце в 1983 р. На початку 2007 р. у рейтингу ФІБА збірна посідала 58 місце.

Гандбол

1998 р. на першому розіграші Кубка чемпіонів Азії клуб “Аль-Ахлі” став другим призером, а “Аль-Салт” – четвертим. 1983 р. на чемпіонаті Азії національна команда була сьомою, а 2004 р. – восьмою.

Важка атлетика

Доволі сильним важкоатлетом Йорданії (вагова категорія понад 105 кг) вважається Аль Абуді Авад – срібний призер Західноазійських ігор 2005 р., 22-й номер світового рейтингу 2005 р., Аль Абуді Ахмед здобув на цих же змаганнях бронзову нагороду (43 місце в рейтингу). Ще значна кількість спортсменів за підсумками 2005 р. посіла місця в другій сотні. Серед жінок в найлегшій ваговій категорії (до 48 кг) на 53 місці була Асмахан Хафез, ще дві спортсменки ввійшли до першої сотні. 2006 р. чоловіки показали гірші результати, а жінки в найлегшій ваговій категорії (до 48 кг) посіли 49 (Елайан Асмахан) та 52 (Мохаммед Асмахан) місця.

Спортсмени Йорданії – призери Азійських ігор

Рік	Золото		Срібло		Бронза	
	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен
1986			таеквондо	Камаль Самер	таеквондо	Тарек Лабабід
			таеквондо	Алі Ахмад Таффік Нвайзер		
1994			таеквондо	Мохаммед Сарі Зоабі	таеквондо	Юсеф Абу Зайд
				Аммар Сobeйхі	понад 84 кг	Таффік Нвайзер
1998				Хусейн Талех	таеквондо	Мохаммед Аль Фараріах
			таеквондо	Юрагім Камаль	бокс	Мохд Абухаліджех
			жінки до 67 кг	Алаа Куртут		
2002					таеквондо	Алі Аласмар
	таеквондо	до 54 кг		Ал Хуфаш Джамлі	до 67 кг	Ейяд Альсайфі
2006			жінки до 72 кг	Алаа Куртут	бодібільдінг	Ахмад Аль Сафін
			греко-римська боротьба	Яхья Абутабіх	карате	Талал Халіл Мутасембелла Хайр
						понад 80 кг
						Амер Абу Афіфе

KATAP

Загальна інформація

Офіційна назва: Держава Катар

Столиця: Доха

Площа: 11437 км²

Головні міста: Умм Саїд, Духан, Умм Баб, Хор, Рувайїс

Найвища точка: Курайн Аба аль-Боул – 105 м

Межує з: Саудівською Аравією

Узбережжя: Перської затоки

Населення: 885 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США): 29400 (31 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 77,38

Середній вік населення: 31,7 р.

Очікувана тривалість життя: 73,9 р.

Частка населення віком до 14 років: 23,4 % (146 місце в світі)

Клімат: континентальний тропічний, сухий. Улітку температура нерідко сягає до 50 °С

Ландшафт: майже вся територія країни пустеля. На півночі – низька піщана рівнина з рідкими оазами, покрита пісками, що рухаються (еоловими); у серединній частині півострова – кам'яниста пустеля з ділянками солончаків; на півдні – високі піщані пагорби. Півострів бідний водою. Постійних річок немає, більшу частину води добувають шляхом опріснення морської. Підземні джерела прісної води і оази – здебільшого на півночі країни.

Перші відомі спортивні змагання на території Катару було запроваджено робітниками Нафтової компанії (переважно європейцями та азійцями) в 40-их роках ХХ ст. Це були змагання з футболу, крикету, тенісу, гольфу тощо. До них поступово долучалися і місцеві робітники, найбільшу популярність серед них здобув футбол. З часом футбольні клуби трансформувались у багатопрофільні спортивні клуби. Першими спортивними клубами стали “Тіхад Аль-Араб” (1948 р., Духан), “Аль-Ахлі” (1950 р., Доха).

З часу набуття Катаром незалежності (1971 р.) почався активний розвиток фізичної культури і спорту. На сьогодні Катар відіграє дедалі більшу роль у міжнародному спорті. Катар проголосив спорт засобом встановлення дружби та розвитку відносин з народами усього світу.

Катар в олімпійському русі

Олімпійський комітет Катару утворено 1979 р., наступного року його визнано МОК.

**Штаб-квартира НОК Катару
в Корніче**

**Шейх Тамім
бін Хамад Аль Тані**

З 2000 р. президент НОК – наслідний принц шейх Тамім бін Хамад Аль Тані (з 2002 р. член МОК), генеральний секретар – шейх Сауд бін Абдулрахман Аль Тані. Шейх Тамім бін Хамад Аль Тані закінчив Королівську військову академію в Великобританії, володіє арабською, англійською, французькою мовами, займається футболом, тенісом, плаванням. Свого часу грав за футбольну команду “Аль Саддад”, був членом збірної Катару з тенісу, головою організаційного комітету з підготовки

15-их Азійських ігор в Досі (2006), президентом спортивного клубу “Аль Саддад”.

Вперше делегація (тільки адміністративна) Катару побувала на Олімпіаді 1976 р. в Монреалі. На наступних Олімпіадах спортсмени Катару брали участь у змаганнях з легкої атлетики, стрільби (на трьох іграх), з футболу та важкої атлетики (на двох), з настільного тенісу та плавання (по одній). При цьому їх кількість постійно зростає. Катар у МОК отримав скорочення **QAT**.

Шейх Тамім бін Хамад Аль Тані (ліворуч) під час закриття Азійських ігор-2006 передає факел ігор меру Пекіна (організатору наступних Ігор) Ванг Кішану

Участь спортсменів Катару в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1	2	3
1984	Лос-Анджелес	Легка атлетика (100 м – 1, 200 м – 1, 4x100 м, десятиборство – 1, марафон – 1), стрільба (2), футбол (17).

1	2	3
		В першому ж матчі своєї олімпійської історії збірна з футболу досягла нічиєї з командою Франції 2:2 (героєм матчу став Халід Альмоханеді, який забив два голи).
1988	Сеул	Легка атлетика (100 м – 1, 800 м – 1, 1500 м – 1, 5000 м, 10 000 м – 1, 110 м з бар'єрами – 1, 4×100 м, стрибки в довжину – 1), стрільба (1), вітрильний спорт (1), таеквондо (2).
1992	Барселона	Легка атлетика (100 м – 1, 200 м – 1, 400 м – 1, 800 м – 1, 1500 м – 1, 3000 м з/п – 1, стрибки у висоту, довжина – 1, ядро – 1, 4×400 м), футбол (20). Мохамед Ахмед Сулейман здобув першу олімпійську медаль – бронзову нагороду з бігу на 1500 м. Вона вивела Катар у командному заліку на 54 місце серед 173 країн, які брали участь в Олімпіаді. У футболі команда Катару досягла чвертьфіналу, де програла срібному призеру – Польщі.
1996	Атланта	Легка атлетика (400 м – 1, 800 м – 1, 1500 м – 1, 400 м з бар'єрами, стипль-чез, 4×400 м, ядро – по 1), стрільба (1), настільний теніс (1), вітрильний спорт (1). Ібрагім Ісмаїл виступав у фіналі з бігу на 400 м.
2000	Сідней	Легка атлетика (400 м – 2, 800 м – 1, 5000 м – 2, 4×400 м, стипль-чез – 1, ядро – 1, диск – 1, стрибки у довжину – 1, марафон – 1), плавання (50 м в/с – 1), стрільба (1), важка атлетика (1), настільний теніс (1). Саїд Саїф Ассад став бронзовим призером (важка атлетика, до 105 кг). Джабер Саїд Салем (важка атлетика, понад 105 кг) був четвертим, а Насер Аль Атія – шостим з стрільби на круглому стенді.
2004	Афіни	Легка атлетика (800 м, 1500 м, стипль-чез – 2, 5000 м, десятиборство, марафон, стрибки у довжину, потрійний, ядро), стрільба (2), плавання (1), важка атлетика (3), вільна боротьба (1). Муса Саїд Амер (3000 м з/п) посів четверте місце. Також четвертим був Нассер Аль Атія (стрільба по тарілках).

Азійські ігри

Вперше представники Катару взяли участь в Азійських іграх в 1978 р. в Бангкоку (з легкої атлетики), в подальшому змагались:

1982 р. – легка атлетика, волейбол;

1986 р. – легка атлетика, боулінг, футбол;

- 1990 р. – легка атлетика, стрільба;
 1994 р. – легка атлетика, боулінг, футбол, вітрильний спорт, стрільба;
 1998 р. – легка атлетика, гольф, гандбол, вітрильний спорт, стрільба, плавання, настільний теніс, таеквондо, теніс, волейбол, важка атлетика;
 2002 р. – легка атлетика, стрільба, важка атлетика, боулінг, таеквондо, карате, гандбол, футбол;
 2006 р. – легка атлетика (37), стрільба з лука (7), баскетбол, бокс (9), пляжний волейбол (4), боулінг (6), бодібілдинг (7), шахи (3), байдарки та каное (2), академічне веслування (2), вело (6), більярд (10), стрибки у воду (3), кінний спорт (28), фехтування (20), гімнастика (4), гольф (5), дзюдо (9), карате (5), вітрильний (14), стрільба (47), сквош (2), плавання (8), таеквондо (10), теніс (4), настільний теніс (5), важка атлетика (8), боротьба (8), ігрові види – баскетбол, футбол, гандбол, волейбол, пляжний волейбол, ватерполо, регбі.

На Азійських іграх-2006 з усіх країн-учасниць Катар мав найбільше представництво в кінному спорті (28 спортсменів) і стрільбі (47 спортсменів). У легкій атлетиці Катар представляли 37 спортсменів (більше учасників мали тільки Японія (58), Китай (52) та Індія (46)); у фехтуванні – 20 (більше тільки у Кореї (24), Китаю та Кувейту (по 22)); у вітрильному спорті – 14 (більше тільки Сінгапур та Корея); змаганнях з бодібілдингу – 7 (більше тільки Бахрейн та Іран – по 8); в боксі – 9; таеквондо – 10.

Здобутки спортсменів Катару на Азійських іграх

Рік	Золотих медалей		Срібних медалей		Бронзових медалей	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1	2	3	4	5	6	7
1982					легка атлетика	1
1986	легка атлетика	1			таеквондо	2
					легка атлетика	1
1990	легка атлетика	3	легка атлетика	2	легка атлетика	1

1	2	3	4	5	6	7
1994	легка атлетика	4	легка атлетика	1	легка атлетика	4
					боулінг	1
1998	легка атлетика	2	легка атлетика	3	легка атлетика	3
2002	стріляба	2	легка атлетика	4	легка атлетика	3
	легка атлетика	1	боулінг	1	гандбол	1
	важка атлетика	1			боулінг	1
					бодіблдінг	1
					карате	1
					таеквондо	1
2006	легка атлетика	3	легка атлетика	4	стріляба	3
	бодіблдінг	2	баскетбол	1	карате	2
	кінний спорт	2	гандбол	1	легка атлетика	1
	футбол	1	бодіблдінг	1	бокс	1
	таеквондо	1	боулінг	1	шахи (жінки)	1
			кінний спорт	1	кінні перегони	1
			вітрильний спорт	1	таеквондо	1
			стріляба	1	боротьба греко-римська	1
		важка атлетика	1			

Як бачимо, одним із найрозвиненіших видів спорту в країні є легка атлетика. Останнім часом значного розвитку також набули стріляба, бодіблдінг, кінний спорт, боулінг.

На останніх Азійських іграх-2006 в Досі спортсмени Катару завоювали 9 золотих, 12 срібних та 11 бронзових медалей, посівши в загальнокомандному заліку дев'яте місце. При співвіднесенні кількості медалей з населенням країни (див. додаток 3) Катар виходить на перше місце (разом з Бахрейном), значно випереджаючи інші країни. Важливим здобутком останніх ігор є золоті нагороди футболістів та срібні нагороди гандболістів і баскетболістів. В легкій атлетиці і за кількістю золотих медалей (3), і за загальною кількістю нагород спортсмени Катару посіли шосте місце, в бодіблдінгі – перше (2 золоті та 1 срібна нагороди), в кінному спорті – друге, в кінних перегонах – третє, таеквондо – шосте, стрільбі та боулінгу – восьме місця.

Видатні особистості спорту

Мансур Талаал народився 8 травня 1964 р. – бронзовий призер чемпіонату світу-1993 в закритих приміщеннях; отримав нагороди “Кращого спортсмена Азії 1994 р.” та Американської спортивної академії. Катарська перлина був чемпіоном Азійських ігор 1986 р. (100 м), 1990 р. (100 м), 1994 р. (100 та 200 м); чемпіоном Азії 1987 р. (100, 200, 4x100 м), 1991 р. (100 м), 1993 р. (100 м); рекордсменом Азії з бігу на 60 м, 100 м – у 1990, 1992–1995, на 200 м – у 1994 – 1996 рр.

Мохаммед Ахмед Сулейман народився 1969 р. у Сомалі. Свої перші нагороди здобув 1986 р. – срібну медаль арабського чемпіонату серед молоді і бронзову на Азійських іграх у Сеулі. В 1991 р. він був дев'ятим на чемпіонаті світу. Бронзова медаль на Олімпіаді в Барселоні (1992 р.) стала його найбільшим успіхом. Більше того, його нагорода – перша олімпійська медаль країн Перської затоки. Окрім того Мохаммед Сулейман був чемпіоном Азійських ігор 1990 р. (1500 та 5000 м), 1994 р. (1500 м), 1998 р. (1500 та 5000 м), бронзовим призером у 1986 р. (1500 м); був чемпіоном Азії 1991 р. (1500 та 5000 м), 1995, 1998, 2000 років, бронзовим призером 1989 р. (1500 та 3000 м), 2000 р. (5000 м); з 1991 до 1997 р. багаторазово поліпшував рекорд Азії з бігу на 1500 м (його рекорд 3:32,10 був перевершений Рашидом Рамзі (Бахрейн) тільки 2004 р.) і на милю.

Ібрагім Ізмаїл Саед (народився 10 травня 1972 р. в Досі, Катар) – спринтер, змагався переважно на дистанції 400 м. З 1988 р. почав відлік своїм медалям – чемпіон III Арабського чемпіонату на 100, 200 та 400 м, чемпіон II Азійського чемпіонату серед молоді в Сингапурі з бігу на 400 м, через 2 роки повторив свій успіх у Китаї, чемпіон світу серед військових (1991 р.) з бігу на 400 м та в естафеті 4x100 м, чемпіон Азійських ігор 1994 р. (400 м), срібний призер – 1998 р. (400 м), бронзовий – 1994 р. (200 м). Він також чемпіон Азії 1989, 1991, 1993, 1995, 2000 років (400 м), срібний призер 1991 р. (200 м). Переможець багатьох арабських змагань та змагань країн Перської затоки.

Ахмет Ібрагім Варсама (народився 1966 р.) – бігун на 3000, 5000 та 10000 м. Багаторазовий срібний призер Азійських ігор – 1994 р. (5000 м), 1998 р. (5000 і 10000 м), 2002 р. (10000 м), пере-

можець Панарабських ігор 1997, 1999 років, чемпіон Азії 1987 р. (5000 м), 2000 р. (5000 і 10000 м), 2002 р. (10000 м), багаторазовий призер чемпіонатів Азії. Першу свою нагороду на чемпіонаті Азії отримав у 1993 р. – бронзову медаль з бігу на 1500 м.

Сучасний стан розвитку спорту в Катарі

НОК Катару керує діяльністю 21 федерації із 28 літніх олімпійських спортивних федерацій (стрільба з лука, стрільба, легка атлетика, баскетбол, бокс, велоспорт, кінний спорт, фехтування, футбол, гімнастика, гандбол, дзюдо, веслування, вітрильний спорт, плавання, настільний теніс, таеквондо, теніс, волейбол, важка атлетика, боротьба). Діють також федерації з автоспорту, боулінгу, більярду, шахів, гольфу, карате, мотоспорту, сквошу, водних лиж, бодібілдингу, перегонів на моторних човнах. Поки немає федерацій з бадмінтону, бейсболу, веслування на байдарках та каное, хокею на траві, сучасного п'ятиборства, софтболу та тріатлону. Не створено також жодної із зимових спортивних федерацій. В Катарі є 10 клубів вищої ліги, 6 клубів другої ліги, дівочий спортивний комітет.

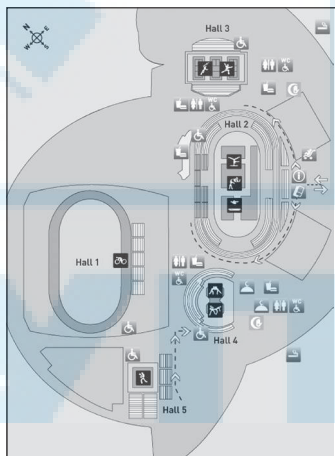
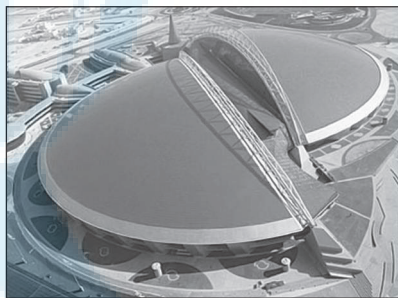
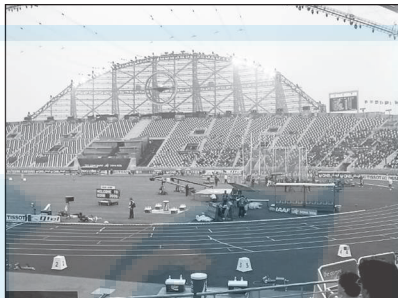
**Церемонія відкриття
Азійських ігор
у Досі, Катар**

2006 р. в Досі проведено чергові Азійські ігри – другі в світі спортивні змагання за кількістю учасників. Катар став першою арабською країною Затоки і другою західноазійською (після Ірану), яка спромоглася провести такі масштабні змагання. Про ставлення держави до цього заходу свідчить той факт, що організаційний комітет по підготовці та проведенню змагань очолив президент НОК, наслідний принц шейх Таміма бін Хамада Аль Тані. Близько 30 спортивних споруд, з них 14 багатоцільових стадіонів поблизу Дохи, було відреставровано і задіяно для обслуговування Ігор. Бюджет підготовки до Ігор склав 2,8 млрд дол. США. Такий гігантський інвестиційний бюджет мав

за мету перетворити спортивну столицю регіону в одне із найсучасніших спортивних міст світу.

Серед спортивних споруд Катару слід відзначити спортивне містечко Халіфа – побудовано 1976 р., включає в себе футбольний стадіон на 50 тис. глядачів, олімпійських розмірів бігову доріжку, критий спортивний зал на 1800 місць, багатоцільові спортивні майданчики для волейболу, баскетболу, гандболу, тенісу, спортивний медичний центр.

Ефектна ASPIRE – найбільший у світі критий комплекс для багатьох видів спорту. Вміщує п'ять багатоцільових спортивних залів. Спортивне місто також забезпечує проведення змагань з пляжного волейболу. Збудовано за проектом відомого французького архітектора Роже Тайліберта, відкриття відбулось 2005 р. у присутності футбольних легенд Пеле та Дієго Марадони. У вересні 2004 р. відкрито спортивну академію ASPIRE Academy – першу свого роду на Близькому Сході. На середину 2006 р. в ній навчалося 92 студенти, з яких 25 – не громадяни Катару. Академія має 290 тис. кв. м спортивних споруд для футболу, міжнародного стандарту бігову доріжку, басейн для плавання та пірнання, гімнастичний зал, зал спортивних ігор, мати для контактних видів спорту, фехтувальну доріжку та корт для сквошу.

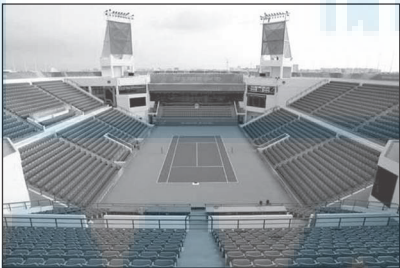

ких розмірів та два для стрибків у воду (кожен – зі змагальною зоною і зоною для розминки).

но оновлена 2005 р. Критий зал (на тисячу глядачів) також було оновлено до 15 Азійських ігор.

глядачів. До 15 Азійських ігор було побудовано 8 нових тренувальних кортів з місцями більш ніж для 1000 глядачів, нові споруди для спортсменів та ЗМІ.

Міжнародний комплекс для водних видів спорту Хамад (введено в дію 2000 р.) розташований неподалік від Олімпійського стадіону Халіфа, відповідає міжнародним вимогам, може приймати змагання місцевого та світового рівня. Триповерхова будівля має два плавальних басейни олімпійських розмірів та два для стрибків у воду (кожен – зі змагальною зоною і зоною для розминки).

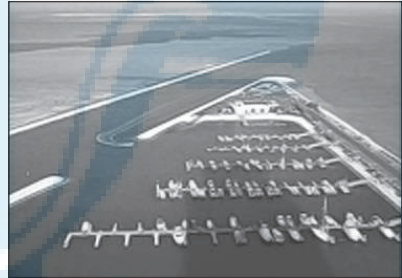
Спорт-клуб Катару – став відомим у світі 12 травня 2006 р., коли на змаганнях Світового туру ІААФ світовий та олімпійський чемпіон Джастін Гетлін перед 12-тисячною аудиторією та в прямій телетрансляції на світ повторив світовий рекорд з бігу на 100 м – 9,77 сек. Спортивна споруда була кардинально оновлена 2005 р. Критий зал (на тисячу глядачів) також було оновлено до 15 Азійських ігор.

Міжнародний комплекс для тенісу та сквошу Халіф збудовано 1992 р. відповідно до міжнародних стандартів, регулярно приймає міжнародні турніри з тенісу та сквошу, найвідоміший з яких – міжнародний відкритий чемпіонат Катару з тенісу. Оригінальний центральний корт вміщує понад 4 тис.

Кінноспортивний клуб Дохи має трав'яний покрив та штучне освітлення. Змагання відбуваються щочетверга протягом сезону (з жовтня до травня). До Азійських ігор збудовано глядацькі місця на понад тисячу вболівальників.

Доха гольф-клуб засновано Катарською національною готельною компанією 1997 р., відповідає міжнародним стандартам, має 18 лунок, приймає всі змагання федерації гольфу Катару, щорічно з 1998 р. стає місцем проведення престижного турніру Катар Мастерс.

Лагуна Вест Бей — приголомшливе зібрання рукотворних водних трас на північ від Дохи. Неподалік споруджується штучний острів The Pearl (Перлина) — проект вартістю у 2,5 млрд дол. з житловими та офісними будівлями світового класу, розрахованими на 35 тис. мешканців. Змагання з веслування на каное, байдарках та академічного веслування відбуваються біля готелю Рітц-Карлтон (500 місць для глядачів).

Яхт-клуб Дохи засновано 1959 р., один із найстаріших спортивних клубів у Катарі. До 15 Азійських ігор споруду реконструйовано згідно з міжнародними стандартами. Забезпечується проведення 13 видів змагань із вітрильного спорту.

Боулінг-центр — одне з найпопулярніших місць відпочинку, розташований в центрі Дохи. 32-лінійну спортивну споруду введено в дію в грудні 2005 р. Тимчасові трибуни розраховані на 350 глядачів.

Футбольний турнір Азійських ігор-2006 проходив на п'яти стадіонах: **Аль-Райан, Аль-Садд, Аль-Гарафа, Аль-Арабі, Спортклубу Катару.**

зал — 3 тис. Під час змагань з бейсболу, софтболу та хокею на траві для глядачів встановлюються додатково тимчасові місця.

Спортивний клуб “Аль-Гарафа” засновано 1979 р. як “Аль-Іттіхад”, змінив назву 2004 р., що відповідає району розташування (10 км на північний схід від Дохи). Футбольний клуб — один з найуспішніших у Катарі. 25-тисячний стадіон — один із найновіших та найбільших, при підготовці до Ігор-2006 потребував мінімальних доробок. Для гандбольного турніру збудовано новий критий спортивний зал на 3 тис. глядачів.

Спортивний клуб “Аль-Арабі” — в південній частині Дохи, має успішні футбольний та баскетбольний клуби. До Ігор-2006 кардинально оновлено головний стадіон (проходили змагання з футболу, регбі). Має критий спортивний зал, в якому змагались фехтувальники та майстри настільного тенісу.

Спортивний клуб “Аль-Райан” побудовано на новому місці, одна із найзавантаженіших спортивних споруд 15 Азійських ігор: тут проходили змагання з футболу, бейсболу, софтболу, хокею на траві, в критому залі — з волейболу. Головний стадіон вміщує 25 тис. глядачів, критий

Спортивний клуб “Аль-Гарафа” засновано 1979 р. як “Аль-Іттіхад”, змінив назву 2004 р., що відповідає району розташування (10 км на північний схід від Дохи). Футбольний клуб — один з найуспішніших у Катарі. 25-тисячний стадіон — один із найновіших та най-

Спортивний клуб “Аль-Садд” — найстаріший спортивний клуб у Катарі, стадіон найуспішнішої футбольної команди. Місцеві студенти заснували клуб 1969 р., і від тих часів він перетворився на багатовидовий спортивний клуб, у якому культивуються легка атлетика,

баскетбол, волейбол, настільний теніс, гандбол. Стадіон повністю перебудовано до 15 Азійських ігор, розраховано на 12 тис. глядачів. Перебудовано також критий спортивний зал, зведено ще один зал та басейн.

Жіночий тенісний зал – з двома новими кортами і терасами, одна із найсучасніших спортивних споруд Катару.

Дівочий спортивний центр Аль-Ваджба. Жіночий спортивний комітет (QWSC) засновано 2000 р. – це поклато початок відкриттю кількох спортивних центрів (Асмаа, Аамна Махмуд Аль-Джайда, Джоуан, Аль-Рісала), де обдаровані дівчата можуть вдосконалювати свою майстерність під керівництвом тренерів-жінок. Там займається понад 200 спортсменок різних вікових груп. У різних видах спорту працює 26 жінок-тренерів з Катару та інших країн. Для жінок культивуються такі види спорту: гандбол, баскетбол, волейбол, настільний теніс, шахи, легка атлетика, гімнастика, стрільба кульова та із лука. QWSC бере участь у спортивних змаганнях за кордоном. Значним визнанням досягнень Катару в становленні та розвитку жіночого спорту слід визнати обрання д-ра Анісу Аль-Хітмі віце-президентом Азійського регіонального союзу ісламських жінок.

Стрілецький комплекс у Лусейлі – нова в сучасному стилі споруда в пустелі на північ від Дохи, побудована відповідно до олімпійських стандартів, включає криті та відкриті місця для стрільби, а також тренувальні та змагальні місця для стрільби з лука. Близько 1,5 тис. глядачів можуть бути присутні на змаганнях. Місце базування Стрілецької асоціації Катару.

Традиційні спортивні змагання в Катарі:

- перегони на верблюдах (на призи еміра, спадкоємця, прем'єр-міністра, перегони Челлендж, або “дірхам тахадді”, в яких беруть участь переможці головних перегонів на верблюдах з різних країн);
- перегони на конях – найстаріші та найулюбленіші спортивні змагання. Існує безліч перегонів під керівництвом Кінного клубу, в яких перемога заохочується великими фінансовими призами. Проводяться міжнародні конкурси краси коней;
- перегони на традиційних човнах;

- розведення та підготовка хижих птахів є одним із найулюбленіших захоплень мешканців Катару. Сезон припадає на зиму. Проводяться спеціалізовані ярмарки. Al-hur, ash-shahain, al-wakri та al-sinyari – популярні різновиди соколів. Однак нині використовуються тільки два перші. Основною здобиччю є кроншнеп, дрофи, голуби, куропатки, кролі та іноді олені.

Змагання з сучасних видів спорту

Найпопулярнішою грою є футбол, національна команда підтверджує свій клас в регіональних, арабських та міжнародних змаганнях. Дедалі більшої популярності набуває теніс, особливо після відкриття тенісного комплексу з 17 кортами, залом, басейном. Сучасні спортивні споруди дозволяють проводити міжнародні змагання високого рівня, зокрема тенісний турнір Катар Оупен (проводиться з 1993 р., перший переможець – Борис Беккер) став престижним міжнародним змаганням, у якому щорічно беруть участь багато гравців світового класу – Борис Беккер, Стефан Едберг, Піт Сампрас, Горан Іванішевіч, Андре Агассі, Джим Кур'є, Міхаель Штіх, Томас Мюстер та інші. Турнір відкриває тенісний рік світової Асоціації тенісистів-професіоналів (АТР). З 2001 р. вперше на Середньому Сході на Катар Оупен запроваджено жіночий турнір.

У січні 2006 р. Роже Федерер вдруге поспіль виборов перемогу на Катар Оупен, Стефан Едберг досяг такого ж успіху 11 роками раніше. На початку 2007 р. переможцем турніру став хорват Іван Любічіч (п'ята ракетка світу), серед жінок перемогу святкувала Жюстін Енен-Арден (перша ракетка світу). У Катарі засновано новий турнір для жінок – Соні Еріксон WTA. Він проходить наприкінці сезону з найвищим в історії жіночого тенісу призовим фондом – 4,5 млн дол. США.

Щорічно проводиться міжнародний турнір Катар сквош Інтернешнл, в якому брали участь такі відомі в світі гравці, як Джахангір Хан, Родней Айлс, Мак Кейрнс. Проводиться також Катар Мастерс Інтернешнл.

Автоперегони – міжнародне ралі Катару – одне із найвідоміших змагань на Середньому Сході з найвищим рівнем учасників з усіх континентів.

Вітрильний спорт. Сприятливі умови для вітрильного спорту разом з неперевершеною за блакиттю водою Затоки та глибоке синє небо приваблюють багатьох спортсменів з різних країн. У міжнародній регаті “Вітрило Затоки” беруть участь спортсмени з багатьох країн, зокрема Китаю, Росії, Сингапуру, Таїланду та інших, щороку зростає кількість країн-учасниць.

Кінний міжнародний марафон пустелі (дистанція – стандартна для марафону – 42,2 кілометра) є справжнім випробуванням і для людини, і для тварини. Змагання привертають увагу преси з усього світу.

Проводяться також міжнародні змагання з гімнастики – Гран-прі Катару з гімнастики, з боулінгу – Міжнародний чемпіонат Катару з боулінгу, з велоспорту – Катар Тур, кінного спорту – Катарський кінноспортивний фестиваль.

Наведені та багато інших фактів пояснюють, чому Катар здобув титул “спортивна столиця Затоки”.

Легка атлетика

Федерація легкої атлетики, заснована в середині 1979 р., залучила до роботи в країні провідних тренерів світу.

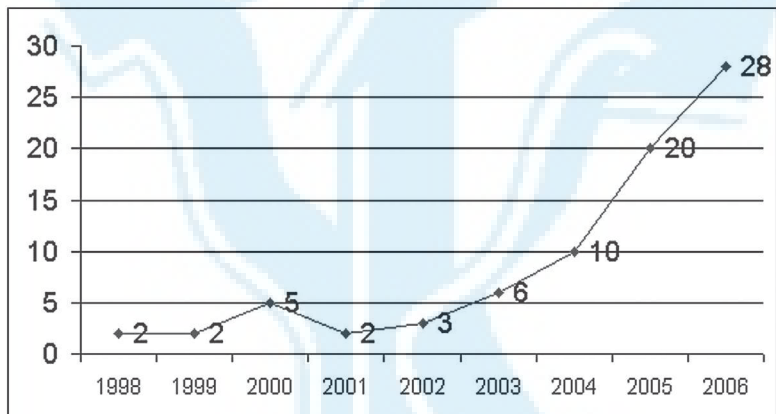
Найбільші та найвідоміші легкоатлетичні змагання Катару – Гран-прі Катару – вперше відбулися в квітні 1997 р. під патронатом еміра шейха Тамада бін Халіфа Аль Тані. Всі супутникові канали Перської затоки та міжнародні телекомпанії висвітлювали цю подію, в якій брала участь велика кількість чемпіонів та володарів міжнародних рекордів.

Відкрити першість Катару внесено до щорічного переліку змагань під егідою Міжнародної федерації легкої атлетики. Адже країна впродовж року може організовувати та приймати змагання з легкої атлетики, і, що дуже важливо, серед арабських країн лише в Катарі дозволяється участь жінок у легкоатлетичних змаганнях.

За підсумками виступів на чемпіонатах Азії можна зробити висновок, що Катар є лідером з легкої атлетики серед арабських

країн. З 1987 р. до 2005 р. спортсмени країни здобули на таких змаганнях 43 золоті, 19 срібних та 22 бронзові медалі, з них: по 12 з бігу на 1500 м та 5 км, 10 – 800 м, по 9 – у стипль-чезі та штовханні ядра, 8 – у бігу на 10 км. Спостерігається тенденція до збільшення кількості медалей, що виборюється за чемпіонат.

Про динаміку розвитку легкої атлетики свідчать показники входження представників країни до ста кращих результатів сезону в світі.

Можна відзначити, якщо до 2003 р. більше медалей здобували спринтери, бар'єристи, то останнім часом – бігуни на довгі та середні дистанції.

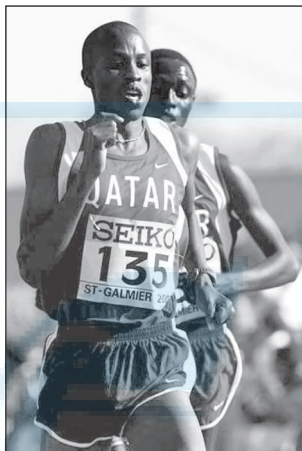
1982 р. у легкій атлетиці було завойовано першу для Катару медаль Азійських ігор (Салех Монассар Мохаммед, десятиборство), на наступних іграх – перша для країни золота медаль (Талал Мансур з бігу на 100 м). З 90-х років минулого сторіччя легкоатлети Катару на Азійських іграх вагомо поповнили свої здобутки: 1990 р. – 6 медалей (3 золоті), 1994 р. – 9 (4), 1998 р. – 8 (2), 2002 р. – 8 (1), 2006 р. – 8 (3).

Найвідоміші спортсмени

Саїф Саєд Шахін, народжений як Стефен Чероно 15 жовтня 1982 р. в Кейо, Кенія. Рекордсмен світу з бігу на 3000 м з перешкодами, дворазовий чемпіон світу (2003 і 2005).

Він з юного віку виявив відмінні здібності до бігу, уже в 1999 р. став переможцем світових юнацьких ігор з бігу на дистанцію 2000 м з перешкодами.

12 серпня 2003 р. він переїхав до Катару, тому мав пропустити Олімпіаду-2004 (правила МОК забороняють атлету виступати за нову країну на Олімпіаді протягом трьох років, якщо з цього приводу не було досягнуто домовленості між федераціями). Кенійська федерація легкої атлетики не погоджувалася з переходом, тому спортсмен не був допущений на Олімпіаду. Після переходу Саїф Саед Шахіна Катар став привабливим для багатьох атлетів, особливо кенійських. Випадок із зміною громадянства Стефеном Чероно був не першим, таке траплялось і раніше, але викликалося або політичними причинами (Зола Бадд), або одруженням та еміграцією (Вілсон Кіпкетер). Саїф Саед Шахін вдався до зміни громадянства через фінансові причини. Як говорив попередній володар світового рекорду в стипль-чезі кенієць Мозес Кіптануї, багато атлетів, які брали участь в Олімпіадах і зробили чимало для своєї країни (Кенії), дуже бідні.

Через місяць новий громадянин перемагає на змаганнях у Монако, показавши кращий результат сезону в світі. Таке ж йому вдалося і в 2004, 2005 та 2006 роках. У 2006 р. у змаганнях у закритих приміщеннях з бігу на 3000 м він став чемпіоном Азії та срібним призером чемпіонату світу. На сьогодні Саїф Саед Шахін – володар світового рекорду в стипль-чезі (7:53.63, встановлено 3 вересня 2004 р.), володар діючого світового рекорду в стипль-чезі для юніорів (7:58.66, встановлено 24 серпня 2001 р.), багаторазовий рекордсмен Азії в стипль-чезі, рекордсмен Азії з бігу на 5000 м. За підсумками 2006 р. став п'ятим у загальному рейтингу ІААФ.

Абдулла Ахмад Хассан (до зміни прізвища – Альберт Чепкуруї) народився 1981 р. в Каптараква, Кенія, – бігун на довгі та

Дахам Наджим Башір (ліворуч) в напруженій боротьбі з Белалом Мансуром (Бахрейн) виграє змагання на 1500 м на Азійських іграх 2006 р.

кросові дистанції, виступає за Катар з 2003 р. Того ж року встановив рекорд Азії в бігу на 10 км та поліпшив його (26:38.76, програв тільки континентальному рекорду Африки, який є водночас і світом – кенійця К. Бекіле), виграв чемпіонат Азії. В 2004 р. на чемпіонаті світу з півмарафону здобув бронзову медаль, таку ж нагороду він отримав наступного року на чемпіонаті світу з кросу.

Дахам Наджим Башір народився 8 листопада 1979 р. в Кенії (до зміни прізвища – Давід Н'яга) – бігун на середні дистанції. На іграх Бішлетт у 2005 р. встановив новий рекорд Азії з бігу на милю – 3:47.97 (кращий результат сезону в світі). Наступного року став чемпіоном Азії в закритих приміщеннях з бігу на 1500 м, був четвертим на чемпіонаті світу. Наприкінці року виграв Азійські ігри.

Чепкуруї Кваліа Джеймс народився в Кенії (1984 р. н.). Отримав громадянство Катару в серпні 2004 р., при цьому зберіг своє ім'я. Чемпіон Азії 2005 р. з бігу на 5000 м, бронзовий призер чемпіонату світу серед молоді 2001 р. (біг на 3000 м). 2006 р. виграв Азійські ігри з бігу на 5000 м.

Рекордсменом Азії з бігу на 400 м з бар'єрами з 1998 р. до 2000 р. був Мубарак Аль Нубі, свого часу він був чемпіоном світу, Азії серед юніорів, бронзовим призером Універсиади 1997 р., срібним призером Азійських ігор-2002 та світового Кубка-2002, чемпіоном Азії 1995, 1998, 2002, 2003 років.

Маед Саед Султан народився 3 листопада 1986 р. у Кенії (до зміни прізвища – Еліях Костей) – бігун на середні дистанції, спеціалізується в бігу на 800 м. У 2004 р. – чемпіон світу серед юніорів, виступав на Олімпіаді в Афінах. 2005 р. став чемпіоном Азії.

Мубарак Хасан Шамі народився 1 грудня 1980 р. у Кенії (до зміни прізвища – Річард Ятіх) – бігун на довгі дистанції (півмарафон і марафон), представляє Катар. У жовтні 2005 р. став срібним призером чемпіонату світу з півмарафона, переміг на Азійських іграх 2006 р. За підсумками 2006 р. має 13-й результат у світі з бігу на 20 км та 19-й – на 10 км.

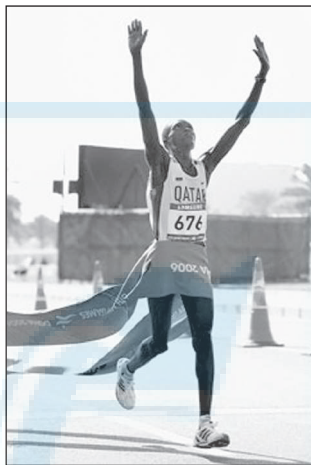
Муса Амер Обаїд народився 18 квітня 1985 р. у Кенії (до зміни прізвища – Мозес Кіпкуруї) – бігун, спеціалізується в стипль-чезі. Срібний призер світового чемпіонату серед юніорів та чемпіон Азії серед юніорів 2004 р. Брав участь в Олімпіаді в Афінах, виборов там четверте місце. 2006 р. дискваліфікований на 2 роки.

Султан Хаміз Заман народився 23 липня 1985 р. в Бурундії (до зміни прізвища – Онесфор Нкунзіма) – бігун на довгі дистанції. За Катар виступав на Олімпіаді 2004 р. та чемпіонаті світу 2005 р. (шістнадцятий з бігу на 10 км). Був четвертим на чемпіонаті світу серед юніорів 2004 р. (5 км), здобув срібло на 32 чемпіонаті світу з кросу. 2006 р. став бронзовим призером Азійських ігор з бігу на 5000 м.

Абдурахман Сулейман (1984 р. н.) – бронзовий призер чемпіонату світу серед молоді 2001 р. з бігу на 1500 м, срібний – 2002 р. Чемпіон Азії та чемпіон Азії серед юніорів 2002 р., срібний призер чемпіонату Азії 2005 р. з бігу на 800 м. Батьки походять з Сомалі, його брат Мохаммед Сулейман – бронзовий призер Олімпіади 1992 р.

Біلال Саад Мубарак (1972 р. н.) – штовхальник ядра, чемпіон Азії 1995, 1998, 2002, 2003 років, срібний призер Азійських ігор-2002 та чемпіонатів Азії 1991, 1993, 2000 років. Перемагав також на арабських та західноазійських змаганнях.

Мустафа Ахмет Шебто (Патрік Чебото) народився 4 липня 1986 р. в Капророні, Уганда, – бігун на довгі дистанції, нині висту-

**Мубарак Хасан Шамі
на дистанції марафону**

пає за Катар. На юніорському чемпіонаті Азії 2004 р. став переможцем з бігу на 5000 м і виборов срібну медаль з бігу на 3000 м з перешкодами, на юніорському чемпіонаті світу 2004 р. став бронзовим призером, брав участь у чемпіонаті світу 2005 р.

Серед кращих стаєрів спортивного сезону 2006 р. опинився доволі молодий Есса Ізмаїл Рашид (Даніель Кембуї Кіпкосгей, 1986 р. н., кенієць за походженням) – 15 позиція з бігу на 10000 м, 27 – на 20 км. Роком раніше він змагався на коротших дистанціях – 3000 м, 5000 м, 10000 м, але не входив до сотні кращих. 2005 р. став чемпіоном Азії. На Азійських іграх-2006 виборов друге місце з бігу на 10000 м.

Джамаль Білал Салем (Кіпкембої Катуй) народився в Кенії, срібний призер Азійських ігор-2006 в стилі чезі, рекордсмен Азії з бігу на 3000 м.

В змаганнях на дистанції 3000 м з перешкодами багато разів ставав чемпіоном Азії Хаміз Абдулла Сайфелдін (2000, 2002, 2003 роки), на дистанції 5000 м (2002 р.); був чемпіоном (3000 м з перешкодами) та бронзовим призером (5000 м) Азійських ігор-2002.

Рекордсменом Азії з бігу на 100 м є Самуель Френсіс (9,99 с). Він народився в Порт Харкрут (Нігерія). В квітні 2007 став громадянином Катару, а з липня виступає за цю країну. Вже наприкінці квітня встановив рекорд континенту, вигравши чемпіонат Азії. В жовтні 2007 виграв другі Азійські ігри в закритих приміщеннях, світову першість серед військових.

Самуель Френсіс
на чемпіонаті Азії 2007 р.

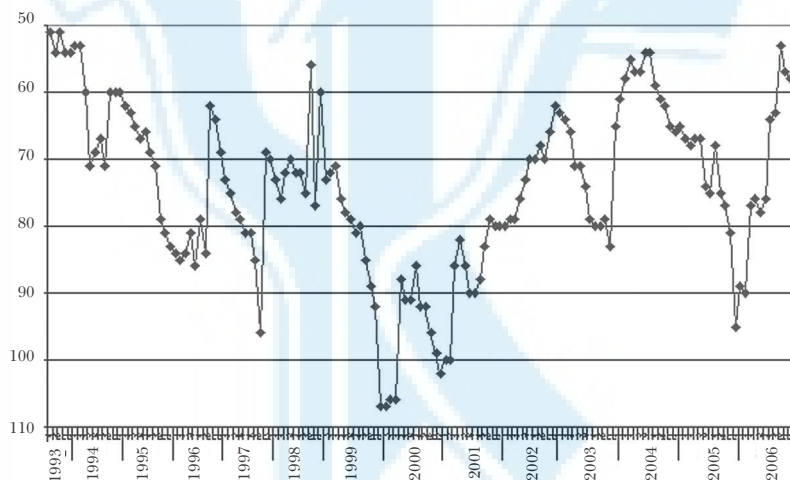
Футбол

Перші футбольні клуби створено 1948 р. у Духані та 1950 р. в Досі. Перша міжнародна зустріч відбулася в березні 1970 р. з командою Бахрейну. Шість разів, починаючи з 1980 р., команда брала участь у Кубку Азії, в 2000 р. грала в чвертьфіналі. На чемпіонаті світу (1981 р.) в Австралії молодіжна (до 20 років) ко-

манда Катару неочікувано виграла срібло, програвши в фіналі збірній Німеччини. 1991 р. юнацька (до 17 років) збірна Катару стала четвертою на чемпіонаті світу в Італії. Збірна країни була напрочуд примітною в кваліфікаціях до Кубка світу 1990 р. (виграш першого групового турніру) та 1998 р. (виграш у Китаю та Ірану). У світовому рейтингу ФІФА наприкінці 2006 р. національна команда перебувала на 58 позиції, її з 2004 р. тренує боснієць Джемалюдин Мусович.

1992 р. команда стала володарем Кубка Затоки.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Катару

2006 р. збірна досягла видатного успіху – стала чемпіоном Азійських ігор у Досі. У фіналі на стадіоні Аль-Садд вона переграла команду Іраку. Єдиний гол на 63 хв забив Мохамед Білал Раджаб.

Серед катарських зірок футболу слід назвати 18-річного Хамдана Ібрагіма, якого 2006 р. Азійська Конфедерація футболу визнала гравцем року, до речі, наймолодшим, відзначеним цим званням.

Відмінно зіграв на Азійських іграх Себастьян Куїнтана. Він був запрошений з Уругваю у вересні 2004 р. Першого ж сезону, граючи за “Аль Гарф”, забив 14 голів, допомігши команді очолити чемпіонат. У спортклубі Катару, до якого перейшов фут-

Товариші по команді підкидають у повітря Мохамеда Білала Раджаба після виграшу фіналу Азійських ігор

боліст, забив 19 голів у 20 матчах. Його було визнано кращим гравцем ліги, згодом запрошено до збірної. На Азійських іграх-2006 забив 4 голи.

В країні 20 футбольних клубів, які поділено на дві ліги. Найсильнішим вважається клуб “Аль-Садд”, за який свого часу грав, а потім очолював як президент, наслідний принц шейх Тамім бін Хамад Аль Тані. Клуб 11 разів вигравав першість. Найближчий конкурент – “Аль-Арабі”. Футбольні клуби щедро фінансуються. 2003 р. кожному з них виділили 10 млн дол. на придбання іноземних зірок. В національній першості грають такі зірки, як аргентинець Габріель Батістуга, нігерієць Джей-Джей Ооча, камерунець Біл Тчато, австралієць Тоні Попович, Хосеп Гвардіолу, Марсель Десайї та брати Де Бур. Але в країні намагаються вирощувати і власні таланти. Щорічно Спортивна академія *Aspire* (де головним тренером з футболу працює Майкл Браун, у минулому керівник академії Чарльстон) приймає на навчання 70 юнаків. Футбол дуже популярний у школах.

За ентузіазмом вболівання арабський футбол стоїть ближче до африканського, ніж до європейського. На щастя, вдається уникнути насильства (може, через невживання катарцями алкоголю).

Команда Катару після церемонії нагородження переможців Азійських ігор-2006

1988 р. клуб “Аль-Садд” став першою арабською командою, що виграла Лігу чемпіонів Азії. За неї грали такі зірки, як Ромаріо та Абеді Пеле.

Гандбол

Це один із тих видів спорту, що останніми роками значно прогресує. Національна команда впродовж 1983–1993 рр. на чемпіонаті Азії тричі посідала шосте місце, один раз – четверте і один раз – сьоме. Потім був спад, а ось у новому столітті відбулося принципове посилення гри. Збірна стала одним із лідерів останніх двох чемпіонатів Азії (один раз – срібний призер, один раз – бронзовий). 2006 р. на Азійських іграх національна команда також стала срібним призером. До того ж тричі поспіль (2002, 2004

Катарець Анас Мохам Аль Сувейдан кидає по воротах Кувейту під час фінального матчу Азійських ігор-2006

і 2007 роки) національна команда брала участь у розіграві Кубка світу.

На рівні клубів також є певні досягнення. Так, клуб “Аль-Садд” в 2000, 2001 і 2003 роках був володарем Кубка чемпіонів Азії, в 1999 і 2004 роках посів четверте місце. Клуб “Аль-Ахлі” в 2003 р. був восьмим, а в 2004 р. – шостим.

Юніори одного разу були чемпіонами Азії (1994), двічі – другими (2000, 2002) та одного разу – третіми (1996).

Баскетбол

В цілому баскетбол Катару не дуже відомий, але участь у чемпіонаті світу 2006 р. привернула увагу до баскетбольного новачка.

Національна команда продемонструвала надзвичайний прогрес. Взнявши вперше участь у чемпіонаті Азії 1991 р., вона в 2001 р. посіла п'яте місце, а в 2003 р. навіть стала бронзовим призером. До цього слід додати, що успіх не був випадковим. 1996 р. юніорська збірна виграла срібну медаль на першості Азії і повторила свій успіх 1998 р., що дало їй право брати участь у першості світу серед юніорів у Португалії (1999 р.). Там себе найкращим чином проявив Ясін Ісмаель. 2000 р. ті ж баскетболісти домінували на першості Азії серед молоді – стали чемпіонами. Саме цей склад наступного року вже як національна команда пройшов кваліфікацію чемпіонату Азії і вперше з 1991 р. посів в основних змаганнях п'яте місце.

Для роботи з командою було запрошено американця Джо Стібінга (закінчив Університет Луїзіани в 1985 р.). Сам він ніколи не грав у баскетбол, але сім років вивчав тренування, які проводив досвідчений тренер. Потім чотири роки працював головним тренером Університету Нью-Орлеана, його було визнано кращим тренером Конференції саме перед звільненням у 2001 р. Потім працював у фінансовій

компанії. 2003 р. тренера запросили очолити національну команду Катару. Під керівництвом Стібінга 2004 р. команда виграла Кубок Станковича ФІБА (листопад), Кубок Затоки (грудень) та Західноазійські ігри у грудні 2005 р. Всі члени збірної грають в катарських клубах.

Влітку 2005 р. на чемпіонаті Азії збірна повторила успіх дворічної давнини, досягла півфіналу і виграла бронзову нагороду. Цим вона виборола право на участь у світовій першості 2006 р. — вперше держава Перської затоки брала участь в фінальній частині чемпіонату світу. Найбільшою проблемою команди є відносно невеликий зріст

(середній зріст — 197 см), що в баскетболі дуже важливо. Найвищий гравець — Зейдан (208 см) — змушений був протистояти китайцю Мінгу (228 см), південному корейцю Ха Сеунг-Джину (221 см), ліванцю Джо Вогелю (212 см). Перед чемпіонатом тренер Джо Стібінг був змушений через проблеми з поведінкою виключити із складу Ясіна Ісмаеля і замінити капітана — ним став Саад Абдулрахман Алі. Катару дісталась дуже важка група — Греція (минулорічний чемпіон Європи), Литва (чемпіон Європи-2003), Бразилія (чемпіон Америки). В підсумку чемпіонату світу-2006 Катар поділив 21–24 місця.

Наприкінці 2006 р. на Азійських іграх у Досі команда досягла найбільшого свого успіху — стала срібним призером. На початок 2007 р. збірна Катару посідала 32-е місце в рейтингу ФІБА.

Мабуть, не випадково, а як визнання досягнень Катару в баскетболі, його представника, шейха Сауда бін Алі Аль Тані, віцепрезидента НОК, президента Федерації баскетболу Катару було обрано президентом ФІБА Азії.

Капітан національної збірної з баскетболу Саад Абдулрахман Алі

Шейх Алі Аль Тані на засіданні виконкому ФІБА-Азія

Волейбол

Національна команда наприкінці 2006 р. посіла 40-е місце в світовому рейтингу FIVB. На чемпіонаті Азії 2005 р. була сьомою. Юніорська збірна на першості Азії 2005 р. стала бронзовим призером.

Гольф

У Катарі з 1998 р. проводяться турніри з гольфу “Катар Мастерс” – один із трьох турів Європейського турніру, що проходять у країнах Перської затоки, з призовим фондом майже в 1 млн доларів (2005 р.).

Боулінг

У Катарі набуває популярності боулінг. В Азії провідними спортсменами з цього виду спорту визнаються Ахмед Шахін Аль Меріхі (2001–2005 рр. – в трійці кращих), Бандар Мубарак Аль Шафі (2001–2002 рр. входив до десятки), Саїд Хаді Аль Хаджрі (2001–2003 рр. входив до десятки), Абдулла Сіддіг Аль Каттан

(2004 р. – четвертий, 2007 р. – шостий), Мубарак Алі Аль Мурайхі (2004 р. – восьмий, 2007 р. – п'ятий).

Кінний спорт

Національним видом спорту у Катарі вважається кінний. Федерація з цього виду спорту створена 1976 р., визнана Міжнародною федерацією кінного спорту 1980 р. Саме відтоді катарські спортсмени беруть активну участь у міжнародних змаганнях, зокрема у арабських та країн Перської затоки. 1985 р. прийшов перший успіх – бронзова медаль у командній першості на VI Арабських іграх у Марокко, потім також бронзова нагорода на Арабському чемпіонаті в Кувейті, а ось на чемпіонаті в Дубаї відомий наїзник Таліб Мітіб Альса'ага виграв золоту медаль. Багато зробив для розвитку кінного спорту в Катарі французький тренер Жан Мішель.

Проходили відкриті міжнародні чемпіонати Катару. Країна була організатором IV Арабського чемпіонату з кінного спорту, де виборола срібну нагороду. Катарські спортсмени також брали участь у різних змаганнях у Сирії, Лівані, Йорданії.

Швидкому прогресу кінного спорту сприяють традиції, а також увага з боку керівництва країни. Підтримку федерації надають високі посадовці – емір, спадкоємець, прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністр. Катарські спортсмени виїжджали на навчання до Ірландії та Голландії. Новий тренер, єгиптянин Іхаб Абдулазіз рішуче почав омолоджувати команду.

На сьогодні в країні проводяться: Кубок Еміра, Кубок Спадкоємця, щорічний Світовий кубок Катару.

Добре виступили кінотники Катару на Азійських іграх-2006. Вони вибороли 2 золоті (подолання перешкод – Алі Юсуф Аль Румайхі, коман-

Алі Юсуф Аль Румайхі переміг на Азійських іграх-2006

да з триборства), 1 срібну (триборство – Аль Еджайл) і 1 бронзову (команда з перегонів на витривалість) нагороди.

Стрільба

Насір Салех Абдулла Аль Атія – стрілець по тарілках, чемпіон Азії 1995, 2001 років, Азійських ігор-2002, срібний призер чемпіонату Азії 2003 р.

До світової двадцятки провідних стрільців по тарілках дуплетом входить Рашид Хамад Аль Атба (1980 р. н.)

Важка атлетика

У жовтні 2001 р. за повідомленнями ЗМІ Катарський олімпійський комітет за 1 млн дол. уклав угоду про перехід в громадянство Катару семи елітних болгарських важкоатлетів – Валентина Сарова (69 кг), Андрія Іванова (77 кг), Ангела Попова (до 105 кг), Яні Марчкова (понад 105 кг), Петара Танева (77 кг), Георгія Маркова (77 кг), Любчо Ковачева (56 кг) та тренера Златіна Іванова. Ангел Попов отримав ім'я Саїда Саїфа Ассда, Андрій Іванов – Надера Суфьяна Аббаса, Яні Марчков – Джабера Саєда Салема. Їх тренує Абаджієв (у минулому болгарський тренер).

Саїд Саїф Ассд (1979 р. н.) – бронзовий призер Олімпіади-2000 (до 105 кг), чемпіон світу (2003 р.). Двічі ставав чемпіоном Азії, виграв Азійські ігри-2002. 2005 р. посів 19-те місце у списках кращих за результатами сезону в світі.

Надер Суфьян Аббас (1975 р. н.) – чемпіон світу 2001 р., бронзовий призер чемпіонату світу 2005 р. в Досі. У списку кращих за результатами сезону в світі в 2005 р. був четвертим, а 2006 р. – дев'ятнадцятим.

Джабер Саєд Салем (1975 р. н.) – суперваговик, був четвертим на Олімпіаді-2000, чемпіон світу 2001 р. Бронзовий призер

Саїд Саїф Ассд –
чемпіон Азійських
ігор-2002

чемпіонату світу 2005 р. в Досі, срібний призер Азійських ігор-2006. 2005 р. був четвертим у списку кращих за результатами сезону в світі, а 2006 р. – дев'ятим.

Саме ці спортсмени і є основним надбанням важкої атлетики Катару.

Шахи

Жу Чень (народилась 16 березня 1976 р. у Китаї) – одна з провідних шахісток у світі, міжнародний гросмейстер. Чемпіон світу серед жінок у 2001–2004 роках. У 1988 р. стала першою китаянкою, яка виграла міжнародні шахові змагання – чемпіонат світу серед дівчат до 12 років. У 1994 та 1996 роках – чемпіон світу серед юніорок. 1999 р. одружилася з катарським гросмейстером Мохамедом Аль-Модіахкі. 2004 р. відмовилася захищати титул чемпіона світу через вагітність, невпевненість у безпеці в Грузії (місці проведення змагань) та несприятливий розклад підготовки (лише місяць), запропонований ФІДЕ.

Гросмейстер Жу Чень –
чемпіон світу

У березні 2006 р. Жу Чень отримала право виступати за Катар і одразу здобула бронзову нагороду у блиц-турнірі з шахів на Азійських іграх. За всю історію стала сьомою жінкою, яка отримала звання гросмейстера серед чоловіків.

Спортсмени Катару – призери Азійських ігор

Рік	Золота		Срібна		Бронзова		
	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен	
1982	2	3	4	5	6	7	
		Вид змагань	Вид змагань	Вид спорту	Вид змагань	Вид спорту	Вид змагань
		біг на 100 м	Талал Мансур	легка атлетика	легка атлетика	десятиборство	Монассер Мохаммед Салех
1986		біг на 100 м	Талал Мансур	таеквондо	таеквондо	до 67 кг	Рашид Аль Овджан
		біг на 100 м	Талал Мансур	легка атлетика	легка атлетика	біг на 1500 м	Мохаммед Сулейман
1990	легка атлетика	біг на 1500 м	Мохаммед Сулейман	легка атлетика	легка атлетика	стрибки у висоту	Абдулла Мохаммед Аль Шейб
		біг на 5000 м	Мохаммед Сулейман	легка атлетика	легка атлетика	біг на 400 м	Ібрахім Ісмаїл
1994	легка атлетика	біг на 100 м	Талал Мансур	легка атлетика	легка атлетика	біг на 200 м	Ібрахім Ісмаїл
		біг на 100 м	Талал Мансур	легка атлетика	легка атлетика	біг на 400 м з бар'єрам	Алі Ізмаїл Док
		біг на 200 м	Талал Мансур	легка атлетика	легка атлетика	естафета 4×100	Саїд Аль Хаджрі
		біг на 400 м	Ібрахім Ісмаїл			боулінг	
		біг на 1500 м	Мохаммед Сулейман				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1998	легка атлетика	біг на 1500 м	Мохаммед Сулейман	легка атлетика	біг на 400 м	Ібрахім Ісмаїл	легка атлетика	біг на 800 м	Абдул Хасан Абдурахман		
			Мохаммед Сулейман		біг на 5000 м	Ахмед Брахім Варсама		біг на 110 м	Хамад Аль Досарі		
2002	стрілба	стрілба по тарілках	Масуд Хамад		біг на 10000 м	Ахмед Брахім Варсама		рамі	Абдурахман Аль Нубі		
					біг на 10000 м	Ахмед Брахім Варсама		стрибки в довжину	Хаміз Сайфелдін		
	легка атлетика	стрілба по тарілках у команді	Хаміз Сайфелдін	легка атлетика	біг на 400 м з бар'єрами	Мубарак Аль Нубі	легка атлетика	стрибки в довжину	Брахім Абдулла Валід		
					3000 м з перешкодами	Абубакер Алі Камаль		десятиборство	Ахмед Хасан Мусса		
2006	важка атлетика	до 105 кг	Сайд Саїф Ассад	боулінг	штовхання ядра	Біلال Саад Мубарак	гандбол				
						Мубарак Аль Мурайхі				боулінг	Ахмед Аль Меріхі
										боді-білдінг	Ахмед Наджі Хасан Алса'а Афін
2006	легка атлетика	біг на 1500 м	Дахам Наджим Башир	легка атлетика	штовхання ядра	Халед Хабаш Аль Сувайді	легка атлетика	до 70 кг	Маджид Радван Адван		
								таеквондо	Абдел Оадер Аль Адхмі		
2006	легка атлетика	біг на 1500 м	Дахам Наджим Башир	легка атлетика	штовхання ядра	Халед Хабаш Аль Сувайді	легка атлетика	біг на 5000 м	Султан Хаміз Заман		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		біг на 5000 м	Чепкуруї Квала Джеймс		метання диску	Рашид Шафі Аль Досарі	бокс	до 81 кг	Набах Хзам
		марафон	Мубарак Хасан Шамі		біг на 10000 м	Есса Ізмаїл Рашид	шахи	жінки бліц	Жу Чень
	боді-білдинг	до 85 кг	Камаль Абдулсалам		3000 м з перешкодами	Гамаль Белал Салем	кінний спорт	перегони командно	
		до 90 кг	Абултрахман Алі Тебрізі Нурі	баскетбол			карате	до 60 кг	Абулла Даллул
				бол	понад 90 кг	Джассім Мохаммед Абделла		До 65 кг	Маджид Радван Адван
				боді-білдинг	парний			рухома ціль 10 м	Мохаммед Хак
	кінний спорт	подолання перешкод	Алі Юсуф Ахмад Аль Румаїхі	боулінг				рухома ціль 10 м командно	
		триборство командне		кінний спорт	триборство	Абулла Алі Абулла Аль Ейджайл	стріляба	рухома ціль 10 м командно, жінки	
	футбол			гандбол				рухома ціль 10 м командно, жінки	
		до 78 кг	Абулкадер Хікамі Сархан	вітрильний спорт	лазер 4.7	Валід Аль Шарпані	таеквондо	понад 84 кг	Абулкадер Аль Адхмі
	таеквондо			стріляба	рухома ціль 10 м, змішана команда		боротьба греко-римська	до 74 кг	Бахіт Вадр
				важка атлетика	понад 105 кг	Джабер Салем			

КУВЕЙТ

Загальна інформація

Офіційна назва: Держава Кувейт

Столиця: Кувейт Сіті

Площа: 17820 км²

Головні міста: Джахрах, Хаваллі

Межує з: Іраком, Саудівською Аравією

Узбережжя: Перської затоки

Населення: 2418 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 21600 (51 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 135,69

Середній вік населення: 25,9 р.

Очікувана тривалість життя: 77,2 р.

Частка населення віком до 14 років: 26,9 % (120 місце в світі)

Клімат: сухий пустельний; дуже гарячі літа; короткі, прохолодні зими

Ландшафт: пласка, з невеликими пагорбами рівнинна пустеля.

Сучасні види спорту започатковуються у Кувейті у тридцять років минулого сторіччя.

Кувейт в олімпійському русі

Національний Олімпійський комітет утворено 1957 р., визнано Міжнародним Олімпійським комітетом 1964 р. Президент НОК – шейх Талал Фахад Аль Ахмад Аль Сабах, генеральний секретар – Обаїд Заїд Аль Анзі.

Вперше участь Кувейту на Олімпійських іграх у Токіо (1964 р.) обмежувалася адміністративною делегацією.

Кувейт у МОК отримав скорочення **KUW**.

Участь спортсменів Кувейту в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1	2	3
1968	Мехіко	Легка атлетика (марафон – 2).
1972	Мюнхен	Легка атлетика (100 м – 1, 400 м – 1, 4×100 м), плавання (100 м в/с – 1, 100 м в/с – 1).

1976	Монреаль	Легка атлетика (100 м – 1, 200 м – 1, 110 м з/б – 1, 400 м з/б – 1, 4x100 м, штовхання ядра – 1), дзюдо (4), фехтування (4), стрибки у воду (1).
1980	Москва	Легка атлетика (100 м – 1, 800 м – 1, 1500 м – 1, 400 м з/б – 1, стрибки в довжину – 1, штовхання ядра – 1, метання диска – 1, молота – 1), фехтування (9), футбол (17), гандбол (14), дзюдо (5), плавання (100 м в/с, 200 м в/с – 1, 400 м в/с, 100 м батерфляй – 1, 200 м батерфляй – 1), стрибки у воду (1). На Олімпіаді футбольна команда Кувейту вийшла до чвертьфіналу, де прогала господарям Олімпіади – команді СРСР 1:2.
1984	Лос-Анджелес	Легка атлетика (110 м з/б – 1, 400 м з/б – 1), фехтування (9), дзюдо (5), плавання (100 м в/с – 1, 100 м брас, 200 м брас – 1, 100 м брас – 1, 100 м батерфляй – 2), стрибки у воду (2).
1988	Сеул	Легка атлетика (110 м з/б – 1, 400 м з/б – 1, потрійний – 1, штовхання ядра – 1, метання диска – 1, молота – 1), бокс (3), фехтування (8), дзюдо (4), веслування (1), плавання (50 м в/с, 100 м в/с – 1, 200 м батерфляй, 200 м комплекс, 400 м комплекс – 1), стрибки у воду (1), таеквондо (2).
1992	Барселона	Легка атлетика (110 м з/б – 1, потрійний – 1, метання списа – 1, метання молота – 1), футбол (20), фехтування (1), дзюдо (2), стрільба (2), плавання (100 м в/с, 100 м на спині, 100 м батерфляй – 1, 100 м брас, 200 м брас – 1, 200 м на спині, 200 м брас, 200 м комплекс – 1), важка атлетика (1), таеквондо (2),
1996	Атланта	Гандбол, важка атлетика (1), дзюдо (2), плавання (200 м в/с – 1, 100 м на спині, 100 м брас, 200 м комплекс – 1), стрибки в воду (2), легка атлетика (1), стрільба (2), фехтування (1), настільний теніс (1)
2000	Сідней	Футбол (18), стрільба (5), таеквондо (1), фехтування (1), плавання (100 м на спині – 1, 200 м комплекс – 1), легка атлетика (400 м – 1, 4x400 м). Бронзову нагороду виборів стрілець на траншейному стенді (дуплет) Фехаїд Ель-Діхані – це стало першою олімпійською нагородою Кувейту, Халед Ель-Мудхаф був четвертим.
2004	Афіни	Легка атлетика (100 м – 1, 400 м – 1, 800 м – 1, стипль-чез – 1, метання молота – 1), дзюдо (1), стрільба (6). Башир Ібрагім в забігу на 3000 м з перешкодами встановив новий рекорд Кувейту – 8:48,65.

Азійські ігри

Першу медаль на Азійських іграх отримав у 1974 р. бігун на 400 м з бар'єрами Абдулатіф Юсеф Хашим (срібна нагорода). 1978 р. у штовханні ядра бронзовим призером став Мохаммед Аль Зінкаві. 1982 р. було здобуто вже 7 медалей (1 золота); 1986 р. – 9; 1990 р. – не брали участі через вторгнення Іраку; 1994 р. – 8 (2 золоті); 1998 р. – 14; 2002 р. – 8; 2006 р. – 13 медалей, із них 6 золотих.

Здобутки спортсменів Кувейту на Азійських іграх

Рік	Золотих медалей		Срібних медалей		Бронзових медалей	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1974			легка атлетика	1		
1978					легка атлетика	1
1982	кінний спорт	1	кінний спорт	1	бокс	2
			футбол	1	кінний спорт	1
			легка атлетика	1	легка атлетика	2
1986			кінний спорт	1	таеквондо	2
					дзюдо	2
					бокс	1
					футбол	1
1994	стрільба	2	карате	1	футбол	1
					стрільба	2
					таеквондо	1
					карате	1
1998	стрільба	3	футбол	1	стрільба	1
	карате	1	гандбол	1	карате	1
			стрільба	3	таеквондо	1
					кінний спорт	1
2002	легка атлетика	1	гандбол	1	карате	3
	карате	1			таеквондо	1
					більярд	1
2006	гандбол	1	легка атлетика	3	легка атлетика	1
	стрільба	3	карате	1	стрільба	1
	карате	2	стрільба	1		

Як бачимо, найбільшого розвитку набули стрільба (16 медалей), карате (11), легка атлетика (10). Дуже добре впродовж 1982–1998 років виступали футболісти – вони не залишались без медалей: двічі були срібними призерами та двічі – бронзовими. З 1998 р. естафету підхопили гандболісти – протягом трьох ігор вони не опускались нижче другого місця, а 2006 р. навіть стали чемпіонами.

Мали також досягнення спортсмени в кінному спорті і в таеквондо (по 5 медалей), боксі (3), дзюдо (2), більярді (1).

На Азійських іграх-2006 легкоатлети Кувейту посіли в командному заліку 10 місце (4 медалі), в стрільбі – сьоме, в карате – третє.

На Азійських іграх-2006 країну в легкій атлетиці представляли 24 спортсмени (11-та за кількістю серед країн-учасниць); у фехтуванні – 22 (2-га); у стрільбі – 19 (9-та); у боулінгу – 12 (одна з 11 країн з максимальною кількістю представників); у тенісі – 12 (стільки ж, як і Корея); у більярді – 11 (5-та); у кінному спорті – 11 (6-та); у таеквондо – 10 (10-та).

Кувейт також брав участь в основних турнірах з баскетболу, футболу, гандболу, волейболу.

Видатні особистості спорту

Шейх Фахад
Аль-Ахмед Аль-
Джабар Аль-Сабах

Його високість шейх Фахад Аль-Ахмед Аль-Джабар Аль-Сабах народився 10 серпня 1945 р. Освіту здобув у Кувейті, потім закінчив військову академію у Великій Британії. 1967 р. у складі кувейтського контингенту брав участь у бойових діях з Ізраїлем на боці Єгипту, потрапив у полон, звільнений разом з іншими військовополоненими, приєднався до ОВП в боротьбі з Ізраїлем, але зневірився в шляхетності помислів її керівництва. Свого часу він навіть допоміг Саддаму Хусейну у війні з Іраном, що також закінчилось розчаруванням.

Засновник Олімпійського комітету Кувейту, був його президентом з 1974 р. до 1985 р. та з 1989 р. до загибелі. Очолював

Футбольну асоціацію країни (1978–1985, 1987–1991), Федерацію баскетболу (1974–1977). Був віце-президентом Міжнародної федерації гандболу з 1980 р. до загибелі, віце-президентом Асоціації Національних Олімпійських комітетів (з 1982 р.), членом МОК (з 1981 р.), президентом Федерації гандболу Азії (з 1974 р.), першим віце-президентом Арабської спортивної спілки (з 1976 р.). Його старший брат був еміром Кувейту.

1981 р. Федерація Азійських ігор була реорганізована в Олімпійську Раду Азії (ОРА) (її штаб-квартира у зв'язку з агресією Іраку тимчасово перебувала у Великій Британії). Шейха Фахада Аль-Сабаха було обрано її першим президентом. До цього він три роки очолював Федерацію Азійських ігор.

Під час агресії Іраку проти Кувейту (1990 р.) шейх отримав інформацію про напад на палац еміра. Він разом з кузеном, шейхом Рашидом, виступив на захист еміра. Захищаючи ворота палацу Дасман, у шквальному вогні загинув. Похований під псевдонімом, щоб уникнути наруги. Тільки через сім місяців рідні змогли достойно поховати його. Був одружений, мав п'ять синів та дочку.

Його сини:

- шейх Ахмад Аль-Фахад Аль-Сабах – президент Олімпійської Ради Азії, член МОК, президент НОК Кувейту до 2001 р., президент Футбольної асоціації Кувейту;
- шейх Талал Аль-Фахад Аль-Сабах – президент НОК Кувейту, президент Баскетбольної федерації Кувейту;
- шейх Халед Аль-Фахад Аль-Сабах – віце-президент Футбольної федерації Кувейту;
- шейх Дарі Аль-Фахад Аль-Сабах – президент кувейтського Клубу верхової їзди та полювання.

Ім'я шейха Фахада Аль-Ахмеда Аль-Джабара Аль-Сабаха носять арабські чемпіонати з баскетболу, гандболу, фехтування, гімнастики, настільного тенісу та Міжнародний лондонський турнір з карате.

Шейх Ахмад Аль-Фахад Аль-Сабах народився 12 серпня 1961 р. Очолює бізнесову групу, що займається нафтою, інжинірингом, водою, електрикою, зв'язком та будівництвом, майор кувейтської армії, був міністром молоді та спорту, міністром інформації, Головою ОПЕК (2003–2005), міністром енергетики (2003–2006). З 2006 р. – міністр національної безпеки Кувейту.

**Шейх Ахмад Аль-Фахад Аль-Сабах з Президентом Казахстану
Нурсултаном Назарбаєвим**

**Шейх Ахмад Аль-Фахад Аль-Сабах з Президентом Туркменістану
Сапармуратом Ніязовим (2005 рік)**

**Шейх Ахмад Аль-Фахад Аль-Сабах з Президентом Туркменістану
Гурбангулі Бердимухаммедовим**

**Шейх Ахмад Аль-Фахад Аль-Сабах з Генеральним Секретарем НАТО
Яапоом де Хооп Схеффером**

Штаб-квартира ОРА в Кувейті

З вересня 1991 р. став президентом Олімпійської Ради Азії. З 1992 р. – член МОК, президент НОК Кувейту з 1991 р. до 2001 р., Голова Ради Афро-Азійських ігор (1998–2003 рр.), віце-президент Міжнародної федерації гандболу, президент Федерації гандболу Азії, старший віце-президент Спортивної федерації Ісламської солідарності з 1999 р., з 1990 р. – президент Футбольної асоціації Кувейту, почесний президент кількох кувейтських, арабських та азійських клубів. Засновник Панарабської веслувальної федерації, Панарабської вітрильної федерації та Панарабської стрілецької федерації. Нагороджений Нагородою Хоробрості Спеціальних Сил армії США, почесним громадянством міста Хіросіми від мера Хіросіми, Спортивною Нагородою Гідності від Президента Туреччини, найвищою цивільною нагородою від Президента Республіки Казахстан, Саудівським спортивним орденом. Захоплюється кінним спортом, стрільбою, полюванням з соколами.

Шейх Талал Аль-Фахад Аль-Сабах – президент НОК з 2001 р., є головою комітету з правил ОРА. Народився 12 серпня 1963 р. у Бейруті, Ліван. Закінчив Університет Кувейту та Військову академію Кувейту. Має ступені доктора філософії з політичних наук Університету Донг-А (Бушан, Корея), з міжнародних зв'язків Тайванського Університету, зі спорту Американської Академії.

Засновник Кувейтської федерації веслування та парусного спорту, попередній президент національної федерації гандболу, президент федерацій футболу, стрільби, веслування, боулінгу, віце-прези-

дент арабських федерацій веслування та футболу; президент Арабської федерації парусного спорту, член кількох спортивних міжнародних організацій.

Займається футболом, стрільбою, гандболом.

Хусейн Аль Муссалам – генеральний директор ОРА. Народився 19 травня 1960 р. Закінчив Оксфордський інститут повітряного флоту – отримав фах пілота комерційних авіаліній, має також диплом зі спортивного менеджменту Хейдельберзького Університету, Німеччина. В 1973–1977 рр. – чемпіон Кувейту з плавання, змагався на панарабських, азійських та світових чемпіонатах.

Сучасний стан розвитку спорту в Кувейті

Стрільба

Кувейт має славетну історію в стрільбі. На чемпіонатах світу виграно 5 золотих, 2 срібні та 4 бронзові медалі.

Серед досягнень останніх років можна відзначити такі. Команда Кувейту була срібним призером чемпіонату світу 2005 р. зі стендової стрільби, бронзовим (дуплетом) – 2002 р. На Кубку світу 2007 р. команда стала бронзовим призером у стендовій стрільбі.

Команда зі стрільби по тарілках – срібний призер чемпіонату світу 2001 р., бронзовий – 1989, 1999, 2002 років, чемпіон Азії 2004 і 2005 років.

Чемпіоном світу 2001 р. був Хамад Аль-Афасі, він же став срібним призером у складі команди. Фехайд Аль Діхані – бронзовий призер чемпіонату світу 1999 р., бронзовий у складі команди 1989 р., був бронзовим призером фіналу Кубка світу 2001 р. Чемпіоном світу 2006 р. у стендовій стрільбі став Абдул Рахман Файхан. Халед Аль-Мудхаф – чемпіон світу 2002 р., срібний призер чемпіонату Азії 2005 р., бронзовий – 2004 р., на Олімпіаді-2004 – шостий, срібний призер Кубка світу 2002 р. Абдулла

Насер Меглад

Аль-Рашиді – чемпіон світу 1995, 1997, 1998 років, бронзовий призер в складі команди 1999 р., чемпіон Азії 2004 р. та 2006 р. зі стрільби по тарілках, срібний призер 2005 р. Заїд Аль Мутаїрі – срібний призер чемпіонату світу 2001 р., бронзовий – чемпіонату Азії 2005 р. Бронзовим призером чемпіонату Азії 2005 р. та чемпіоном Азійський ігор-2006 зі стендової стрільби став Насер Меглад.

До десятки провідних стендових стрільців світу дуплетом входить Ма-шфі Аль Мутаїрі (1973 р. н.). Він був срібним призером Кубка світу 2000 р., бронзовим – 2006 р. та срібним призером чемпіонату Азії 2007 р. Салах Мутарі виграв золото в стрільбі по тарілках на Азійських іграх-2006. До цього він був чемпіоном Азійських ігор 1998 р. та бронзовим призером в 1994 р., срібним призером чемпіонатів Азії 2004 та 2005 років.

Салах Мутарі

Легка атлетика

Першими кувейтцями-учасниками Олімпійських ігор стали в 1968 р. два легкоатлети. На перших для країни Азійських іграх в 1974 р. легкоатлет Абдул Латіф Хашим виграв срібну медаль з бігу на 400 м з бар'єрами.

Одним із визначних спортсменів є легкоатлет Фавзі Аль-Шаммарі (народився 13 лютого 1979 р.) – бігун на 200 та 400 м. Чемпіон Азійських ігор 2002 р. (400 м), чемпіон Азії 2002 р. (400 м), 2003 р. (200 та 400 м), срібний призер першості Азії 2002 р. (200 м), бронзовий призер Азійських ігор 2006 р. (400 м).

2002 р. став бронзовим призером Кубка світу. 1998 р. був бронзовим призером чемпіонату світу серед юніорів. Багато-разовий переможець Західноазійських ігор на дистанціях 200 та 400 м.

Мохамед Мотлег Аль-Азмі 1998 р. став бронзовим призером чемпіонату світу серед молоді в бігу на 800 м.

Відомий бігун на середні дистанції Наджем Абдулла Аль-Сувайлем 1983 р. став чемпіоном Азії з бігу на 800 м, а на 1500 м виборов бронзову нагороду. 1981 р. та 1983 р. срібло чемпіонату Азії з бігу на 800 м здобував Халід Халіфа. Двічі (1985 р. та 1987 р.) срібним призером чемпіонату Азії був і бігун на 400 м Джасем Аль-Дувайла.

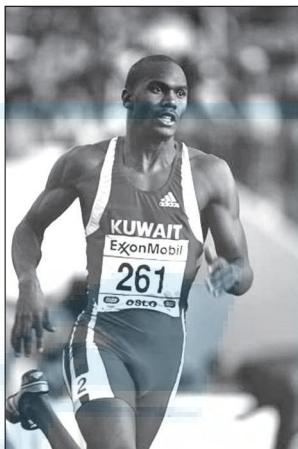
Славетний в Азії штовхальник ядра Мохаммед Аль-Зінкаві тричі поспіль ставав чемпіоном Азії (1979, 1981, 1983 рр.), він був також срібним (1982 р.) та бронзовим призером (1978 р.) Азійських ігор.

Відомий нині в Азії металник молота Алі Мохаммед Аль-Зінкаві (народився 27 лютого 1984 р. в Угорщині) — срібний призер чемпіонату світу серед юніорів 2002 р., чемпіон Азії (2003 та 2005 р.), срібний призер Азійських ігор-2006. Його попередником був Нассер Абдул Аль-Джараллах — бронзовий призер чемпіонатів Азії (1993 р. та 2000 р.).

Гандбол

Одним із розвинених видів спорту в Кувейті є гандбол. Національна збірна здобула золото на Азійських іграх в Катарі, вигравши фінальний матч у господарів.

Національна збірна Кувейту в останніх п'яти чемпіонатах Азії тричі ставала чемпіоном (у 1995, 2002, 2004 роках) і одного разу була срібним призером (1993 р.). Чотири рази Кувейт виборював бронзові нагороди (1981, 1983, 1987, 1989 рр.). Тобто протягом останніх 30 років гандбольна збірна Кувейту перетворилася в одну з найсильніших команд Азії. Мабуть, передбачаю-

Фавзі Аль-Шаммарі

Кувейтєць Саад Аль Аземі кидас по воротах Катару в фінальному матчі Азійських ігор-2006

2000 р. другим став клуб “Аль Солібхат”, а шос-

чи такий прогрес, керівництво Азійської гандбольної федерації в далеких 70-х роках минулого сторіччя визначило місцем проведення I чемпіонату Азії з гандболу (1977 р.) саме Кувейт.

Вдруге Кувейт проводив VIII чемпіонат Азії з гандболу в 1995 р., на ньому національна збірна вперше стала чемпіоном. З чотирьох останніх чемпіонатів у трьох збірна Кувейту виборював звання чемпіона.

Успіх супроводжує і клубний гандбол: клуб “Казма” 1998 р. та 1999 р. став володарем перших двох Кубків чемпіонів Азії, 1999 р. та 2001 р. клуб “Аль Салмія” був другим.

Команда Кувейту після перемоги в фінальному матчі над командою Катару на Азійських іграх-2006

тим – “Казма”. Нарешті 2004 р. клуб “Аль Файхіл” став володарем Кубка чемпіонів Азії.

Відмінно виступають останнім часом і юніори – в трьох останніх чемпіонатах Азії вони перемагали (2000, 2002, 2004 роки). До цього були двічі срібними призерами (1988 р. та 1992 р.) та одного разу – бронзовими (1998 р.).

Футбол

Перший міжнародний матч збірної відбувся 3 вересня 1961 р. – нічия зі збірною Лівії. Одного разу Кувейт виборов право брати участь у Кубку світу (1982 р. – нічия з Чехословаччиною і програв Англії та Франції), в Кубку Азії брав участь вісім разів, в 1980 р. став володарем Кубка Азії, в 1976 р. – фіналістом, у 1984 р. – бронзовим призером. Вибив з відбіркових матчів до Кубка світу 2006 р. потужну команду Китаю. Збірна дев'ять разів виграла Кубок Перської затоки (1970, 1972, 1974, 1976, 1982, 1986, 1990, 1996, 1998 роки), Західноазійські ігри 2002 р. В світовому рейтингу ФІФА Кувейт посідає зазвичай місце в шостому десятку. Значне підвищення було в 1998 р. – 24. Були також і спади. До історії футболу збірна ввійшла однією із найрезультативніших перемог (третя за всю історію футболу) – 14 лютого 2000 р. в кваліфікаційному раунді першості Азії перемогла команду Бутану з рахунком 20:0.

У Кувейті 14 футбольних команд.

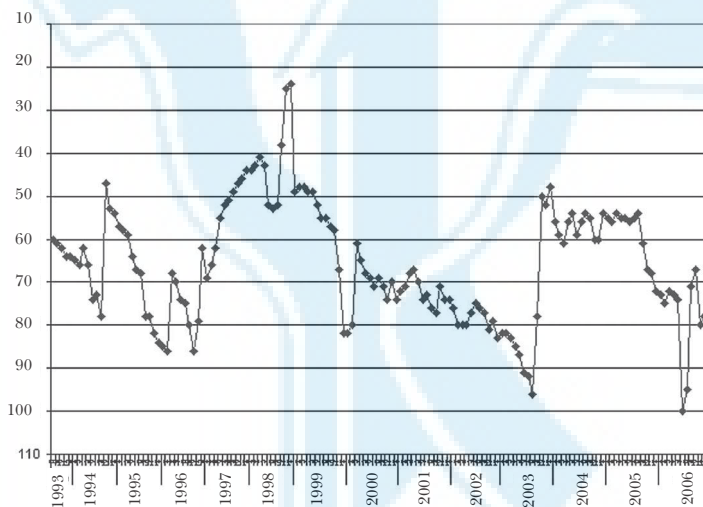
В 1993–1997 роках головним тренером молодіжної збірної Кувейту був заслужений тренер України А. А. Азаренков (нині працює в одеському “Чорноморці”).

Найкращий бомбардир – Башар Абдулазіз (народився 12 жовтня 1977 р.) забив 74 голи за національну збірну (за цим показником він займає п'яте місце в світі серед футболістів усіх часів, у складі збірної з 1996 р. і донині) в 132 матчах (17 місце в світі). Башар Абдулазіз – найвідоміший гравець останнього десятиріччя, брав участь у відновленні збірної між 1996 та 1998 роками, коли команда виграла два Кубка Затоки, досягла півфіналу Кубка Азії, стала другою на Азійських іграх та в розіграші Арабського кубка. Він був також у складі команди, яка виборола

право виступати на Олімпіаді в Сідней 2000 р. Все ще виступає за свій клуб “Аль Салмія” та національну збірну.

Джасем Аль Ховайді з 63 голами посідає одинадцяте місце в світі (в збірній з 1992 р. і донині). Міжнародна федерація історії та футбольної статистики 1998 р. визнала його кращим бомбардиром світу – 20 голів (враховуються голи за національну збірну і в міжнародних кубках). Він також срібний призер Азійських ігор, виграв два Кубка Затоки, став третім на Арабському кубку.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Кувейту

З 1986 р. до 1996 р. багато матчів за збірну Кувейту провів Вайл Сулейман Аль Хабаші (народився 24 серпня 1964 р.) – 109 (71 місце в світі). На один матч менше у своєму послужному списку має Джамаль Мубарак (народився 21 березня 1974 р.), але він ще продовжує виступати.

До найвідоміших футболістів належать: Джасем Якоб – гравець національної збірної в 1972–1982 роках, забив 34 голи. Фаті Камель був одним із найталановитіших гравців кінця 70-х – початку 80-х. Він допоміг команді Кувейту потрапити на Кубок світу-1982 та виграти Кубок Азії в 1980 р. Ахмет Аль-Тарабіліс – відомий воротар, який грав за національну збірну Кувей-

ту. Він чудово виступив на Кубку світу 1982 р., особливо в іграх проти Чехословаччини та Англії. Походить з Лівану, але прийняв громадянство Кувейту, щоб грати за збірну країни. Файсал Аль-Дахіл – відомий своїм голом у ворота команди Чехословаччини на Кубку світу в Іспанії 1982 р., в складі команди володар Кубка Азії 1980 р. Бадер Аль Муттава – гравець національної збірної та клубу “Квадсія” забив 40 голів у сезоні 2007 р., одна з висхідних зірок футболу Затоки. Багатьма вважається найталановитішим гравцем після Башара Абдулазіза. 2006 р. він був другим при голосуванні за звання кращого футболіста Азії.

Баскетбол

Команда Кувейту в першостях Азії зазвичай посідає місця з 10 до 12, але були і винятки: 1983 р. – четверта, 1999 р. – шоста. На початок 2007 р. в рейтингу ФІБА була на 49 місці.

Сквош

Кувейт добре виступив на XVIII Арабському чемпіонаті зі сквошу 2006 р. – було завойовано три золоті медалі – у вікових групах до 13, 15 і 19 років. На чемпіонаті Азії 2007 р. серед юніорів Абдулла Аль-Музайен виграв срібну нагороду. В світовому рейтингу він посідає 174 місце.

Спортсмени Кувейту – призери Азійських ігор

Рік	Золота		Срібна		Бронзова				
	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1974				легка атлетика	біг на 400 м з бар'єрами	Абдул Латіф Аббас Хашим			
1978							легка атлетика	штовхання ядра	Мохаммед Аль Зінкаві
	кінний спорт	подолання перешкод	Надя Аль Мутава	кінний спорт	подолання перешкод	Гемелла М.	кінний спорт	подолання перешкод	Брах Аль Сабах
1982				футбол	футбол			середня вагова супер-важка	Ахмед Аль Рабі Наджем Шумейс
				легка атлетика	штовхання ядра	Мохаммед Аль Зінкаві	бокс		
				кінний спорт	подолання перешкод командні		футбол		
1986								біг на 400 м з бар'єрами	Джасем Аль Дувайла
								біг на 800 м	Наджем Аль Сувайлем

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	легка атлетика карате	біг на 400 м до 75 кг	Фавзі Аль Шамарі Ахмед Мохаммед	гандбол	стріляба по тарілках до 55кг	Абдулла Аль Рашиді Бадер Алоатайбі		до 60 кг до 65 кг понад 75 кг	Хусейн Аль Кагтан Найеф Аль Мутайрік Джабер Аль Хамад
2002							карате	понад 84 кг	Ахмед Ріад Алааттар
	гандбол	стендова по тарілках	Фавзі Аль Шамарі	легка атлетика	біг на 800 м метання могола	Мохаммед Аль Аземі Алі Зенкаві	легка атлетика	біг на 400 м	Фавзі Аль Шамарі Халед Аль Мухаф
2006	стріляба	по тарілках стендова в команді	Салах Аль Мутарі	карате	стрібки в довжину понад 80 кг	Салех Аль Хадад Джабер Аль Хамад	стріляба	стендова	
	карате	до 70 кг	Абдулла Аль Отайбі	стріляба	по тарілках командно				
		до 80 кг	Ахмед Мохаммед						

ЛІВАН

Загальна інформація

Офіційна назва: Республіка Ліван

Столиця: Бейрут

Площа: 10400 км²

Головні міста: Тріполі, Захле, Сайда, Тір, Баальбек, Байблос (Джубайл)

Девіз: Всі ми! За нашу націю, наш герб та славу!

Найвища точка: Курнат ас-Савда – 3088 м

Межує з: Сирією, Ізраїлем

Узбережжя: Середземного моря

Населення: 3874 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 6200 (124 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 387,4

Середній вік населення: 27,8 р.

Очікувана тривалість життя: 72,88 р.

Частка населення віком до 14 років: 26,5 % (122 місце в світі)

Клімат: середземноморський, у прибережних регіонах зима, як правило, прохолодна, а літо – вологе й гаряче.

В горах узимку температура опускається нижче 0°, можливе випадання снігу, влітку – пекуче й сухо. Хоча середньорічна кількість опадів набагато більша ніж у сусідніх країнах, на північному сході переважає посушливий клімат, тому що гори блокують надходження вологого повітря з моря. Часто трапляються піщані і пилові бурі.

У давньому Лівані у величезній кількості виростили ліси ліванського кедра, що став символом країни. Сторіччями (без відновлення) дерева вирубувалися як основний матеріал у кораблебудуванні. Це призвело до того, що нині на місці найбагатших лісів залишилися лише окремі острови зелені.

Ландшафт: більша частина країни покрита горами, крім долини Бекаа на північному сході й витягнутої з півночі на південь вузької рівнинної ділянки уздовж берега моря.

Прибережний Ліван відокремлюється від східних регіонів гірськими ланцюгами Ліван й Антіліван. Країна багата водними ресурсами. Ріка Літані є основним джерелом води для південних районів. Проте судноплавних річок у країні немає.

Ліван в олімпійському русі

Національний Олімпійський комітет утворено 1947 р. Визнано Міжнародним Олімпійським комітетом 1948 р. Президент НОК – генерал Сухайл Хурі, генеральний секретар – Макрам Аламуддін. В 1995 р. членом МОК було обрано Тоні Хурі. Ліван в МОК отримав скорочення **ЛІВ**.

Участь спортсменів Лівану в літніх Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1	2	3
1948	Лондон	Боротьба (5), стрільба (2), бокс (1).
1952	Гельсінкі	Боротьба (4), стрільба (3), бокс (1), важка атлетика (1). Закарія Чихаб (греко-римська боротьба, до 57 кг) став срібним призером , Халіл Таха (греко-римська боротьба, до 73 кг) – бронзовим , Мустафа Лахам (важка атлетика, до 75 кг) посів п'яте місце, а Мішель Скафф (греко-римська боротьба, до 87 кг) – шосте.
1956		Ліван бойкотував Олімпіаду через участь Великобританії та Франції в Суецькій кризі.
1960	Рим	Легка атлетика (1), важка атлетика (2), фехтування (4), стрільба (3), боротьба (5), вітрильний спорт (3).
1964	Токіо	Фехтування (4), стрільба (2).
1968	Мехіко	Велоспорт (1), фехтування (3), стрільба (3), плавання (100 м в/с та 100 м на спині – 1), греко-римська боротьба (2), важка атлетика (1).
1972	Мюнхен	Легка атлетика (400 м, 800 м – 1, 400 м ж –1), бокс (1), вільна боротьба (1), греко-римська боротьба (1), дзюдо (1), важка атлетика (1), вело-шосе (1), стрільба (4), фехтування (4), плавання (100 м в/с, 100 м брас, 100 м батерфляй, 200 м комплекс – 1, 100 м брас ж – 1). Важкоатлет у ваговій категорії до 75 кг Мохаммед Трабулсі став срібним призером .
1976	Монреаль	Легка атлетика (метання спису – 1), дзюдо (1), вільна боротьба (1).
1980	Москва	Легка атлетика (100 м, 200 м – 1), плавання (100 м в/с – 1, 100 м батерфляй – 1), бокс (2), важка атлетика (2), дзюдо (2), фехтування (2), греко-римська боротьба (1). 35-річний Хасан Бшара (греко-римська боротьба, понад 100 кг) став бронзовим призером .

1	2	3
1984	Лос-Анджелес	Легка атлетика (100 м, 200 м – 1, довжина – 1, 400 м ж – 1), бокс (1), фехтування (4), дзюдо (3), стрільба (4), плавання (100 м в/с, 200 м в/с – 1, 100 м в/с, 200 м в/с, 100 м на спині, 100 м батерфляй – 1, 100 м на спині – 1), важка атлетика (1), греко-римська боротьба (1). Махмуда Тарха (важка атлетика) було дискваліфіковано за вживання забороненого препарату Nandrolone.
1988	Сеул	Легка атлетика (100 м – 1, 400 м, 800 м – 1, 400 м ж – 1), бокс (3), вело-шосе (2), фехтування (2), дзюдо (4), плавання (50 м в/с – 1, 100 м в/с, 200 м в/с, 400 м в/с – 1, 100 м на спині, 200 м на спині, 200 м комплекс – 1, 100 м брас, 200 м брас – 1, 50 м в/с ж, 100 м в/с ж – 1), важка атлетика (3), греко-римська боротьба (1).
1992	Барселона	Легка атлетика (800 м, 1500 м – 1), велоспорт (2), фехтування (2), дзюдо (4), веслування (1), плавання (50 м в/с, 100 м в/с, 200 м в/с, 200 м комплекс – 1), важка атлетика (1).
1996	Атланта	Настільний теніс (ж – 1).
2000	Сідней	Легка атлетика (висота – 1, 100 м ж – 1), плавання (100 м в/с – 1, 100 м в/с ж – 1), стрільба (1), важка атлетика (1).
2004	Афіни	Легка атлетика (2), стрільба (1), плавання (50 м в/с – 1, 50 м в/с ж – 1).

Окремо слід сказати, що команда Лівану брала участь майже в усіх повоєнних зимових Олімпійських іграх.

Участь спортсменів Лівану в зимових Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1	2	3
1948	Сент-Моріц	Гірськолижний спорт (1).
1952	Осло	Гірськолижний спорт (1).
1956	Кортіна д'Ампеццо	Гірськолижний спорт (3), один з них брав участь у лижних гонках (1).
1960	Скво-Веллі	Гірськолижний спорт (3), один з них брав участь у лижних гонках (1).
1964	Інсбрук	Гірськолижний спорт (4).
1968	Гренобль	Гірськолижний спорт (3).

1	2	3
1972	Саппоро	Гірськолижний спорт (2).
1976	Інсбрук	Гірськолижний спорт (1).
1980	Лейк-Плесід	Гірськолижний спорт (4).
1984	Сараєво	Гірськолижний спорт (4).
1988	Калгарі	Гірськолижний спорт (4).
1992	Альбервіль	Гірськолижний спорт (4).
1994		Не брала участі
1998		Не брала участі
2002	Солт-Лейк Сіті	Гірськолижний спорт (1).
2006	Турін	Гірськолижний спорт (2), санний спорт (1).

Однією з учасниць зимової Олімпіади 2006 р. була гірськолижниця Хріне Ньейм (народилася 4 жовтня 1984 р.). Дитинство провела в Лівані. В три роки почала кататись на лижах, в десять – поїхала до Франції тренуватись, потім, під час навчання в дев'ятому класі, вступила до гірськолижної академії Роварк в Солт-Лейк Сіті (відому тим, що підготувала американського олімпійського чемпіона Пікабо Стріт). На Олімпіаді-2006 Хріне Ньейм фінішувала 34-ою в слаломі і 46-ою в гігантському слаломі. Подібні результати вона показала на Олімпіаді 2002 р. в Солт-Лейк Сіті.

Азійські ігри

Зважаючи на результати виступів на Азійських іграх, у Лівані найбільшого розвитку в 70–80-х роках ХХ ст. набула важка атлетика, а представник цього виду спорту Мохаммед Трабулсі виборов золото 1978 р. та срібло 1982 р.

На Азійських іграх-2006 Ліван мав велике представництво в таеквондо – 11 спортсменів (7–9 місця серед країн-учасниць); карате – 8 (входить до числа 11 країн з максимальною кількістю); гольфі – 6 (8 місце); у-шу – 5 спортсменів.

Брав участь також в основних турнірах з баскетболу (і серед жінок), гандболу, волейболу.

Здобутки спортсменів Лівану на Азійських іграх

Рік	Золотих медалей		Срібних медалей		Бронзових медалей	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1978	важка атлетика	1	важка атлетика	1		
1982			важка атлетика	1		
1986	важка атлетика	1			важка атлетика	1
2002	бодіблдинг	1				
2006	легка атлетика	1			стрілба	1
					таеквондо, жінки	1

Видатні особистості спорту

Тоні Хурі в 1995 р. обрано членом МОК. Народився 26 вересня 1935 р. у Бейруті. Бакалавр з філософії. Володіє арабською, англійською, французькою мовами. Є власником інжинірингової та контрактної фірм, член Муніципальної ради Бейрута. Займається баскетболом, волейболом, стрільбою з пістолета, верховою їздою. Був засновником та президентом Панарабської баскетбольної асоціації (1974–1978), член виконкому НОК, віце-президент (1987–1988, 1996–2004) та президент НОК (1988–1996), член багатьох міжнародних спортивних організацій. Нагороджений Олімпійським орденом (1986), званням лицаря, офіцера, старшого офіцера, командора Почесного легіону.

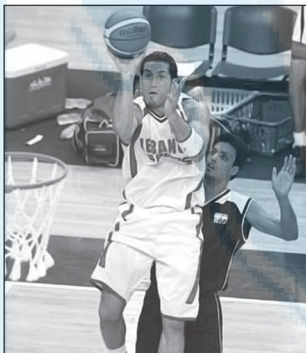

Генерал Сухайл Хурі, нинішній президент НОК, є головою комітету “Спорт для всіх” Олімпійської Ради Азії (ОРА).

Сучасний стан розвитку спорту в Лівані

Баскетбол

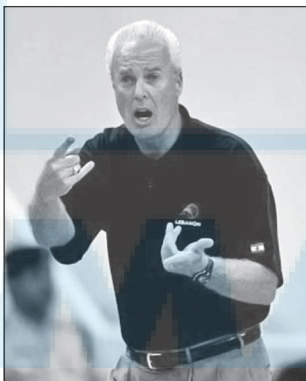
Ліванська федерація баскетболу стала членом ФІБА в 1947 р. В країні зареєстровано 207 баскетбольних клубів, 11,5 тис. ліцензованих гравців – чоловіків та 3,2 тис. – жінок. Ще близько 30 тис. неліцензованих гравців. Рейтинг збірної на початок 2007 р. – 29-та у світі.

Фаді Ель Хатіб
на чемпіонаті Азії 2005 р.

Збірна з баскетболу тричі була другою в чемпіонатах Азії (2001, 2005, 2007). Її кращого гравця Фаді Ель Хатіба (народився 1 січня 1979 р.) відомий Майкл Джордан запросив до НБА, 2007–2008 рік він грав за команду “Черкаські мавпи” (Черкаси, Україна). 2006 р. збірна вдруге брала участь у Кубку світу (вперше – в 2002 р.). В 50-х роках команда двічі виступала на першостях Європи.

1999 р. національна команда взяла участь у чемпіонаті Азії (сьоме місце), в 2001 р. посіла друге місце (це дало їй право взяти участь у першості світу), 2003 р. – четверте, 2005 р. – знову була другою і повернулася на світову першість

Пауль Котер

2006 р. під орудою нового тренера Пауля Котера (народився 1948 р. в Нью-Йорку, почав тренерську кар’єру 1979 р.). 2004 р. юніорська збірна Лівану під керівництвом Котера посіла четверте місце на першості Азії.

Пауль Котер рішуче омолодив склад, окрім стартової п’ятірки – ветеранів чемпіонату світу-2002 (центровий Джозеф Фогель (№ 11, 212 см), нападники Фаді Ель Хатіб (№ 15, 198 см) та Брайан Бешара (№ 9,

204 см), захисники Сабах Хурі (№ 13, 195 см) та Роні Фахед (№ 7, 183 см).

Ліван на чемпіонаті світу-2006 потрапив до дуже сильної підгрупи – чемпіон світу 2004 р. Сербія та Чорногорія, олімпійський чемпіон Аргентина та бронзовий призер першості Європи 2005 р. Франція.

В другому матчі турніру Ліван створив сенсацію, перегравши Францію 74:73. Кращим був Ель Хатіб – 29 очок. Тренер французів Бергом визнав, що Ліван заслужив перемогу.

Другу перемогу Ліван здобув у грі з командою Венесуели – 82:72. Ель Хатіб набрав 35 очок. У підсумку на чемпіонаті світу-2006 команда поділила 17–20 місця. Фаді Ель Хатіб став сьомим у списку кращих нападників турніру, набираючи в середньому 18 очок за гру.

Країна кедра створила конкурентоспроможну баскетбольну лігу, яка на сьогодні вважається однією з кращих в Азії. Всі гравці національної команди грають у лізі, більшість із них – у клубах “Blu Star”, Champville, Sagesse, Sporting Al Riyadi. При цьому останні два клуби мають дев'ять чемпіонських звань.

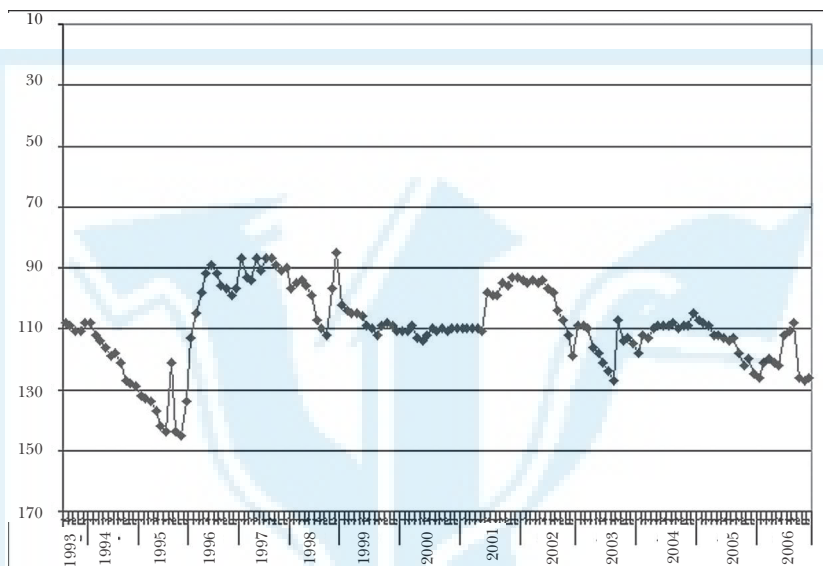
Регбі

Внутрішній чемпіонат проводиться з 2002 р. Спочатку всі ліванські гравці були австралійського походження, почали міжнародні зустрічі 1998 р. перемогою над командою Італії, потім поїхали до Японії і перемогли там. Виграли також Кубок Середземного моря (Франція). Для участі у Кубку світу 2000 р. треба було пройти кваліфікацію. Команда завдання виконала. Спершу вийшла переможницею Середземноморської групи (перемоги над Марокко та Італією), а потім і Тихоокеанської. Окрім того, команда брала участь в змаганнях кращих семи команд світу (1997 і 2003 роки), у розіграші Кубка Середземного моря (з 2002 р.), часто перемагаючи там сильну команду Франції.

Футбол

У світовому рейтингу ФІФА національна команда з футболу протягом останніх десяти років посідає позиції в межах 90–110.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Лівану

2000 р. Ліван приймав Кубок Азії і був близький до виходу в фінальну частину Кубка світу-2002. Країна має кількох талановитих гравців, які грають за кордоном, серед них Рода Антара (СК Фрайбург, Німеччина), Юсу Мохаммед, Бассам Бурджавл (Швеція) і Мазен Лаббан (Данія). Один з найвідоміших гравців – Мусса Ходжейдж (народився 4 серпня 1974 р.) – гравець футбольного клубу Неджмех, капітан національної збірної, за яку провів більше 50 ігор. Його ще звать Король Мусса та Маестро.

Новим тренером після кваліфікації до Кубка Азії-2004 став Мохаммед Кувалд, який привів клуб “Шабаб Сахель” до Кубка Лівану 2001 р. Він рішуче омолодив склад.

Автоспорт

Відомим ліванським спортсменом є Халіл Бешір (1983 р. н.) – пілот автомобільних гонок А1, який може стати першим пілотом арабського походження в автоперегонах Формули-1.

Бокс

Відомий боксер-професіонал Ахмет Каддур (народився 1 січня 1982 р. в Лівані) нині виступає в середній легкій ваговій категорії за Данію, а проживає в США. На професійному рингу провів 22 бої, з яких 20 виграв.

Відомим боксером був і ліванець за походженням Тарік Салмасі (народився 28 лютого 1972 р. в США). Його батько і дід були боксерами, а юнакові пощастило зустрітися з легендою боксу Мохаммедом Алі. Провів 21 професійний бій, з них 19 виграв. Закінчив виступати, нині він – агент з нерухомості. Свого часу досяг четвертого місця в світі за версією WBO та шостого – за версією WBC.

Важка атлетика

Серед сучасних важкоатлетів можна відзначити Абдаллу Закі (1978 р. н.), який за результатами 2005 та 2006 років у світовому рейтингу посідає приблизно 50-ту позицію, срібний призер Західноазійських ігор 2005 р.

Легка атлетика

На Азійських іграх-2006 Жан Клод Раббат переміг зі стрибків у висоту.

Спортсмени Лівану – призери Азійських ігор

Рік	Золота		Срібна		Бронзова		
	Вид спорту	Вид змагань	Вид спорту	Вид змагань	Вид спорту	Вид змагань	
1978	важка атлетика	до 76 кг	Мохаммед Трабулсі	важка атлетика	до 99 кг	Раїф Фтуні	
1982				важка атлетика	до 85 кг	Мохаммед Трабулсі	
1986	важка атлетика	до 105 кг	Іссама Ель Хомсі				Халед Мукалед
2002	боді-блдінг	до 100 кг	Ануні Мохаммед				
2006	легка атлетика	стрибки в висоту	Жан Клод Раббат			стрільба	командно на траншейному стенді
					таеквондо		жінки, до 55 кг
							Косетте Басбус

ОБ'ЄДНАНІ АРАБСЬКІ ЕМІРАТИ

Загальна інформація

Офіційна назва: Об'єднані Арабські Емірати

Столиця: Абу-Дабі

Площа: 82880 км²

Головні міста: Дубаї, Шарджа, Рас аль Хаймах, Фуджайра

Найвища точка: Джабал Йібір – 1527 м

Межує з: Саудівською Аравією, Катаром, Оманом

Узбережжя: Перської затоки, Оманської затоки

Населення: 2 млн. 602 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 49700 (4 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 31,39

Середній вік населення: 28,1 р.

Очікувана тривалість життя: 75,44 р.

Частка населення віком до 14 років: 24,9 % (136 місце в світі)

Клімат: помірний від жовтня до березня, дні – сонячні й приємні (середня температура 26 °С), ночі – прохолодні (середня температура 15 °С). Між квітнем і вереснем температура досягає максимуму в 50 °С з високими рівнями вологості. Влітку південні й північні вітри приносять іноді піщані бурі.

Ландшафт: більшу частину території займає невиразна пустеля, що пролягає поблизу меж Empty Quarter – найбільшої піщаної пустелі у світі на південному сході Саудівської Аравії). Прибережні регіони Перської затоки вкриті шаром солі, а північні й східні – зеленню й запрошують насолодитися дивовижним гірським пейзажем. За межами гористих областей рослинність Об'єднаних Арабських Еміратів переважно є результатом виконання програми уряду з озеленення країни: навіть природні гаї фінікових пальм в оазі Бураймі, на східній межі країни, були завезені з муніципальних парків.

ОАЕ в олімпійському русі

Національний Олімпійський комітет утворено в 1979 р. Визнано Міжнародним Олімпійським комітетом в 1980 р. Президент НОК – шейх Ахмет бін Сайед Аль Мактум, генеральний секретар – Ібрагім Абдул Малік Мохаммад. Вперше команда ОАЕ брала участь в Олімпійських іграх 1984 р. в Лос-Анджелесі. В МОК країна отримала скорочення **UAE**.

Участь спортсменів ОАЕ в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1984	Лос-Анджелес	Легка атлетика (100 м – 1, 400 м – 1, 800 м, 1500 м – 1, 110 м з/б – 1, 400 м з/б – 1, 4×400 м, стрибки у довжину – 1).
1988	Сеул	Вело-шосе (4), плавання (50 м, 100 м, 200 м, 400 м в/с, 100 м, 200 м на спині, 100 м, 200 м брас, 100 м батерфляй, 200 м комплекс). Плавець Мохамед Бінабіді брав участь у семи видах особистих змагань та трьох естафетах.
1992	Барселона	Легка атлетика (800 м – 1, 1500 м – 1, 400 м з/б – 1, десятиборство – 1), вело-шосе (4), плавання (100 м брас, 200 м брас – 1, 50 м в/с, 100 м в/с, 100 м брас, 200 м комплекс – 1, 50 м в/с, 100 м в/с, 200 м в/с – 1, 100 м батерфляй, 200 м батерфляй – 1, 100 м на спині, 200 м на спині – 1, 4×100 м в/с, 4×200 м в/с, 4×100 м комплекс).
1996	Атланта	Легка атлетика (200 м – 1), плавання (100 м в/с – 1), вело-шосе (1), стрільба (1).
2000	Сідней	Легка атлетика (200 м – 1, 4×100 м), плавання (50 м в/с – 1), стрільба (1).
2004	Афіни	Легка атлетика (800 м – 1), стрільба (2), плавання (100 м в/с – 1). Олімпійським чемпіоном у стрільбі на траншейному стенді (дуплетом) з новим олімпійським рекордом став шейх Ахмет Аль Мактум . Це стало першою олімпійською нагородою ОАЕ. Окрім того, він став четвертим у змаганнях на траншейному стенді.

Азійські ігри

“Медалеві” досягнення спортсменів на Азійських іграх починаються з 1994 р., коли було здобуто 1 срібну і 3 бронзові нагоро-

ди. Приблизно на такому ж рівні залишалися досягнення на Іграх 1998 р. та 2002 р. Дуже сильно виступили представники ОАЕ на Азійських іграх 2006 р., на яких вперше здобули золоті медалі (кінний спорт – 2 та бодіблдинг – 1). Всього на Азійських іграх-2006 спортсмени ОАЕ завоювали 3 золоті, 4 срібні та 3 бронзові нагороди, тобто більше, ніж за всі попередні роки.

Здобутки спортсменів ОАЕ на Азійських іграх

Рік	Золотих медалей		Срібних медалей		Бронзових медалей	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1994			боулінг	1	боулінг	2
					карате	1
1998			карате	1	боулінг	1
2002			боулінг	2	боулінг	1
2006	кінний спорт	2	боулінг	2	боулінг	1
	бодіблдинг	1	карате, жінки	1	кінний спорт	2
			стрільба	1		

У командному заліку країна на іграх-2006 посіла 20 місце: перше – з кінних перегонів, сьоме – з боулінгу, заявила про себе в бодіблдингу (поділила 4–5 місця з Китаєм – 1 золота).

На Азійських іграх-2006 ОАЕ мали велике представництво в кінному спорті (16 спортсменів), легкій атлетиці (9), карате (8, входить до числа 11 країн з максимальною кількістю учасників), стрільбі (8), боулінгу (6).

Брали також участь в основних турнірах з баскетболу, футболу, гандболу, волейболу,

Видатні особистості спорту

Шейх Мохаммед бін Рашид Аль Мактум, правитель Дубаї, народився 22 липня 1949 р. Обіймає також посади прем'єр-міністра та віце-президента ОАЕ. Має 16 дітей. Шейх та його сини відомі своєю участю в проектах допомоги країнам, що розвиваються, – Йорданії, Єгипту, Палестині, Ємену. Вони є відомими ентузіастами кінних та верблужих перегонів.

Шейх Мохаммед, принцеса Хайа та королева Великої Британії Єлизавета II

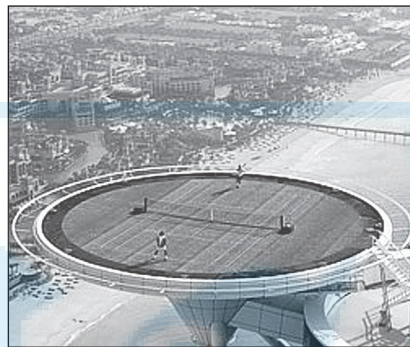
Після майже десятиліття фактичного правління країною шейх Мохаммед бін Рашид Аль Мактум став правителем Дубаї (після смерті старшого брата шейха Мактума) в січні 2006 р.

Кращий готель світу 2006 року Burj al-Arab

Мохаммед не тільки мудрий державний діяч, а й чудовий бізнесмен. Під його керівництвом Дубаї перетворився в центр ділової активності Близького Сходу. Завдяки діловим якостям випускника Кембриджа ВВП Дубаї за останнє десятиліття зріс із 8 до 20 млрд доларів. Причому тільки 9 відсотків доходів припадає на нафту. Дві третини надходжень дають торгівля, туризм, операції з нерухомістю, будівництво й фінансова діяльність.

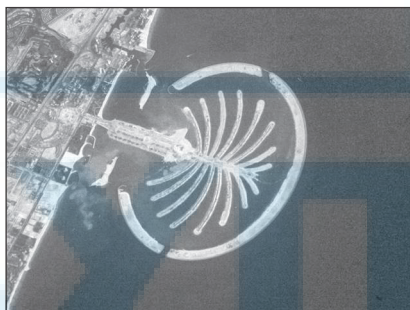
Шейх особисто наглядав за реалізацією численних проєктів у Дубаї, зокрема за створенням Пальмових островів і будівництвом готелю Burj al-Arab, який відкрився в грудні 1999 р. Це – розкішний 60-поверховий готель висотою 305 м (на сьогодні найвищою будівлею в світі є Тайбейський фінансовий центр – 509 м). Будівля в формі паруса доу, традиційного арабського судна, стоїть на штучному острові, з'єднаному з землею мостом. 2005 р. на вертольотному майданчику, на висоті 211 м, відбувся тенісний матч легендарного Андре Агассі та першого номера світового рейтингу Роже Федерера. Будівництво тривало п'ять років. Це один із найдорожчих готелів світу. 2006 р. журі “World Travel Awards” визнало Burj al-Arab кращим готелем світу.

Ще помпезніший проєкт, що також підтримується шейхом Мохаммедом – будівництво Burj Dubai (Burj арабською – “башта”), яка претендуватиме на звання найвищої (950 м) будівлі світу (розпочато будівництво в лютому 2005 р., завершити передбачається в червні 2009). На 78 поверсі розміститься плавальний басейн. Башту буде оснащено найшвидшими в світі ліфтами (до 18 м/с, сьогодні найшвидший – 16,83 м/с).

Аль Мактум створив авіакомпанію “Emirates Airlines”. Шейха Мохаммеда величають головним будівельником Перської затоки. В аеропорту повним ходом зводиться новий ультрасучасний термінал вартістю в 4,1 млрд доларів.

Новим дивом повинні стати три найбільші в світі штучні острови, зроблені у вигляді пальмового листа, поблизу Дубаї – Джумейра, Джебель Алі та

Острів Джумейра

Дейра. Шейх Мохаммед впевнений, що це сприятиме розвитку туризму. Загальна довжина узбережжя цих островів складе 520 км. На них буде розташовано понад 100 елітних готелів, ексклюзивні вілли та апартаменти, аквапарки, ресторани, магазини, спортивні споруди, оздоровчі мінеральні джерела. Вілли оточуватимуть тропічні сади, біля кожної з них буде споруджено окремий причал для яхт і катерів. Кажуть, тут уже виявили бажання оселитися Бекхеми, Білл Клінтон та інші відомі люди.

Будівництво островів передбачається завершити до 2015 р.

Шейх Мохаммед є однією з найвідоміших постатей у світових перегонах чистокровних скакунів і в конярстві. В 1981 р. він придбав кінний завод у Беркширі, Англія, також є власником двох кінних заводів в Ірландії та одного в Кентуккі, США. В перегонах бере участь стайнями Дарлей та Годольфін (тут він провідний партнер). Його коні перемагали в Англії, Ірландії, Франції, США.

Шейх Мохаммед є засновником Дубаї World Cup – серії найбагатших у світі кінних перегонів. Як чудовий вершник він брав участь у кінних перегонах на витривалість. У 2002 р. виграв з рекордним часом перегони на 120 км у Перуджі, Італія (в змаганнях також брав участь його син – шейх Хамдан), у 2004 р. і в 2005 р. на чемпіонаті світу був срібним та бронзовим призером, став переможцем відкритого чемпіонату Європи (Комп'єгне, Франція). 2004 р. був також переможцем змагань Wicklow Hills (Ірландія).

В 1999 р. шейх Мохаммед був капітаном збірної команди ОАЕ, яка здобула перемогу у відкритому чемпіонаті Європи. В 2001 р. команда захистила свій титул. У 2003 р. на чемпіонаті Європи в Ірландії капітан команди шейх Мохаммед знову став чемпіоном Європи в особистому заліку. Тоді троє вершників з Еміратів – шейх Мохаммед і його сини – Рашид і Ахмед, тримаючись за руки, перетнули фінішну лінію.

І ще цікавий факт, який ілюструє роль шейха в кінному спорті. 2002 р. у змаганнях на 120 км у Пунчестауні, Ірландія, вісім з десяти перших коней належали саме шейху Мохаммеду, а перемогу з 38-хвилинним відривом виборов його син – шейх Рашид, другим став шейх Хамдан. Інший цікавий факт. У листопаді

2002 р. на третьому чемпіонаті з перегонів на витривалість (120 км) Al Ahram Al Araby в Єгипті шейх Рашид виграв змагання, шейх Хамдан був третім, а їх батько, попередній чемпіон, шейх Мохаммед, був четвертим. Можна зрозуміти задоволення таким результатом 53-річного батька.

Шейх став ініціатором проведення в ОАЕ, починаючи з 2006 р., престижного міжнародного футбольного турніру свого імені за участю найсильніших команд (2006 р. перемогла “Бенфіка”), 2007 р. брали участь “Олімпік”(Марсель), “Лаціо” (Рим), “Бенфіка” (Лісабон), “Байер” (Мюнхен). За його допомогою створено призовий фонд у розмірі 2 млн дол. (на 2007 р.).

Дружина шейха Мохаммеда бін Рашида Аль Мактума принцеса Йорданії Хайя – президент Міжнародної федерації кінного спорту, член МОК (докладніше про неї дивись у розділі про Йорданію).

Дочка правителя Дубаї шейха Майта бінт Мохаммед бін Рашид Аль Мактум неодноразово перемагала на чемпіонатах Затоки з карате. 2006 р. на Азійських іграх вона стала срібним призером

Шейха Майта бінт Мохаммед бін Рашид Аль Мактум змагається в бойових мистецтвах на міжнародному рівні

з карате – першою серед жінок-арабок. На церемонії відкриття їй було довірено нести прапор держави. За три місяці до цього вона виграла три золоті медалі на чемпіонаті країн Перської затоки з карате. Окрім карате, шейха Майта займалась, і доволі успішно, таеквондо, навіть мала нагороди на міжнародних змаганнях. Навесні 2007 р. шейха Майта виграла турнір з таеквондо Бахрейн Оупен, що проводився вперше, і стала бронзовим призером міжнародних змагань у Мілані.

У березні 2007 р. шейха Майта була визнана кращою жінкою-спортсменкою арабського світу 2006 р. Вона очолює Азійський комітет атлетів Всесвітньої федерації карате і є почесним президентом Федерації карате і таеквондо ОАЕ.

Сини шейха Мухаммеда, як і батько, чудові вершники. Шейх Рашид, старший із синів, займається кінними перегонами з 1998 р. і одразу вийшов переможцем престижних перегонів у

Шейх Мохаммед з шейхом Хамдамом перед перегонами

Шейх Мохаммед з дітьми – призерами Азійських ігор-2006

Великій Британії. У 2001 р. він здобув перемогу на відкритому чемпіонаті Європи. З 2003 р. шейх почав виступати в дорослих кінних пробігах і входив до збірної ОАЕ на відкритому чемпіонаті Європи. На Азійських іграх-2006 він виграв золоту медаль особисто та разом з шейхами Хамданом, Ахметом і Маджедом золото в командній першості з кінного спорту.

2002 р. на Світових кінноспортивних іграх в Джерезі, Іспанія, 16-річний шейх Ахмет став першим представником арабської країни, який виграв титул чемпіона світу з пробігів (проводяться майже чотири десятиліття), вигравши заїзд на 160 кілометрів (брали участь 149 вершників із 35 країн). Траса змагань ділилася на кілька контрольних етапів, щоб можна було перепочити. 2002 р. шейх Ахмет був другим на Кубку світу ФЕІ-ОАЕ (головних змагань в ОАЕ, їх виграв шейх Хамдан). 2007 р. шейхи Ахмет та Маджед стали срібними призерами чемпіонату світу серед юніорів в Буенос-Айресі.

1999 р. Міжнародна федерація кінного спорту започаткувала рейтинг, його очолив шейх Рашид, наступного року кращим став шейх Хамдан, а 2001/2002 р. першим знову був шейх Рашид.

Шейх Хамдан бін Рашид Аль Мактум – заступник правителя Дубаї, міністр фінансів та індустрії ОАЕ – другий син правителя Дубаї Рашида бін Сайєда Аль Мактума (1912–1990), народився 1945 р. в Дубаї. Отримав освіту спочатку в Еміратах, потім в Кембриджському університеті.

Разом з братом, шейхом Мухаммедом, контролює державну компанію Dubai Ports World (разом з Dubai Holding Co) та її численні філії, широко інвестує готельний бізнес, житлове будівництво, фінанси та банки, заклади охорони здоров'я. Був головою делегації ОАЕ в Міжнародному валютному фонді та ОПЕК.

Під час навчання у Великій Британії шейх залучився до кінних перегонів, там у 1981 р. і заснував свою першу стайню. Поступово збільшуючи інвестиції в кінні перегони та розведення коней, вийшов на провідні позиції в Англії, Ірландії та США. Володіє 6 тис. акрів землі в Норфолку. Він став першим членом правлячої родини, скакун якого (Нашван) здобув перемогу в дербі Епсома (1989 р.). Цей кінь ввійшов до книг рекордів з безпрецедентними перемогами в змаганнях в Інесі, Дербі, Екліпсі та перегонах короля Георга (чотири рази). Коні шейха виграли ще багато призів в Англії (15), Ірландії (4), Австралії (2), Франції (1), ОАЕ (2), США (2). Під його патронажем проходить чемпіонат Дубаї серед арабських скакунів. 2007 р. саме його кінь Інватор переміг у Дубаї World Cup. Коня придбано наприкінці 2005 р. в Аргентині (за іншими даними в Уругваї) для участі у перегонах у США. Там він виграв кілька важливих призів, включаючи Breeders' Cup Classic, отримав нагороду "Кінь року" та очолив світову класифікацію чистокровних скакунів.

Ахмет бін Рашид Аль Мактум (народився 1950 р. в м. Бур-Дубаї) – генерал-майор, заступник голови поліції та громадської безпеки Дубаї. З 1980-х років сім'я шейха залучається до кінних перегонів чистокровних скакунів. У 1987 і 1988 роках кінь Мрто виграє призи Екліпса та принца Уельського, короля Георга

VI та королеви Єлизавети. У 1999 р. кінь шейха виграє перегони Дубаї Голден Сахін. 2001 р. на перегонах у Великій Британії чистокровний кінь Амеерат зі стайні шейха виграє приз Тисячі гіней. Коні його стаєнь вигравали також перегони першої групи в Ірландії, Франції, Німеччині та Італії.

Відомий своєю любов'ю до традиційних арабських видів спорту – кінних та верблужих перегонів – президент ОАЕ його високість шейх Халіфа бін Зайед бін Султан Аль Нахьян, правитель Абу-Дабі. Таким чином, між правителями Абу-Дабі та Дубаї виникає не тільки політична конкуренція, а й часто-густо спортивна, особливо зважаючи на те, що вони мають великі кінні та верблужі стайні.

Успішним вершником є син заступника прем'єр-міністра шейха Султана бін Зайеда Аль Нахьяна шейх Хазза. 2005 р. він (як і шейх Ахмет у 2002 р.) здобув перемогу в чемпіонаті світу з перегонів на витривалість (160 км), що проходив у Дубаї.

З правлячої сім'ї кінним спортом займаються не тільки чоловіки. 2004 р. шейха Мадія бінт Хашер Аль Мактум була першою жінкою від ОАЕ, яка змагалася в кінних перегонах на витривалість. А шейха Латіфа на Азійських іграх 2006 р. відмінно виступила в попередньому колі, подолала всі бар'єри, не зробивши жодної помилки. Про-

Шейха Латіфа

те в фіналі виступила невдало. В командних же змаганнях вона здобула бронзову медаль, показавши кращий результат у своїй команді. У березні 2007 р. шейха Латіфа на сьомому катарському міжнародному чемпіонаті з подолання перешкод, виступаючи на власному коні, виборола ліцензію для участі в Олімпійських іграх 2008 р. у Пекіні.

Шейх Мохамед бін Зайед Аль Нахьян – наслідний принц, молодший брат, правителя Абу-Дабі, заступник головнокоманду-

вача військових сил ОАЕ також є ентузіастом кінних та верблюжих перегонів.

Шейх Ахмет Аль Мактум (народився 31 грудня 1963 р.) – перший громадянин Арабських Еміратів, який здобув для своєї країни олімпійське золото (2004 р.). На батьківщині олімпійському чемпіонові влаштували тріумфальний прийом. Всі шейхи Дубаї зустрічали його в аеропорту. Вулицями міста чемпіона супроводжував почесний ескорт, його ім'ям названо одну з вулиць столиці. На його честь влаштували прийоми міністр оборони ОАЕ та наслідний принц. Президент ОАЕ нагородив спортивного героя премією в 5 млн дрх. (понад 1,3 млн дол.). За рік до цього він виграв світовий Кубок ISSF. З дитинства шейх брав участь у полюванні, але тільки в 34 роки поставився до стрільби як до спорту. Спусковий гачок його рушниці вироблено з золота. Раніше був чемпіоном ОАЕ зі сквошу.

Шейх Мактум Хасер Аль Мактум – член правлячої в Дубаї сім'ї, племінник правителя (отримав ступінь з фінансів Університету Суффолк, Бостон, США, займається бізнесом, Світовим економічним форумом обраний молодим глобальним лідером 2007 р.) є засновником автоперегонів серії A1, затвердженої Міжнародною федерацією автоспорту. Перший Гран-прі пройшов у вересні 2005 р. за участю 24 команд. Особливість перегонів – усі гонщики виступають на однакових болідах, з однаковими моторами та шинами. A1 – це чемпіонат країн, тому менеджер та пілоти повинні мати громадянство країни, за яку виступають.

Серія створена з метою заповнити міжсезоння у Формулі-1, але деякі фахівці вважають, що А1 в майбутньому може затьмарити Ф-1, зважаючи на передбачуваність результату в останній.

Сучасний стан розвитку спорту в ОАЕ

ОАЕ відмінно зарекомендували себе на міжнародній спортивній арені, проводячи багато світових змагань з різних видів спорту: кінні перегони, мотогонки, гольф, теніс, футбол, регбі, крикет, вітрильний спорт, перегони на моторних човнах тощо. Це, звичайно, сприяє розвитку туризму, зокрема спортивного. В ОАЕ реконструюються і будуються нові спортивні споруди. Країна подає заявку на проведення Олімпійських ігор 2016 р. Вже сьогодні досягнення ОАЕ визнані Міжнародною федерацією плавання, яка призначила проведення десятого чемпіонату світу 2010 р. саме в ОАЕ.

Окрім міжнародних змагань, в ОАЕ вирує спортивне життя за участю місцевих клубів. Нові спортивні організації, такі як Рада спорту Абу-Дабі, були засновані для координації розвитку місцевих і національних спортивних клубів. У семи еміратах регулярно проводяться змагання з багатьох видів спорту.

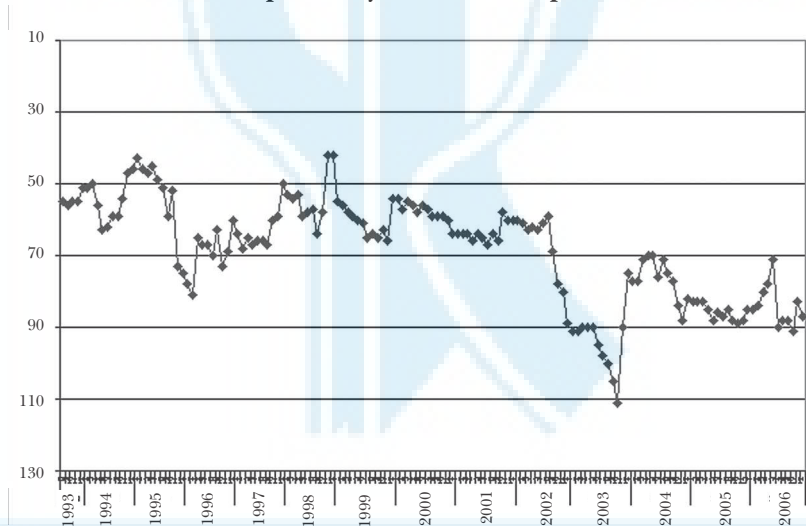
Першокласні спортивні споруди, сприятливий клімат гарантують спортивну діяльність і взимку. Узбережжя Арабської затоки на заході та Індійського океану на сході роблять ОАЕ надзвичайно привабливими для любителів водних видів спорту. Важко визначити літній вид спорту, який не культивувався б в ОАЕ. Це робить країну ідеальним місцем для спортивних гостей. Для занять спортом тут сформовано широкий спектр пропозицій — від гольфу на трав'яних полях до спуску на лижах по піску. Всі головні готелі мають відмінно обладнані спортивні центри, де, як правило, є освітлювані тенісні, бадмінтонні корти, майданчики для сквошу, басейни, зали настільного тенісу, фітнесу. Наїзникам і аматорам перегонів варто побувати в Над Аль-Шеба (Nad Al Sheba), розташованому в 10 хвилинах їзди від центру Дубаї. На території місцевого клубу знаходяться найвідоміші на Близькому Сході бігові доріжки для кінних змагань.

В Арабських Еміратах набули визнання такі види спорту, як крикет, картинг, сквош, більярд, боулінг, велоспорт, кульова стрільба, стрільба з лука.

Футбол

ОАЕ одного разу брали участь у фінальній частині розіграшу Кубка світу (1990), шість разів – Кубка Азії (1980, 1984, 1988, 1992, 1996, 2004). 1996 р. збірна виборола срібні нагороди Кубка Азії, 1992 р. – посіла четверте місце. Футбол в ОАЕ в останнє десятиріччя поступово втрачає досить пристойні позиції середини 90-х років (45 позиція в світовому рейтингу ФІФА), тримаючись десь на 70–90 місцях.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної ОАЕ

Найбільшу кількість ігор за збірну (з 1984 р. до 1997 р.) провів Аднан Аль Талані (1964 р. н.) – 164, він же і найкращий нападник усіх часів збірної – 53 голи. За цим показником він посідає двадцяте місце серед кращих бомбардирів світу усіх часів і четверте – за кількістю матчів за національну збірну. 56-те місце в світі за кількістю ігор у складі збірної (112) посідає футболіст Зухайр Бакіт Білал (1967 р. н., грав у 1988–2002 рр.), 80-те – з 105 іграми Мушін Фарадж (1988–1999).

Друге – п'яте місце за кількістю проведених матчів на Кубку світу поділяє суддя Алі Буджасейм (1994–2002 рр.). 1994 р. саме він судив матч за третє місце.

На Кубку світу-2006 у Німеччині суддею був Айса Гхлоум.

2003 р. в ОАЕ проходив чемпіонат світу з футболу серед молоді. Змагалися на семи стадіонах – 3 в Абу-Дабі, 2 – в Дубаї, по 1 – в Аль-Айн та Шарджі. Кращим гравцем турніру визнано Ізмаїла Матара з команди ОАЕ – господаря змагань.

На початку 2007 р. національна збірна виграла Кубок Затоки. Героєм матчу став все той же Ізмаїл Матар, який у фінальній грі забив єдиний гол. До речі, і в фінал команду вивів його гол у ворота попередніх володарів Кубка – Саудівської Аравії. На честь переможців відбулися прийоми: у президента ОАЕ шейха Халіфа бін Зайеда Аль Нахьяна та у шейха Мохаммеда бін Рашида Аль Мактума, віце-президента та прем'єр-міністра ОАЕ, правителя Дубаї. З цієї нагоди відбувся карнавал на кількох головних вулицях.

Патріотично налаштований вболівальник після забитого в півфіналі переможного голу подарував його автору, кращому гравцеві Ізмаїлу Матару двох верблюдів (один верблюд коштує понад 100 тис. дол.). За виграш турніру *The Emirates Post* обіцяла премію в сумі понад півмільйона доларів. Президент країни дав розпорядження виплатити премію 500 тис. дрх. кожному члену команди, а правитель Шарджа шейх Султан бін Мохаммед Аль Квасімі нагородив команду премією в 8 млн. дрх.

Одним із престижних внутрішніх змагань є змагання на Кубок Президента. Скажімо, за 2005 р. премію переможцеві встановлено в розмірі 4 млн дрх. Провідними клубами країни вважаються три клуби з емірату Абу-Дабі – “Аль Айн” (10-разовий чемпіон ОАЕ, володар Кубка чемпіонів Азії), “Аль Джазіра”, “Аль Вахда”. У 2005 та 2006 роках Кубок Президента вигравав “Аль Айн”. 2007 р. інтриги додав “Аль Васл” (Дубаї), вигравши Кубок Президента та першість у лізі. Футбол став місцем прояву амбіцій, оскільки переможцям сплачуються величезні винагороди від керівників еміратів.

Про рівень ставлення до футболу свідчить те, що президентом Футбольної асоціації ОАЕ є шейх Абдулла бін Зайед Аль На-

хьян, член правлячої родини, міністр інформації та культури ОАЕ.

Останнім часом динамічно розвивається пляжний футбол. 2006 р. в парку Джумейра відбувся відбірковий турнір шести азійських країн за путівки на Кубок світу з пляжного футболу. Дубаї подав заявку на проведення Кубка світу з пляжного футболу в 2009 р.

Набуває популярності жіночий футбол. 2006 р. спортивний клуб “Абу-Дабі” представляв ОАЕ на першому Арабському чемпіонаті з футболу серед жінок, в якому брали участь десять команд.

Гольф

Дубаї – піонер у гольфі серед країн Середнього Сходу, його висококласні трав'яні поля влаштовують навіть досвідчених гравців, тут проходять як європейські, так і азійські турніри.

У країні діє кілька відомих гольф-клубів. 1988 р. відкрито Emirates Golf Club – перший гольф-клуб з трав'яним покривом на околиці міста з оазою, де щорічно проводиться турнір PGA Desert Classic, який приваблює багатьох провідних гравців світу.

Dubai Creek Golf and Yacht Club – поле для гольфа світового класу, займає центральну частину 80-гектарного комплексу для спорту та відпочинку з 115-місним морським причалом. Розташоване поблизу міського центру та міжнародного аеропорту Дубаї на берегах бухти Дубаї. Повністю освітлюється прожекторами.

Dubai Golf and Racing Club розташований в Nad Al Shiba, в 10 хвилинах їзди від центру міста, третій дубайський гольф-клуб з трав'яним покровом, відкрито 1993 р. Повністю освітлюється прожекторами.

Dubai Country Club – найстаріший з гольф-клубів, піщане покриття.

Любителі можуть пограти в гольф і в деяких з готелів: Hyatt Regency, Hatta Fort, Forte Grand.

У січні 2006 р. у гольф-клубі Шератон вперше пройшов відкритий чемпіонат Абу-Дабі з гольфа, його виграв американець Кріс Дімарко. Він отримав головний приз у розмірі 333 тис. дол. (призовий фонд склав 2 млн дол.). Чемпіонат Абу-Дабі з гольфа наприкінці січня 2007 р. протягом чотирьох днів привернув увагу понад 23 тис. глядачів. Окрім головного призу (333 тис. дол.) гравці мали шанс виграти кімнати в Емірат Палас Хотель та автомобіль.

Дубаї Дезерт Класік (засновано 1989 р.) став першим турніром на Близькому Сході, що ввійшов до Європейського турніру з гольфа. Завдяки великим преміальним (2006, 2007 роки – по 2,4 млн дол.) у турнірі брали участь найбільші зірки світового гольфа. 2006 р. перемогу здобув беззаперечний перший номер світового рейтингу Тайгер Вудс (в середині 2007 р. середній бал – 20,1, у найближчого конкурента – 8,9). У жовтні 2006 р. засновано жіночий турнір Дубаї Леді Мастерс, що ввійшов до Європейського жіночого турніру з гольфа. Призовий фонд – 500 тис. євро. Ці змагання проходять також на полях Маджліс Гольф-клубу Еміратів.

Гольф набуває поширення, нині в країні налічується 13 полів для гольфа, однак завдяки зростаючому попиту з боку іноземних фахівців і туристів передбачається створити ще як мінімум 10 нових. Таким чином, ОАЕ стають міжнародним центром гольфа: на їх поля доводиться майже вдвічі більше зіграних раундів на рік порівняно, скажімо, з Великобританією, повідомляє UAEtrip.com. За деякими оцінками, у цей вид спорту (переважно завдяки туризму) інвестовано близько 60 млн дол.

Спорт перетворюється на бізнес. У Дубайленді Тайгер Вудс створив першу спілку гольфа з трасою, академією гольфа, розкішними умовами для відпочинку та проживання – клуб на

60 тис. кв. футів, готель на 80 номерів, 20 палаців, 75 особняків, 190 розкішних вілл. Завершити цей проект передбачається 2009 р.

Голова адміністрації з туризму Абу-Дабі вважає гольф ключовим фактором розвитку туризму. При цьому поставлено за мету за рік залучити в Абу-Дабі до 3 млн туристів.

2006 р. журналом *Golf World* голову гольфа в Дубаї Мухамада Аль Аббаса визнано одним з десяти наймогутніших людей світу гольфа.

До гри залучаються і жінки. Першою в країнах Перської затоки жінкою – професійним гравцем з гольфа стала громадянка ОАЕ Ейда Аль Мухайрбі.

Боулінг

Серед боулерів слід відзначити Мохаммеда Халіфа Аль Чубайсі – переможця Московського чемпіонату *World Ranking Masters* (2004 р.), у якому брали участь 24 кращих спортсмени. Шакер Алі став чемпіоном Азії в одиночному розряді (2002 р.). 2003 р. команда ОАЕ на чемпіонаті світу в Куала-Лумпур виграла срібні медалі.

Баскетбол

Впродовж 90-х років ХХ ст. національна збірна в чемпіонатах Азії посідала 8–10 місця, за винятком 1997 р. (була п'ятою). На початку 2007 р. у рейтингу ФІБА посіла 45 місце. Того року збірна виборола Кубок Затоки, перегравши в фіналі могутню збірну Катару (учасницю світової першості 2006 р.).

Правитель Шарджа шейх Султан бін Мохаммед Аль Квасімі нагородив команду призом у 2 млн дрх. Володарем Кубка Затоки (2007 р., ОАЕ) стала і жіноча збірна країни.

Гандбол

Найвище досягнення – виграш чемпіонату Азії 1996 р. серед юніорів.

Національна збірна брала участь у чемпіонатах Азії в 1977, 1991, 1993, 1995, 2004 роках, зазвичай посідаючи шосте місце.

У 2000 р. клуб “Аль Насер” у розігравші Кубка чемпіонів Азії став п’ятим. Наступного року на той же щабель вийшов клуб “Аль Ахлі”, який 2003 р. виборов уже срібло.

Кінний спорт

Офіційного статусу скачки в ОАЕ набули 1991 р. – до того часу регулярних призових змагань у країні не проходило. Першим великим змаганням став чемпіонат жокеїв у 1993 р. (проходив також у 1994 та 1995 роках).

Окрім найвідомішого іподрому Нед ель Шеба функціонують ще чотири – Абу-Дабі, Джерел-Алі, Шарджі, Гаауфі. Вхід на них безкоштовний. У країні заборонені всі види азартних ігор, серед них і тоталізатор. Для розваги відвідувачів проводяться безкоштовні лотереї. Всі витрати на утримання іподромів беруть на себе шейхи. Три іподроми – Нед ель Шеба, Абу-Дабі, Гаауф – проводять скачки за штучного освітлення. Більшість мають трав’яний покрив, Нед ель Шеба – ґрунтовий. Слід зауважити, що перегони на треках ОАЕ проходять і взимку, коли в інших країнах панує міжсезоння.

1998 р. ОАЕ вперше приймали чемпіонат світу з перегонів на витривалість. Залучено рекордну кількість учасників – 162, з яких 78 мали подолати дистанцію в 160 км. Тут вперше було використано комп’ютеризовану систему реєстрації прибуття учасників на пункти контролю. 2002 р. в Абу-Дабі (Аль Ватба) започатковані перегони на Кубок Президента (160 км) та Кубок National Day (120 км). Кубок Президента вважається найбагатшим у світі серед перегонів на витривалість. 2007 р. призовий фонд змагань склав 1,2 млн дрх. (понад 320 тис. дол.). 2007 р. в них брали участь відомі вершники з Австралії, Франції, Британії, США, Німеччини, Італії, Іспанії, Португалії, арабських країн. За ОАЕ виступали вершники стаєнь шейха Мохаммеда бін Рашида Аль Мактума, шейха Хамдана бін Рашида Аль Мактума (міністра фінансів та індустрії) та ін. Першість виборов пред-

Кінь Elecktrocutionist (жокей — Френкі Деторрі), який належить синдикату Годольфін, виграв найбагатші в світі кінні перегони на Світовому Кубку Дубаї 2006 р.

ставник стайні Аль Ватба шейх Халід бін Султан Аль Нахьян (Аль Нахьян — правляча в Абу-Дабі і ОАЕ сім'я).

У країні проводиться багато кінноспортивних змагань, основними серед них є Дубайський міжнародний фестиваль перегонів.

З 1996 р. щороку привертає увагу громадськості Світовий Кубок Дубаї — дітище шейха Мухаммеда бін Рашида Аль Мактума, правителя Дубаї. Це найбагатші кінні перегони світу. Лише стартовий внесок становить 60 тис. дол., однак коней для участі у перегонах відбирають самі організатори. 2006 р. було встановлено приз у розмірі 3,6 млн дол. У березні 2007 р. в Нед ель Шеба було проведено 7 перегонів для різних груп з призовим фондом від 250 тис. до 6 млн доларів, а загальний призовий фонд становив понад 21 млн доларів США. З 12 головних призів за всі роки проведення перегонів скакуни стайні Годольфін (головним партнером якої є шейх Мохаммед бін Рашид Аль Мактум) вигравали чотири, а з останніх шести — три.

**Шейх Мохаммед вручає Dubai World Cup 2007
шейху Хамдаму бін Рашиду Аль Мактуму за перемогу його коня Інвизора**

Синдикат “Годольфін” має домашні стайні Al Quoz Stables в Дубаї, відділення в Європі та США (головне – Moulton Paddock в Ньюмаркеті), а також ферми в Англії, Ірландії, США. У них проходять вишкіл майже 100 чистокровних коней, вартість багатьох з них експерти оцінюють більш ніж у 1 млн дол. На сьогодні його скакова команда найуспішніша у світі. З 1992 р. вона має в своєму активі 132 перемоги в перегонах найвищого рангу в 11 країнах світу – Канаді, Дубаї, Англії, Ірландії, Франції, Італії, Німеччині, Гонконзі, Японії, Сінгапурі та Америці. Головний жокей стайні – Френкі Деторрі, головний тренер – Саїд бін Сурор.

Шейхи утримують стайню у себе на батьківщині (коні готуються до пробігів в умовах пустелі). Для участі в європейських змаганнях створено стайню у Франції. 2006 р. коні стайні перемогли в змаганнях найвищого рівня в п’яти країнах та отримали призових 11 млн дол.

Штаб-квартира Годольфін міститься в стайнях Al Quoz в Дубаї. Взимку там збирають коней, які нестимуть королівські бла-

Шейх Мохаммед на Al Quoz Stables

му Кубка Дубаї.

Після зими команда Годольфін прямує до Європи, де коні перебувають у стайнях та на вигонах Годольфін в Ньюмаркеті, беруть участь у міжнародних змаганнях.

ОАЕ вважаються одним із зачинателів кінних перегонів на витривалість. Це надзвичайно важкі випробування, тому що дистанція багатьох з них перевищує 120 км. Траса розробляється так, щоб на середині дистанції коні (переважно чистокровні арабські скакуни, які ідеально підходять для пустельних трас) пройшли ветеринарну перевірку, аби запобігти їх перевиснаженню. У пробігах, як і в скачках, лідирує і є “законодавцем моди” шейх Мохаммед.

У червні 2006 р. Абдулла Хаміз Алі Сайд та шейх Фейсал бін Абдулла Аль Квасімі виграли 160-кілометрові перегони Тома

Шейх Мохаммеда бін Рашид вітає свого сина шейха Рашида з перемогою на Азійських іграх-2006

Джуїлті в Австралії (серед юніорів). Шейх також був другим на чемпіонаті світу серед юніорів у Бахреїні.

25-річний син віце-президента Об'єднаних Арабських Еміратів, правителя Дубаї шейха Мохаммеда Аль Мактума шейх Рашид на улюбленому коні свого батька – Нашмі став чемпіоном Азійських ігор у 2006 р. (на цих же змаган-

нях)

нях бронзову медаль виграв султан бін Сулайєн). Команда ОАЕ в складі синів правителя Дубаї шейха Мохаммеда (шейхи Рашид, Хамдан, Ахмет та Маджед) виграла Азійські ігри-2006 (в кінних перегонах).

В Еміратах постійно проходять змагання. У календарі Кінноспортивної та скакової федерації ОАЕ щорічно налічується близько півтора десятка пробігів найвищого рівня – більше, ніж у будь-якій іншій країні світу.

Окрім головного турніру з дистанційних кінних пробігів – Кубка Президента в квітні у Дубаї проходить інший великий турнір – Десерт Джайнтс. Його організаторами виступає династія Аль Мактум.

Добре виступають вершники ОАЕ і в подоланні перешкод, зокрема за результатами 2002 р. шейх Маджед бін Абдулла Аль Квасімі та Рашид Аль Хоссані ввійшли до числа 32 кращих спортсменів світу.

Конкур – ще один вид кінного спорту, що стрімко розвивається в ОАЕ. Але тут лідирує не Дубаї, а найбільший з еміратів – Абу-Дабі.

Принцеса Йорданії Хайя, шейха Мадья бінт Хашер Аль Мактум, сини шейха Мохаммеда Рашид, Хамдан, Ахмед і Маджед та інші представники правлячих сімей власним прикладом підтверджують, що кінний спорт в ОАЕ – це справді королівський вид спорту, точніше спорт шейхів.

“Сімейність” кінного спорту ОАЕ також підтверджують результати чемпіонату світу з перегонів на витривалість серед юніорів, що відбулись у березні 2007 р. На цих змаганнях сини шейха Мохаммеда Ахмед та Маджед входили до складу команди, яка здобула срібну нагороду, шейх Абдулла бін Фейсал Аль Квасімі в індивідуальних змаганнях виграв бронзову медаль, а його молодший брат шейх Абдул Азіз став четвертим.

Незвичним, але цікавим напрямом роботи Федерації кінного спорту ОАЕ стала організація кінних змагань поза межами країни. Так, організовані змагання в Вассенаарі (Нідерланди), Чемпіонат шейха Зайеда на доріжці Веллінгтон в Остенді (Бельгія); Міжнародний чемпіонат Аль Нахьяна в Ньюмаркеті (Велика Британія); перегони в Еврі, Тулузі, Крайоні; Французьке дербі в

Шантіллі (Франція), Німецьке дербі в Баден-Бадені та перегони на Близькому Сході – в Йорданії, Єгипті, Марокко.

Легка атлетика

Мохаммед Амер Хамед 1993 р. на чемпіонаті Азії став срібним призером в стипль-чезі та бронзовим в бігу на 5000 м, а Брахім Нассер Аль Матруші в 1995 р. виборов бронзову медаль з десятиборства.

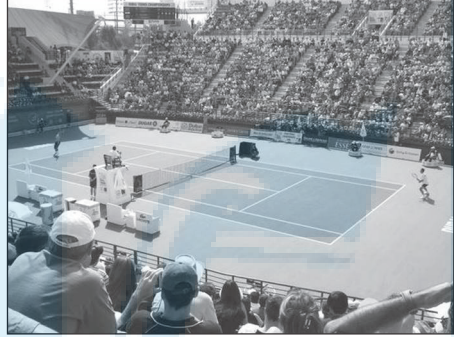
Під патронатом шейха Мохаммеда бін Рашида Аль Мактума проводиться Марафон Дубаї – найбільші легкоатлетичні змагання Середнього Сходу (забіги на 3 км, 10 км та класичний марафон). У 2007 р. для участі в них подали заявки 5 тис. атлетів. Уже оголошено про збільшення призового фонду у 2008 р. до 1 млн дол. За перше місце (і серед чоловіків, і серед жінок) встановлено премію в 250 тис. дол., що вдвічі перевищує приз на Чиказькому марафоні. За встановлення рекорду світу переможець отримує додатково ще 1 млн. дол. Солідний призовий фонд робить Марафон Дубаї найбагатшим серед таких змагань і, як наслідок, дуже привабливим для висококласних атлетів.

Міжнародний Забіг Зайеда (на честь шейха Зайеда бін Султана Аль Нахьяна) з призовим фондом у 1 млн дирхамів відбувся в квітні 2006 р. В ньому взяли участь понад 15 тис. спортсменів, серед них і закордонні.

Навесні 2006 р. президент Федерації легкої атлетики ОАЕ Мохаммед Хіліл Аль Каабі (генерал-майор, заступник начальника штабу Військових сил ОАЕ) оголосив про намір країни прийняти чемпіонат світу з легкої атлетики 2011 р. Зацікавленість у цьому було висловлено також генералом шейхом Мохаммедом бін Зайедом Аль Нахьяном, наслідним принцем Абу-Дабі, заступником верховного головнокомандувача ОАЕ та шейхом Абдуллою бін Зайедом Аль Нахьяном, міністром закордонних справ ОАЕ. З цього приводу до країни завітав президент Міжнародної федерації легкої атлетики (ІААФ) Ламін Діак, який оглянув спортивні споруди та зустрівся з шейхом Мохаммедом бін Зайедом Аль Нахьяном. Президент ІААФ зробив висновок, що ОАЕ мають необхідну кваліфікацію і висловив готовність підтримати їх кандидатуру.

Теніс

Одним із турнірів світової серії ATP Tour, до якої входить 9 турнірів, є турнір Dubai Duty Free на відкритих жорстких кортах. Змагання проводяться з 1993 р. (з 2001 р. і серед жінок). 2006 р. Рафаель Надаль переміг першого номера світового рейтингу Роже Федерера, який до цього тричі ставав переможцем турніру. Перед цим Федерер мав безпрограшну серію з 29 матчів, вигравши при цьому турніри Доха Оупен та Австраліан Оупен. Серед жінок Жюстін Енен-Арден втретє перемогла на турнірі, перегравши в фіналі Марину Шаріпову. Переможцями 2007 р. стали перші номери світового рейтингу: серед чоловіків – Роже Федерер, серед жінок – знову Жюстін Енен.

**Шейх Сайєд бін
Рашид Аль Мактум**

В ОАЕ започаткована програма розвитку тенісу з метою в наступні 10–15 років вивести представників країни на світовий рівень. Командна перемога Аль Наср у міжнародному чемпіонаті серед школярів у Франції доводить, що ці плани мають реальний потенціал. Міжнародний тенісний комплекс Абу-Дабі, який є частиною Зайєд Спорт Сіті, щорічно проводить змагання для пошуку нових талантів.

До рейтингу АТП під номером 828 входить Омар Бахроузян та під 1558 – Махмуд-Надер Аль Балуші.

Стрільба

До двадцятки провідних стрільців світу по тарілках дуплетом входить Рашид Аль Атгба (1980 р. н.). Наприкінці 2006 р. шейх Сайєд бін Рашид Аль Мактум виборов срібну медаль на Азійських іграх у змаганнях зі стрільби по тарілках. За три місяці до цьо-

го шейх Сайед привів команду ОАЕ до золотих медалей зі стрільби по тарілках на чемпіонаті Азії в Сингапурі.

Велоспорт

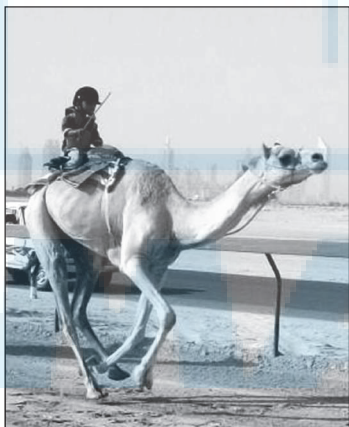
У листопаді 2007 р. в ОАЕ пройшла велогонка чемпіонів з призовим фондом в 1 млн дол. за участю переможців трьох найпрестижніших європейських турів особисто і в команді. Ці щорічні змагання запроваджуються за ініціативою адміністрації з туризму Абу-Дабі.

Перегони на верблюдах

Традиційним і дуже популярним видом спорту є перегони на верблюдах. Вони популярні не тільки в арабських країнах, а й в Австралії, до того ж приваблюють туристів. Верблюди можуть бігти зі швидкістю до 64 км/год в коротких гонках і до 40 км/год протягом години.

Про значення перегонів на верблюдах у суспільстві сучасних Еміратів свідчить таке повідомлення ЗМІ: “Президент ОАЕ його високість шейх Халіф бін Зайед Аль Нахьян, віце-президент ОАЕ та прем’єр-міністр ОАЕ, правитель Дубаї його високість шейх Мохаммед бін Рашид Аль Мактум, інші правителі ОАЕ та шейхи відвідали завершальні верблужі перегони в Аль Ватба”.

Історично пустельна культура арабів виокремлює дві категорії – бедуїн, або той, хто мандрує, і феллахін, або осілий.

Наріжним каменем культури бедуїна є верблюд. У Корані сказано: “Бог у створенні тварин не створив нічого кращого за верблюда.” Відомий у всьому світі як “корабель пустелі” дромадер, або одногорбий верблюд, з його величезною витривалістю і високою терпимістю до спеки і посухи – ось що визначає стиль життя людини пустелі. Історично це транспорт бедуїна і джерело молока, м’яса, шерсті, шкіри і пального. Цілком зрозуміло, що

діти бедуїнів вчатья їздити на верблюдах одразу після того, як навчаться ходити, і відчують себе дуже впевнено. Неформальні перегони верблюдів через безлюдні піски налічують сотні, якщо не тисячі років. З нафтовим бумом та ростом ВВП верблюд значною мірою втрачав практичну цінність, люди більше залучались до західного способу життя, відходили від традицій.

Внаслідок цього бедуїн зрештою виявився на узбіччі нового суспільства. Але оскільки правлячі сім'ї розуміли важливість збереження традицій, історичний вид спорту – перегони на верблюдах – отримав імпульс для відродження й існування на новому рівні. Створювались інтенсивні навчальні програми. Впродовж 90-х років ХХ ст. було збудовано 12 нових трас.

Президент ОАЕ шейх Зайєд підтримує верблюжі перегони і забезпечує фінансову підтримку громадянам, які тримають верблюдів. Шейхи вкладають великі гроші в розвиток цього виду спорту, в купівлю і тренування верблюдів, зокрема і для перегонів за особистою участю. Сам президент ОАЕ має стайню з 14 тис. верблюдів та 9 тис. робітників для їх обслуговування. Шейх Мохаммед (віце-президент та прем'єр-міністр ОАЕ, правитель Дубаї) власник 2 тис. верблюдів, він добрий наїзник.

Розвиток перегонів на верблюдах став значним фактором збереження ролі верблюда в житті ОАЕ. “Верблюди знаходяться в тому ж становищі, що і коні, – одного разу сказав шейх Мохаммед бін Рашид Аль Мактум журналу Saudi Aramco World. – Єдина річ, що підтримує їх, – це перегони, які надають їм сучасного значення. І це дасть їм майбутнє”.

Складна структура індустрії перегонів верблюдів дає роботу ветеринарам, тренерам та багатьом іншим. На сьогодні є близько 14 тис. верблюдів – активних учасників змагань, що потребує великої кількості обслуговуючого персоналу. Багато з них прибувають із сусідніх країн – Оману, Пакистану. Тренери перевозять верблюдів для змагань в інших країнах, таких як Катар, де змагальний сезон триваліший.

Але перегони верблюдів, навіть сьогодні, не досягли рівня головного “глядацького” спорту – футболу і кінних перегонів. Скоріше це щедрий дар шейхів, які пропонують великі грошові призи і автомобілі задля збереження культури бедуїнів у модер-

нізованому суспільстві. “Наш інтерес до верблюдів не тому, що це – добрий вид спорту, або тому, що це економічно важливо для нас, а тому, що верблюд – це частина нашого спадку, частина арабського оточення”, – сказав шейх Мохаммед при відкритті першого Міжнародного верблюжого симпозіуму в Дубаї в лютому 1992 р.

Спочатку жокеями верблюдів були діти бедуїнів, але з часом юних жокеїв почали завозити з Пакистану, Бангладеш, Судану, інших держав, де в традиціях верхова їзда на верблюді. Омолодження та полегшення жокеїв стало превалуючою тенденцією.

Багато молоді прибуло до ОАЕ, дехто за підробленими паспортами, щоб стати жокеями і поповнювати сімейний бюджет. Але застосування дитячої праці жорстко критикувалося міжнародним співтовариством, гуманітарними групами і захисниками прав людини. У відповідь на початку 1990-х років ОАЕ вдалися до жорстких заходів, щоб припинити використання дітей як жокеїв, а наприкінці 2004 р. уряд передав право на регулювання перегонів від Федерації спорту до Міністерства внутрішніх справ.

У середині 2005 р. уряд почав співпрацю з UNICEF, щоб ідентифікувати дітей-жокеїв і репатріювати їх за рахунок держави до країн походження (зроблено початковий внесок у сумі 2,7 млн дол.). У липні 2005 р. президент Зайед видав федеральний закон про заборону дитині до 18 років бути жокеєм, за його порушення встановлено покарання до трьох років ув’язнення та/або штраф 50 тис. дрх. (13,6 тис. дол.). Повторне порушення тягне за собою подвійне покарання. Більше 20 порушників уже притягнуто до кримінальної відповідальності.

Розгорнулася відповідна рекламна кампанія, проведено необхідні навчання поліції, прокурорів, суддів, інших посадовців. Поліція Дубаї заснувала спеціальний підрозділ для розслідування злочинів, встановила веб-вузол і 24-годинну гарячу телефонну лінію для скарг. Іноді діти не пам’ятали, хто їхні справжні батьки і звідки вони прибули. Слідчі вивчали дорожні документи, банківські рахунки, дозволи на право проживання, телефонні номери для встановлення батьківства, вдавалися і до аналізів ДНК.

12 червня 2006 р. генерал-майор Аль Сафар сказав: “ОАЕ допомогли 1075 дітям з Пакистану, Бангладеш, Судану, Мавританії і Еритреї повернутися додому після проходження реабілітаційної програми.” Томас МакДермотт, регіональний директор UNICEF для Близького Сходу і Північної Африки, нещодавно наголосив: “Ми сподіваємося, що програма ОАЕ стане прикладом для інших країн регіону для усунення всіх форм експлуатації дітей.”

Нині в ОАЕ майже всюди замість жокеїв використовуються легкі роботи. “Зараз чотирикілограмовий робот-жокей дозволяє розвинути верблюду більшу швидкість і продемонструвати кращу витримку”, – пояснив полковник Нассер Аль Авадхі Ал Мінхалі, директор департаменту натуралізації та громадянства і голова сектора нагляду за перегонами верблюдів МВС.

Робот-жокей на трасі

Перегони відбуваються з жовтня до квітня, сягаючи свого апогею на щорічному фестивалі в Аль Ватба. Нині в ОАЕ діє 15 трас для перегонів з просторими та доглянутими стадіонами для глядачів. Вони розташовуються на околицях міст, до них прокладено дороги, підведено електрику, воду, телефонні лінії, обладнання для прямих трансляцій радіо та телебачення, забезпечено можливостями друку. Для глядачів напнуто тенти, їх обслуговують команди лікарів з польових госпіталів. Змагальні дистанції варіюються від 4 км до 10 км і можуть вміщувати від 15 до 70 і більше верблюдів. На перегонах одяг повсякденний, вхід вільний, є багато легких напоїв. Пропонуються біноклі, але фото- та відеозйомки заборонені.

Переможці отримують багато різних призів, часто в формі шикарних авто. Найбільш бажаним призом є Кубок Короля в Дубаї.

Перегони проводяться, як правило, в четвер, п'ятницю та суботу, а в найбільших центрах – 5 днів. На день випадає зазвичай

дві гонки – о 7.30 та 14.30. На трасі Нед аль Шеба в ранкових перегонах насамперед беруть участь верблюди, які належать шейхам, а пізніше трасу відкрито для всіх. Шейхи пропонують великі гроші за верблюдів-переможців денних перегонів. Найшвидші верблюди коштують мільйони доларів.

Крикет

В ОАЕ стадіони для крикету міжнародного рівня є в Шарджі, Абу-Дабі (2), Дубаї (2). Міжнародний стадіон крикету шейха Зайеда в Абу-Дабі відкрито 2006 р. матчем між Індією та Пакистаном на підтримку жертв землетрусу в цих країнах (передано 2,7 млн дол.). Міжнародна рада крикету (International Cricket Council) нещодавно перенесла штаб-квартиру з Лондона в Дубаї, де відкриє свою спортивну школу. Її приклад мають намір наслідувати також футбольний клуб “Манчестер Юнайтед”, школа гольфа Butch Harmon School of Golf і тенісна академія David Lloyd Tennis Academy.

Команда Об’єднаних Арабських Еміратів є володарем Кубка Азії з крикету 2004 р.

Мохамед бін Сулайєн святкує з Міхаєлом Шумахером виграш поул-позиши після кваліфікації Гран-прі Бахреїну 11 березня 2006 р.

Автоспорт

Мохамед бін Сулайєм – чемпіон ОАЕ з авторалі. Виграв величезну кількість регіональних і міжнародних змагань:

- Середньосхідне ралі (1986–1991, 1994, 1996–2002);
- Міжнародне ралі ОАЕ (1996–1999, 2001);
- Міжнародне ралі Бахреїну (2000–2002);
- Міжнародне ралі Катару (1988, 1990, 1991, 1996–1998, 2000–2002);
- Міжнародне ралі Йорданії (1984, 1987, 1988, 1990, 1994, 1996–2002);
- ралі Лівану (1987, 1997–1999);
- Міжнародне ралі Сирії (2000–2002);
- Міжнародне ралі Дубаї (1985–1988, 1991–1995, 1997–2002);

- Міжнародне ралі Оману (1986, 1987, 1990, 1991, 1994, 1998);
- Міжнародне ралі Кувейту (1985, 1988, 1989, 1996);
- Міжнародне ралі Саудівської Аравії (2000).

Сулайем є президентом автомобільного та туристичного клубу ОАЕ, він FIA та FIM призначений офіційним представником на всіх змаганнях з автоспорту в ОАЕ. Він також голова організаційного комітету “ОАЕ Дезерт челлендж” – гонки, яку започаткував 1991 р. Змагання стали завершальним раундом світового Кубка “FIA Cross-country”.

Французький водій Стефан Петерхансель під час прологу ралі UAE Desert Challenge

Дезерт Челендж ОАЕ тривають шість днів, загальна довжина їх траси становить 2260 км. Тут також проходять змагання і серед вантажівок.

Відомим ралістом ОАЕ є шейх Абдулла Аль Квасімі.

Одними з найжорстокіших у світі вважаються відомі Ралі 1000 Дюн – триденні 800-кілометрові перегони (400 км дорогами та стільки ж – пустелею).

Автодром Дубаї – частина Дубай Спорт Сіті – один з найсучасніших у світі, тут проходить багато різних змагань, серед них і світового масштабу.

До змагань з автоперегонів Формули-Х широко залучаються аматори. Плата на весь сезон (від автомобіля до обслуговування механіками) становить близько 54 тис. дол. Можна також сплатити участь в одній гонці. Голосуванням водіїв одним із етапів перегонів визначено автодром Дубаї замість славного Сілверстоуна (Велика Британія). Проводяться перегони на квадрациклах через пустельні райони (тривають два дні).

З 2009 р. змагання Формули-1 в Абу-Дабі проходять на трасі довжиною 5,6 км на острові Яас (як вулицями, так і морським узбережжям, подібно до траси в Монако). Її проєкт розроблено відомим Германом Тільке. Президент ОАЕ заявив,

що проведення змагань благотворно відіб'ється на економіці як столиці, так і всієї країни.

За вказівкою президента ОАЕ укладено угоду про співпрацю з командою BP-Ford World Rally – лідером світового чемпіонату з ралі. Водієм буде відомий раліст з ОАЕ шейх Халід Аль Квасімі, партнером –

британський водій Нікі Біч. “Чемпіонат зараз привертає увагу більше ніж 800 млн вболівальників і дає змогу продемонструвати привабливість Абу-Дабі як міста, в якому швидко зростає бізнес, та місце відпочинку на Середньому Сході” – сказав після підписання угоди генеральний директор Агенції з туризму Абу-Дабі.

Як повідомляли ЗМІ, шейх Мохаммед бін Рашид Аль Мактум подарував семиразовому чемпіону світу Міхаелю Шумахеру в зв'язку з закінченням кар'єри пілота Формули-1 штучно намитий острів неподалік Дубаї вартістю близько 7 млн дол.

2004 р. в ЗМІ пройшла інформація про наміри шейха Ахмета бін Саїда аль Мактума купити команду “Формули-1” і зробити Дубаї її базою. Справу не доведено до кінця.

Для пошуку майбутніх чемпіонів Формули-1 (юнаків і дівчат віком від 12 до 25 років) у Дубаї створено спеціальну академію під патронатом шейха Хамдана бін Мохаммеда бін Рашида Аль Мактума. Для них передбачена навчальна програма на автодромі Дубаї та три місця в гоночній школі La Filliere у Франції.

Однією із складових Дубаїленду буде Мотор сیتی (40 млн. кв. футів) зі Світом Формули-1 (5 млн кв. футів, вартістю 1,32 млрд дрх.), що створюється в співробітництві з Formula One Administration – керівною структурою Формули-1. 80 відсотків цієї площі буде критою. Очікується завершення проекту 2008 р.

Цікаво, що пройшла інформація про будівництво в Абу-Дабі “Феррарі-парку” з терміном закінчення також у 2008 р.

Вітрильний спорт

І серед місцевих мешканців, і серед туристів вітрильний спорт є надзвичайно популярним, а сприятливий клімат та чудові споруди в усіх еміратах, зокрема Міжнародний морський клуб Абу-Дабі, Дубайський офшорний вітрильний клуб, Дубайський міжнародний морський клуб, вітрильний клуб Джебель Алі,

Традиційне арабське судно доу

дають змогу шанувальникам займатися вітрильним спортом цілий рік. Команда ОАЕ регулярно виступає на міжнародних змаганнях у Бахреїні, Катарі, Італії, Великій Британії. Серед змагань, що проходять у країні, – Дубайська юніорська регата (2006 р. було 143 учасника з 18 країн в класах Оптиміст та Лазер). Одним із видів вітрильного спорту є перегони на традиційних суднах доу (18 м завдовжки). 1991 р. на трасах давніх торгівців перлами вперше відбулися перегони Сір Бу Наур.

Перегони на моторних човнах

Одним із морських видів спорту, що набувають в ОАЕ розвитку, стали перегони на моторних човнах. Вперше пройшли 1989 р. біля Аравійського узбережжя неподалік Міна Сейахі. Відтоді ОАЕ сім разів проводили змагання першого класу UIM (Міжнародної федерації моторних човнів). Легендою перегонів став Алі Нассер, який протягом 13 років 14 разів виграв різні змагання світового рівня. Завдяки його успіхам команда ОАЕ вважається найуспішнішою в історії чемпіонатів UIM. Шестиразовим чемпіоном світу був екіпаж команди Victory-77 (капітан Мохаммед Аль Меррі).

Наприкінці кожного року в затоці Абу-Дабі проводяться завершальні змагання світової першості Формули-1. Привертають увагу також змагання на Кубок президента “Формула-2000”.

1998 р. введено в дію новий міжнародний морський клуб Абу-Дабі як дарунок шейха Зайеда молоді ОАЕ, щоб популяризувати і зробити доступним цей вид спорту.

Плавання

В чотирьох спортивних клубах Дубаї (Аль Ахлі, Аль Уосл, Шабад, Аль Наср) будуються 25-метрові басейни світового рівня. Загальна вартість проекту складає 12,8 млн. дол. Це є складовою підготовки Дубаї до прийому чемпіонату світу з плавання на короткій воді 2010 р.

2004 р. в ОАЕ відбувся Кубок світу з марафонського плавання. Близько 30 найкращих плавців на довгі дистанції брали участь у змаганнях на 10 км. Перемогли болгарин Петер Стойчев (2:04.56) та німкеня Ангела Маузер (2:05.15).

Регбі

В ОАЕ культивується регбі, грають як чоловіки, так і жінки. Але в більшості команд переважають вихідці з Нової Зеландії, Південної Африки, Австралії та Великої Британії. Щоправда, останнім часом дедалі більше залучається місцевої молоді. Команди з Дубаї, Абу-Дабі, Шарджі, Рас аль Хаймах, Бахрейну, Мускату, Кувейту, Дохи та Саудівської Аравії щорічно змагаються в лізі Арабської затоки та розігрують кубок. У 2006 р. команда Дракони Дубаї зберегла звання чемпіона Ліги Арабської затоки, друге та третє місце також посіли представники Дубаї. Команди з ОАЕ беруть участь у інших міжнародних змаганнях, таких як світова серія IRB для регбі-7. ОАЕ приймає Дубаї Сeven – змагання з регбі для семи, частину світової серії IRB.

Для проведення ігор Кубка світу 2009 р. з регбі-7 за підтримки авіакомпанії Emirates планується спорудити новий стадіон з тенісними кортами, кортами для сквошу, плавальними басейнами та шістьма регбійними полями.

Авіаперегони Ред булз

Етапи авіаперегонів Ред булз проходять у десяти містах світу. Суть змагань полягає в проходженні літаків через обмежені стійками ворота, як у слаломі. Використовуються легкі (близько

500 кг) потужні літаки, що розвивають швидкість понад 300 км/год. У 2006 і 2007 роках етапи проходили в Абу-Дабі. Ці змагання організуються під керівництвом Адміністрації з туризму Абу-Дабі. 2006 р. переміг американський пілот Кірбі Гемблс.

Шахи

Таліб Мусса став першим гросмейстером ОАЕ (2004 р.). Після двох виграних змагань в Алушті, Україна, він здобув потрібний рейтинг ФІДЕ.

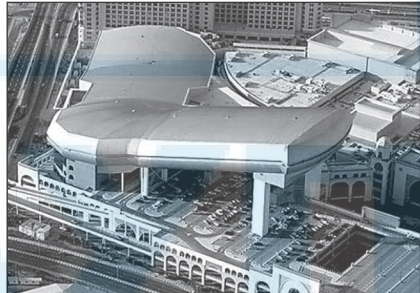
Серед жінок Мона Аль Хармуді стала першою жінкою з країн Затоки, яка отримала звання міжнародний майстер ФІДЕ.

Хокей на льоду

В Дубаї дві ковзанки працюють цілий рік. За підтримки та особистої участі шейха Фалаха бін Зайеда Аль Нахьяна, почесного президента Федерації хокею на льоду ОАЕ, національна збірна виграла чемпіонат Азії 2001 р.

Гірськолижний спорт

У грудні 2005 р. відкрився Скі-Дубаї – критий спортивний комплекс для занять зимовими видами спорту впродовж усього року. Висота будівлі становить 85 м (приблизно 25 поверхів), ширина – 80 м. Вміщує 1500 чол. Температура: –1–2 °С. Площа снігу – 22500 кв. м, або три футбольних поля, кількість

Зовнішній вигляд Скі-Дубаї

Внутрішній вигляд Скі-Дубаї

снігу — 6 тис. т (3 тис. т снігу виробляється щоночі, при цьому температура знижується до $-7-8^{\circ}\text{C}$). Довжина спуску — 400 м, є підйомник. Існує 5 трас з різною складністю, висотою та крутизною. Найдовша траса — 400 м з перепадом висот 60 м.

Другий, ще більший комплекс, — Dubai Sunny Mountain Ski Dome будується в Дубаїленді, відкриття очікується 2008 р.

Оаза спорту в Дубаїленді

2003 р. оголошено про спорудження Дубаїленду — тематичного парку площею 278 км², що удвічі перевершує всі парки Діснейленду разом узятих. Сюди ввійдуть 45 великих і 200 малих проєктів, зокрема “парк динозаврів”, “Сноудом” — зимова країна чудес, парк, стилізований під арабські країни, і місто чудес, де будуть зібрані копії чудес світу. Спорудження планується здійснити в чотири етапи. Завершити будівництво передбачається між 2015 та 2018 роками. Очікується, що Дубаїленд відвідуватиме близько 200 тис. осіб на день не тільки з сусідніх країн, а й з Азії та Європи. Вартість Дубаїленду — 20 млрд доларів.

До його складу ввійде і Світ спорту площею 19 км² з Дубаї спорт сیتی, Емерат спорт ворлд, Кінним клубом, автодромом Дубаї, Дубаї гольф сیتی. Дубаї спорт сیتی (вартістю 2 млрд дол.) — спортивний комплекс площею близько 5 кв. км у пустелі. У центрі зеленої оази, де ще тільки передбачається висадити рослини, буде сформоване поле для гольфа з віллами й таунхаусами для учасників змагань і гостей. Спорткомплекс доповнять багатофункціональні стадіони для баскетболу, крикету, регбі, футболу й навіть хокею на льоду, розраховані на 10–60 тис. глядачів. Спорт сیتی, зокрема, включатиме футбольну школу Манчестер Юнайтед — першу за межами Європи, поле для гольфа, спроектоване відомим Ерні Елсоном (багаторазовим переможцем Дубаї Десерт Классік), теніс-

ний стадіон Девіза Лайона, Міжнародну раду з крикету. У торговому центрі продаватимуть спорттовари, а на прогулянковій алеї розташуються дорогі бутики, медичний і фітнес-центри, комфортабельні готелі та приватні особняки. Дубаї спорт ситі відкриє деякі свої майданчики вже в 2007 р. Співінвесторами виступають приватні дубайські компанії, але частково будівництво субсидовано державою за 10 % прибутків.

Дубаї — кандидат на проведення Олімпіади-2016

Дубаї оголосили про свою зацікавленість в організації Олімпійських ігор 2016 р. Цьому повинні сприяти сучасний економічний і структурний розвиток міста, зокрема, будівництво Дубаї спорт ситі, безлічі нових готелів (як, наприклад, Burj al-Arab).

Інший чинник на користь пропозиції Дубаї. Країни Латинської або Південної Америки, Африки, Південної Азії або Близького Сходу ніколи не приймали Олімпійські ігри (за винятком Олімпійських Ігор 1968 р. у Мехіко). Цей факт може вплинути на рішення МОК надати шанс прийняти Ігри місту в одному з цих регіонів.

Але є і чимало перешкод на шляху до проведення Олімпіади. Перша і головна з них — погода (влітку температура може сягати 45 градусів Цельсія). Проте Ігри можна було б провести на початку осені, коли погода сприятливіша. Друга — в сучасній спортивній історії Об'єднані Арабські Емірати були мало представлені в попередніх Олімпійських іграх, країна виграла тільки одну медаль. Великі побоювання викликають і можливі дії ісламських терористів. І ще один важливий чинник. Олімпіади не проводились у Північній Америці з 1996 р. Різниця у часі спричинила зниження ТБ-рейтингів головного утримувача прав на телетрансляції — компанії NBC. А саме права на трансляцію Олімпійських ігор на США складають велику частину надходжень МОК. Дехто навіть вважає, що існує негласна угода про проведення кожних п'ятих літніх Ігор у Північній Америці.

Спонсорство в спорті

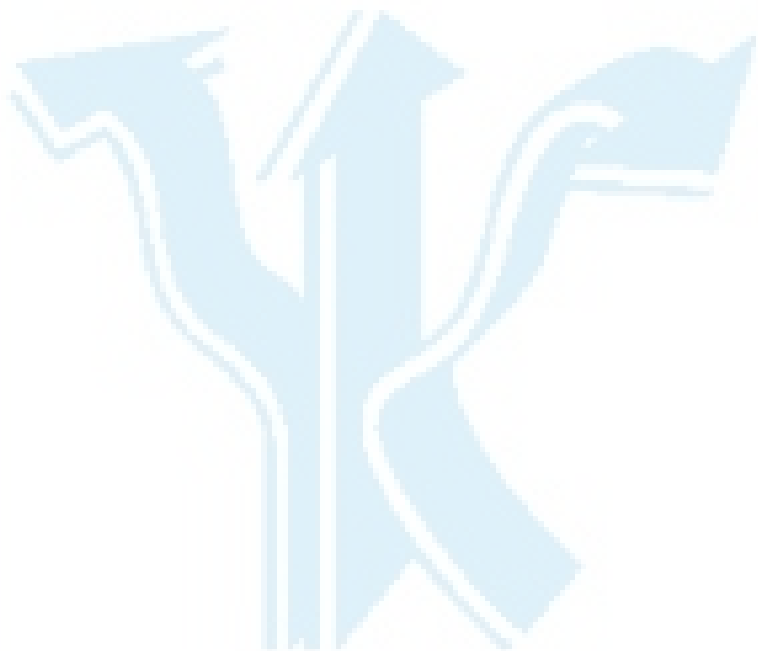
За сучасних умов спонсорство в спорті набуває особливого значення і вважається дуже ефективною рекламою. Скажімо, авіакомпанія Emirates 2006 р. уклала на 2007–2014 роки контракт з ФІФА на 195 млн дол. Перед цим уже була угода на 30 млн євро про спонсорство Світового кубка ФІФА 2006 р. Портфель спортивного спонсорства Emirates досяг близько 0,5 млрд. доларів. Угода з ФІФА стала не тільки найбільшим спонсорським договором в історії Emirates, а й найбільшою в історії ФІФА. Emirates стали шостим і останнім партнером ФІФА, приєднавшись до Adidas, Hyundai, Coca-Cola, Sony та Visa. Саме цим шести корпораціям забезпечується найбільший рівень співробітництва з ФІФА на восьмирічний період.

Пасажири Emirates отримають перевагу, оскільки компанія має ексклюзивне право на телетрансляцію матчів світових кубків 2010 та 2014 років напряму та в запису на ТВ-системах в польоті. Інші ключові спонсорські угоди Emirates включають угоду на 100 млн. фунтів з ФК “Арсенал”, яка стала однією з найбільших угод англійської футбольної історії. Логотип “Fly Emirates” буде на футболках “Арсеналу” до 2015 р. Протягом 15 років стадіон, збудований за сприяння авіакомпанії, носитиме ім'я “Emirates”. Іншими угодами передбачалось нанесення логотипів на суддівську форму в усіх внутрішніх матчах Великої Британії. Менші угоди – з Азійською футбольною конфедерацією до 2008 р., трирічний контракт з французьким клубом “Парі-Сен Жермен”, багатомільйонний контракт з командою Формули-1 McLaren Mercedes. Сірого металіку боліди нестимуть логотип Emirates. Гран-прі приваблюють мільйони шанувальників у всьому світі, відповідно просуюючи марку.

Ще 2004 р. Emirates підписала контракт з легендарним німецьким футболістом та тренером Францем Беккенбауером, якого призначено на посаду почесного представника Emirates Airline на всіх соціальних та спортивних заходах. Emirates була офіційним спонсором англійського футбольного клубу Chelsea і сингапурської збірної. Його високість шейх Ахмед бін Саїд Аль Мактум, голова Emirates Group, є довічним міжнародним віце-

президентом англійського футбольного клубу Chelsea. Авіакомпанія Emirates спонсорує турнір з гольфа Dubai Desert Classic для професіоналів та аматорів.

Також фінансово підтримує спортивні та культурні події авіакомпанія Etihad.

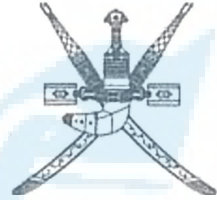

МАУП

Спортсмени ОАЕ – призери Азійських ігор

Рік	Золота		Срібна		Бронзова	
	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен	Вид спорту	Спортсмен
1994	змагання		боулінг	Мохаммед Аль Кубайші	боулінг парний	
1998			карате	Фахруддін Абдул Ібрахім Мохаммед	боулінг тріо до 70 кг	Мохд Салем бін Галайта
2002			боулінг	Шакер Аль Хассан	боулінг командний 5	
2006	боді-б'їдінг	Мохаммед Салем Абдулла Замі	боулінг	Наджаф Аль Абадла	боулінг	Махмуд Аль Агтар
	кінний спорт	шейх Рашид Аль Мактум	боулінг парний		кінний спорт	Султан бін Сулайем
	команда з кінних перегонів	шейх Ахмед Аль Мактум	карате	шейха Майта Аль Мактум	кінний спорт	перегона шейха Латіфа Аль Мактум
		шейх Маджид Аль Мактум	стрільба	шейх Сайед бін Рашид Аль Мактум		перешкода команда
		шейх Хамдан Аль Мактум				
		шейх Рашид Аль Мактум				

OMAH

Загальна інформація

Офіційна назва: Султанат Оман

Столиця: Мускат

Площа: 212460 км²

Головні міста: Дугм, Салалах, Сур, Матрах, Нізва

Найвища точка: Джабал аль-Шамс – 2980 м

Межує з: Єменом, Саудівською Аравією, Об'єднаними Арабськими Еміратами

Узбережжя: Оманського моря

Населення: 3102 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 14100 (70 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 14,6

Середній вік населення: 19 р.

Очікувана тривалість життя: 73,37 р.

Частка населення віком до 14 років: 42,7 % (31–34 місце в світі)

Клімат: сухий пустельний; гарячий, вологий на узбережжі; гарячий, сухий в середині; сильний південно-західний літній мусон (з травня до вересня) на далекому півдні

Ландшафт: центральна рівнинна пустеля, гори на півночі та півдні.

Оман в олімпійському русі

Національний Олімпійський комітет утворено і визнано Міжнародним Олімпійським комітетом 1982 р. Президент НОК – Алі Масуд Аль Сунайді, генеральний секретар – Хіلال Алі Аль Сінані. Оман в МОК отримав скорочення **ОМА**.

Участь спортсменів Оману в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1	2	3
1984	Лос-Анджелес	Легка атлетика (100 м – 1, 200 м – 1, 400 м – 1, 800 м – 1, 1500 м – 1, 3000 м з/п – 1, марафон – 1, 4×400 м), стрільба (7), вітрильний спорт (1).
1988	Сеул	Легка атлетика (100 м, 200 м – 1, 400 м – 2, 800 м – 1, марафон – 1, 4×400 м), бокс (2), стрільба (1).

1	2	3
1992	Барселона	Легка атлетика (100 м – 1, 200 м – 1, 400 м – 1, 800 м – 1), стрільба (1).
1996	Атланта	Легка атлетика (200 м – 1), плавання (1500 м в/с – 1), велошосе (1), стрільба (1).
2000	Сідней	Легка атлетика (200 м – 1, 4x100 м), плавання (50 м в/с – 1), стрільба (1).
2004	Афіни	Легка атлетика (200 м – 1), стрільба (1).

Азійські ігри

Оман на Азійських іграх гучно заявив про себе в 1986 р., коли Мохаммед Аль Малкі здобув бронзову нагороду з бігу на 400 м – це була перша медаль країни. Чотири роки потому бігун став вже чемпіоном Ігор. 1998 р. команда Оману в естафеті 4x100 м стала бронзовим призером. Досі тільки легка атлетика є тим видом спорту, що приносить медалі.

На Азійських іграх-2006 Оман мав найбільше представництво в легкій атлетичі (16) і значне в стрільбі (9).

Країна також брала участь в основних турнірах з пляжного волейболу, футболу, хокею на траві.

Видатні особистості спорту

Хабіба Абдулу Набі Макі обрано віцепрезидентом Олімпійської Ради Азії (ОРА).

Сучасний стан розвитку спорту в Омані

Легка атлетика

Мохаммед Аль Малкі окрім наведених вище досягнень на Азійських іграх встановив 1988 р. рекорд Азії з бігу на 400 м – 44.56, його не перевершено й досьгодні. 1987 р. він став чемпіоном

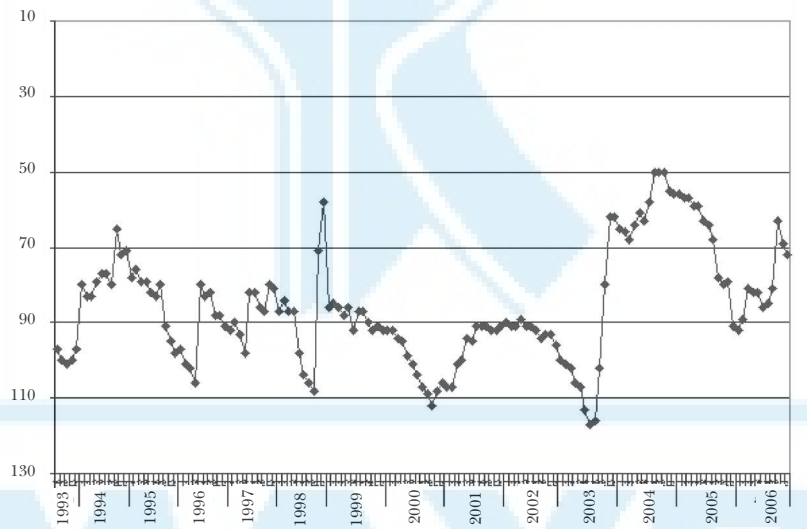
Азії, в 1985 р. та 1989 р. – срібним призером чемпіонату Азії. 2000 р. бронзову медаль у змаганнях з бігу на 200 м виборів Мохаммед Аль-Хуті.

Футбол

Національну збірну Оману тренує Среско Юрічіч. Першу міжнародну зустріч команда провела у вересні 1965 р. 2004 р. збірна Оману пройшла відбір і взяла участь в основних змаганнях на Кубок Азії. Того року за рейтингом ФІФА команда піднялася до 50 позиції в світі, нині перебуває десь на 86 місці.

Міжнародна федерація історії та футбольної статистики визнала Хані Аль-Дхабіт Фарадж Байт Аль Нобі кращим бомбардиром світу 2001 р. – 22 голи (за національну збірну і в міжнародних кубках).

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Оману

1995 р. в Еквадорі на чемпіонаті світу для юнаків до 17 років команда Оману посіла четверте місце. Гол гравця збірної Оману Мохамеда Аль Катірі було визнано кращим.

Першу спробу потрапити до фінальної частини Кубка світу збірна здійснила напередодні 1990 р. Перші перемоги команда здобула чотири роки потому. Прогресувала вона і перед Кубком світу-1998 у Франції, а 2002 р. навіть виграла перший раунд кваліфікації. Взагалі Оман не належить до успішних у футболі країн, але може піднести сюрприз. Так, на етапі кваліфікації до Кубка Азії 2004 р. збірна Оману перемогла 3:1 команду Республіки Корея – півфіналіста Кубка світу 2002 р. В групі Оман зайняв перше місце. Але далі команда не змогла пробитися.

З оманських футболістів найвідоміший – воротар Алі Аль Хабсі (народився 30 грудня 1981 р.), нині грає за англійський клуб “Болтон Вандерерс”. Алі почав грати в сімнадцять років, його запросили до збірної команди Оману віком до 19 років. Потім його обрав Джон Баррідж (“Болтон Вандерерс”), але через складнощі з працевлаштуванням він не зміг увійти до вищої англійської ліги. Тому три сезони відіграв за норвезький клуб “Лін” із Осло, який 2004 р. став третім призером ліги, а воротаря визнано воротарем року.

Крикет

Для збірної Оману перші важливі змагання з крикету пройшли 2005 р. (ICC Trophy). На груповій стадії турніру команда виступила невдало, але потім на стадії плей-офф переграла команду Уганди, зайнявши дев'яте місце в турнірі. Команда є другим призером Кубка Азії 2004 р., у фіналі поступилась команді Об'єднаних Арабських Еміратів.

Гандбол

Гандболісти-пляжники національної команди в січні 2004 р. виграли перший чемпіонат Азії з пляжного гандболу, який відбувся в Мускаті (Оман).

Національна команда 2004 р. на першості Азії стала дев'ятою. Деяко кращі здобутки мають юніори – двічі були шостими, один раз – сьомими, один раз – дев'ятими.

Важка атлетика

Юсу Саїд Салем Аль Хасні та Сухайл Махфудх Аль Кулайбі (обидва 1984 р. н.) стали бронзовими призерами Західноазійських ігор 2005 р.

САУДІВСЬКА АРАВІЯ

Загальна інформація

Офіційна назва: Королівство Саудівська Аравія

Столиця: Ер-Ріяд

Площа: 1960582 км²

Головні міста: Джеддах, Мекка, Медіна, Даммам, Ат Таїф, Аль Хуфuf, Харадх

Девіз: Немає Бога крім Аллаха і Мухаммед пророк Його

Найвища точка: г. Ен-Набі-Шуайб – 3353 м

Межує з: Йорданією, Іраком, Кувейтом, Катаром, Оманом, Єменом, Об'єднаними Арабськими Еміратами

Узбережжя: Червоного моря, Перської затоки

Населення: 27019 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 13800 (72 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 13,78

Середній вік населення: 21,4 р.

Очікувана тривалість життя: 75,67 р.

Частка населення віком до 14 років: 38,2 % (61 місце в світі)

Клімат: вкрай посушливий. Аравійський півострів – одне з небагатьох місць на землі, де влітку температура нерідко перевищує 50°C. Зими з морозами. Втім сніг буває лише в горах Джизан на заході країни. Середня ж температура в січні становить від 8 °С до 20 °С у пустельній місцевості й від 20°C до 30°C на узбережжі Червоного моря. Улітку температура в тіні коливається від 35°C до 43°C. Уночі в пустелі іноді температура падає до 0°C, тому що пісок швидко віддає тепло, накопичене за день.

Середньорічний рівень опадів становить 100 мм. У центрі й на сході Саудівської Аравії дощі йдуть тільки пізньої зими й навесні, на заході – тільки взимку.

Ландшафт: Більшу частину території Саудівської Аравії займають пустелі й напівпустелі, заселені кочовими бедуїнськими племенами. Населення зосереджене навколо кількох великих міст, як правило, на заході або на сході біля узбережжя.

Більша частина країни – велике пустельне плато (висота від 300–600 м на сході до 1520 м на заході), слабко розчленоване сухими руслами рік (ваді). На заході, паралельно узбережжю Червоного моря, простягнулися гори Хіджаз

(араб. “бар’єр”) і Асир (араб. “важкий”) висотою 2500–3000 м (з вищою точкою горою Ен-Набі-Шуайб – 3353 м), що переходять у прибережну низовину Тіхама (шириною від 5 до 70 км). Там же розташований курортний район Асир, що притягує туристів своєю зеленню й м’яким кліматом. У горах Асира рельєф змінюється від гірських вершин до великих долин. Перевалів через гори Хіджаз мало; зв’язок між внутрішніми районами Саудівської Аравії й берегами Червоного моря обмежений. На півночі, уздовж кордонів Йорданії, простягнулася кам’яниста пустеля Ель-Хамад. У північній і центральній частині країни розташовані великі піщані пустелі: Великий Нефуд і Малий Нефуд (Дехна), відомі своїми червоними пісками; на півдні й південному сході – Руб-ель-Халі (араб. “порожня чверть”) з барханами й грядами в північній частині до 200 м. Через пустелі пролягають невизначені кордони з Єменом, Оманом і Об’єднаними Арабськими Еміратами. Загальна площа пустель досягає приблизно 1 млн. кв. км, у т. ч. Руб-ель-Халі – 777 тис. кв. км. Уздовж узбережжя Перської затоки простягнулася місцями заболочена або покрита солончаками низовина Ель-Хаса (шириною до 150 км). Морські береги переважно низькі, піщані, слабо порізані.

Саудівська Аравія в олімпійському русі

Президент НОК принц Фейсал з президентом МОК Хуаном Антоніо Самаранчем

Національний Олімпійський комітет утворено в 1964 р., визнано Міжнародним Олімпійським комітетом в 1965 р. Президента НОК принца Навафа Фейсала Фахд Абдул Азіза в 2002 р. обрано членом МОК, генеральний секретар НОК – д-р Рашед Хамед Альхерайвел. Принц Наваф має ступінь бакалавра права Університету Короля Сауда (1998), володіє арабською та англійською мовами.

Саудівська Аравія в МОК отримала скорочення **KSA**.

Участь спортсменів Саудівської Аравії в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1976	Монреаль	Легка атлетика (800 м – 1, 10000 м – 1, 4×100 м, 4×400 м, 400 м з/б, висота, диск).
1980	Москва	Бойкот Олімпіади.
1984	Лос-Анджелес	Стрільба з лука (3), велошосе (4), футбол (17), стрільба (6).
1988	Сеул	Стрільба з лука (2), легка атлетика (100 м, 200 м – 1, 400 м, 800 м – 1, 1500 м, 3000 м з перешкодами – 1, 110 м з/б, 400 м з/б – 1, диск – 1, спис – 1), стрільба (1), таеквондо (5). В показових змаганнях з таеквондо Ібрагім Аль Кафар виграв бронзову медаль .
1992	Барселона	Легка атлетика (3000 м з перешкодами – 1, ядро – 1), велоспорт (3), фехтування (1), плавання (100 м в/с, 200 м в/с, 400 м в/с, 1500 м в/с – 1, 100 м батерфляй, 200 м батерфляй – 1), настільний теніс (1).
1996	Атланта	Легка атлетика (100 м – 1, 400 м – 1, 10000 м – 1, потрійний – 1, ядро – 1, 400 м з/б – 1, 3000 м з перешкодами – 1, 4×400 м), футбол, кінний спорт (3), стрільба (1), важка атлетика (1).
2000	Сідней	Легка атлетика (100 м – 1, 200 м – 1, 400 м – 1, 110 м з/б – 1, 400 м з/б – 1, спис – 1, довжина – 1, потрійний – 1, 4x100 м, 4x400 м), плавання (100 м брас – 1), кінний спорт (4), стрільба (1), таеквондо (1). Хаді Суан Аль Сомайлі став срібним призером з бігу на 400 м з бар'єрами з відмінним часом – він програв лише 3 сотих секунди чемпіону, який фінішував з новим олімпійським рекордом. Результат Сомайлі став новим рекордом Азії. Халед Аль Ейд виборов бронзову нагороду в особистій першості з подолання перешкод (кінний спорт). Халід Аль-Досарі (таеквондо, понад 80 кг) посів четверте місце.
2004	Афіни	Легка атлетика (100 м – 1, 200 м – 1, 400 м – 1, 800 м – 1, 110 м з/б – 1, 400 м з/б – 2, 4x100 м, 4x400 м, потрійний), кінний спорт (2), стрільба (1), плавання (100 м брас – 1), настільний теніс (1), важка атлетика (4).

Азійські ігри

Добре ілюструють особливості розвитку спорту в Саудівській Аравії результати виступів спортсменів країни на Азійських іграх. Як видно з таблиці, на межі тисячоліть Саудівська Аравія здійснила прорив у спорті.

До 1990 р. медалеві здобутки королівства були не дуже рясні: 1982, 1986 та 1990 рік – по одній медалі. В цей час добрі результати показують футбольна (бронза та срібло) та гандбольна (бронза) збірні. 1994 р. спортсмени на Азійських іграх вже вибороли 9 медалей, серед них і першу золоту, а 2002 р. з 9 медалей – 7 золотих (всі з легкої атлетики). На іграх-2006 р. з 14 медалей – 8 золотих. Найбільший врожай знову зібрали легкоатлети – 5 золотих та 2 бронзові нагороди, непогано виступили спортсмени з боулінгу – 2 золоті та 2 бронзові медалі. Значущим був і бронзовий здобуток волейболістів.

Здобутки спортсменів Саудівської Аравії на Азійських іграх

Рік	Золотих медалей		Срібних медалей		Бронзових медалей	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1982					футбол	1
1986			футбол	1		
1990					гандбол	1
1994	стрільба	1	легка атлетика	1	таеквондо	2
			карате	1	легка атлетика	1
			бокс	1	карате	1
					бокс	1
2002	легка атлетика	7	легка атлетика	1	таеквондо	1
2006	легка атлетика	5			легка атлетика	2
	боулінг	2			боулінг	2
	кінний спорт	1			волейбол	1
					карате	1

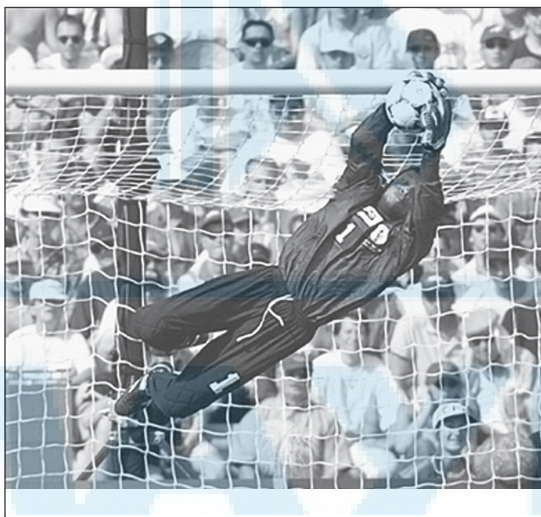
У командному заліку Азійських ігор-2006 Саудівська Аравія посіла 13 місце. При цьому слід відзначити, що в легкій атлетиці вона за кількістю золотих нагород (5) ділить 3–4 місця з Японією, а за загальною їх кількістю посіла 7 місце. В боулінгу спортсмени в командному заліку мали третє місце, а в кінному спорті – четверте.

На Азійських іграх-2006 Саудівська Аравія мала найбільше представництво в легкій атлетиці – 31 спортсмен (сьомі за кількістю серед країн-учасниць), стрільбі – 13, кінному спорті – 11 (шості за кількістю серед країн-учасниць), боулінгу, дзюдо, таеквондо, боротьбі та важкій атлетиці – по 6,

Брала також участь в основних турнірах з гандболу, волейболу, водного поло.

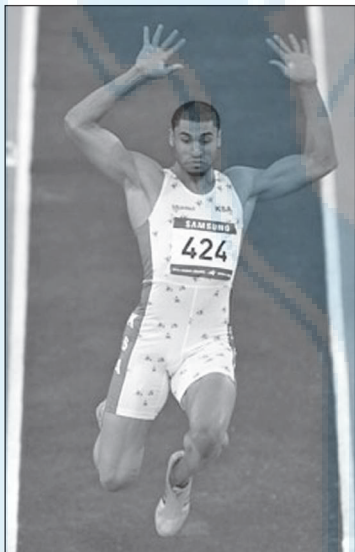
Видатні особистості спорту

Воротар національної збірної з футболу – легендарний Мохамед Аль-Деаєа (народився 2 серпня 1972 р. в оазі Хаель, м. Табук), грає за національну команду з 18 років, брав участь у чотирьох чемпіонатах світу, є рекордсменом світу за кількістю зіграних

Мохамед Аль-Деаєа

міжнародних матчів – 181. Першу міжнародну зустріч провів 1990 р. Його дебют на Кубках світу відбувся 1994 р. і став незабутнім. Аль-Деаеа разом з командою досяг другого раунду. Згодом він зробив значний внесок у перемогу на Кубка Азії 1996 р. та Кубка Затоки 1994 і 2002 років. Після програшу відбіркового етапу до Кубка Світу 2002 р. втратив місце в збірній. Але, зважаючи на його досвід, новий тренер Пакуета запросив його до збірної. Грав у матчах на Кубок світу-2006.

Хуссейн Тахер Аль-Сабі виграв Азійські ігри-2006 в Досі (Катар)

Хуссейн Тахер Аль Сабі (народився 14 листопада 1979 р. в Аль-Дахрані) – стрибун у довжину, його кращий результат 8 м 35 см, чемпіон Азії 2000, 2002, 2003, 2006 років, переможець Азійських ігор 2002, 2006 років, зайняв п'яте місце на чемпіонаті світу 2003 р. 2001 р. був п'ятим у списках кращих у світі, 2004 р. – восьмим.

Салем Мубарак Аль Ямі (народився 27 травня 1979 р.), спеціалізується в бігу на 100 м, володар бронзової нагороди чемпіонатів Азії 2002 та 2003 років, золотої медалі Ігор ісламської солідарності 2005 р., а також Панарабських ігор 2001 та 2003 років. Брав участь в Олімпіаді 2004 р.

Хаді Суан Аль Сомайлі (народився 30 грудня 1976 р. в Таїфі) – бігун на 400 м з бар'єрами, срібний призер Олімпіади 2000 р. в Сіднеї (рекорд Азії, досі не поліпшений), четвертий на чемпіонаті світу 2001 р., у 2002 р. виграв чемпіонат Азії. 2000 р. мав другий результат сезону в світі, 2001 р. – сьомий.

Маджед Абдулла (народився 11 січня 1959 р. в Джеддаху) – футбольний нападник, якого прозвали арабським Пеле, лідер за кількістю голів за всю історію збірної Саудівської Аравії (був у її складі з 1978 до 1994 року, зіграв 139 матчів – 13 місце в

світі) – 67 голів в матчах класу “А” (і 142 голи в інших матчах). За цим показником посідає восьме місце у світі серед футболістів усіх часів. Окрім того ділить з Олегом Блохіним 64 позицію в рейтингу кращих футболістів світу за версією Міжнародної федерації історії та футбольної статистики. Грав за клуб “Аль-Наср”, у складі якого багато разів ставав чемпіоном і володарем Кубка Саудівської Аравії. Залучався до молодіжної і національної збірних своєї країни. За кар’єру забив 533 голи. Маджед Абдулла двічі поспіль (1984 та 1988 рр.) разом із збірною Саудівської Аравії ставав володарем Кубка Азії. IFFHS визнала його третім серед кращих футболістів сторіччя в Азії.

Маджеж Абдулла

Самі Аль Джабер (народився 11 грудня 1972 р.) у складі національної збірної (з 1992 р.) забив 43 голи (40 місце в світі), провів 157 матчів (6 місце в світі) і продовжує виступати. Учасник чотирьох Кубків світу (1994, 1998, 2002, 2006 років). В 1998 р. став першим азієцьким гравцем, який забивав у двох поспіль Кубках світу.

Самі Аль Джабер

Мохаммед Аль Хілайві (народився 21 серпня 1971 р.) з 1992 р. до 2001 р. провів у складі збірної 143 матчі (10 місце в світі).

Багато матчів (122 – 31–33 місце в світі) в складі збірної з 1993 р. до 2002 р. провів Абдулла Зубромаві (народився 15 листопада 1973 р.).

В 1993 р. Міжнародна федерація історії та футбольної статистики визнала Саїда Аль-Овайрана кращим бомбардиром світу – 18 голів (враховуються голи за національну збірну і в міжнародних кубках), а 2000 р. найефективнішим бомбардиром світу було названо Хамза Ідріс Фаллатеха – 33 голи в 25 матчах (враховуються співвідношення голів та кількості матчів національної першості).

Сучасний стан розвитку спорту в Саудівській Аравії

Футбол

Перший міжнародний матч збірна країни провела в жовтні 1957 р. Іноді її називають “сини пустелі”. Вболівальники ще називають команду “Зелені”. З 1994 р. вона чотири рази поспіль брала участь у фінальній частині Кубка світу та олімпійських турнірах 1984 і 1996 років.

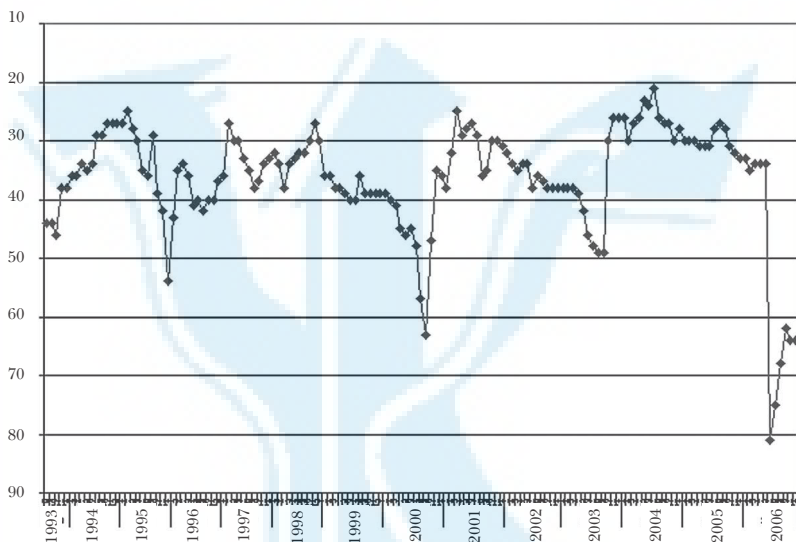
Національна збірна в 1984, 1988 та 1996 роках була переможцем розіграшу Кубка Азії, а в 1992, 2000 і 2007 р. – срібним призером. Таким чином, Саудівська Аравія – одна із найуспішніших азійських футбольних збірних. Протягом останніх 23 років лише одного разу не грала в фіналі Кубка Азії. 1989 р. команда Саудівської Аравії виграла чемпіонат світу серед юнаків до 17 років.

Команда легко пройшла в четвертий для них Кубок світу-2006, подолавши на своєму шляху півфіналіста Кубка світу-2002 збірну Кореї. Тренер Пакуета (з грудня 2005 р.) сформував збірну як сплав молодості і досвіду. Скажімо, в атаці ефективно діяли 34-річний Аль Джабер та 24-річний Ясер Аль Катані (його трансфер до “Аль Хіلال” найкоштовніший – 10 млн дол.).

Показовим є той факт, що всі гравці національної збірної грають у національному чемпіонаті. Такі непрямі показники сили національного чемпіонату мали перед Кубком світу 2006 р. тільки дві команди – Італії та Саудівської Аравії.

У світовому рейтингу ФІФА Саудівська Аравія протягом останніх десяти років зазвичай посідає позиції в четвертому десятку з сильними коливаннями. Так 2004 р. вона займала 24 позицію, а 2006 р. – аж 81.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Саудівської Аравії

Саудівська Аравія була господарем фінальних частин перших трьох Кубків Конфедерації ФІФА – 1992, 1995, 1997 років. На першому з них вона стала другою, а в 1999 р. – четвертою.

Гандбол

Чоловіча збірна команда країни брала участь у чемпіонатах Азії (з 70-х років минулого сторіччя) зі змінним успіхом. Але 2002 р. вона виборола бронзові медалі. Кращі показники мають юніори, в чемпіонатах Азії 1996 та 1998 років вони здобули срібні нагороди, а в 1994 р. – бронзові.

Клуб “Аль Ахлі” 2003 р. став бронзовим призером розіграшу Кубка чемпіонів Азії.

Легка атлетика

Легка атлетика Саудівської Аравії на світовому рівні з 1999 р. представлена більш-менш рівномірно. Основні здобутки – у бігу на 400 м з бар'єрами, стрибках у довжину, бігу на 400 м, естафеті 4×400 м, останнім часом у бігу на 800 м.

Мохамед Салман Аль Хуваліді (1981 р. н.) – стрибун у довжину, який підтримував традиції, започатковані його попередником Хіссаном Тахером Аль Сабі. 2004 р. став чемпіоном Азії в закритих приміщеннях. Був шостим у списку кращих сезону 2005 р. у світі (8,44 м – рекорд Азії) і третім у 2006 р. з новим рекордом Азії – 8,48 м. Того ж року він став срібним призером світового фіналу ІААФ та бронзовим – Кубка світу. Є ще один сильний стрибун у довжину – Ахмед Файз Бін Марзук, чемпіон Азії 2005 р., бронзовий призер Азійських ігор-2006 (8,39 м).

Рекордсменами Азії з бігу на 5000 м були Аліян Султан Квал-Кватані (1996–1998 рік) та Мухелд Аль Оутабі (2005–2006). Перший з них був також чемпіоном Азії (1993 р.) з бігу на 10000 м та срібним призером з бігу на 5000 м. Другий став чемпіоном Азійських ігор-2002 на 5000 м та 10000 м, срібним призером чемпіонату Азії 2005 р. у бігу на 10000 м.

Аль-Сахлі Мохаммед (1986 р. н.) – молодий бігун на середні дистанції, чемпіон світу серед молоді (2003 р.) з бігу на 800 м, ввійшов до еліти середньовиків (2006 р. посів 22 позицію в списку кращих з бігу на 800 м). Чемпіон Азії серед юніорів 2004 р. з бігу на 400 м.

Хамдан Одха Аль Біші (1981 р. н.) – переможець Азійських ігор-2002 в естафеті 4×400 м та срібний призер з бігу на 400 м, чемпіон Азійських ігор-2006, срібний призер чемпіонатів Азії 2000, 2002, 2003 років, входив до списків кращих у світі в 2000–2004 роках.

Визначним бігуном на довгі дистанції був Саад Шарад Аль-Асмарі – впродовж 1994–2002 років він встановив шість рекордів Азії з стипль-чезу (його досягнення перевершив славетний Саїф Саєд Сахін), був бронзовим призером чемпіонату світу 1995 р. (3000 м з/п), чемпіоном Азії-1993 (3000 м з/п), 1995 р. (3000 м з/п, 5000 м), 1998 р. (3000 м з/п), срібним призером 2002 р. (3000 м з/п), срібним призером Азійських ігор-1994.

**Хамдан Одха Аль Біші (№ 411) – переможець в бігу на 400 м
на Азійських іграх-2006**

**Султан Мубарак Аль Хебші – переможець у штовханні ядра
на Азійських іграх-2006**

Спринтер Джамал Аль Сафар був чемпіоном Азії з бігу на 100 м у 2000 та 2002 роках. Чемпіоном Азії (200 м, 2005 р.) був Хамед Хамдан Аль Біші. В спринті вдало виступав і Салем Мубарак Аль-Ямі – двічі поспіль він здобував бронзові нагороди чемпіонату Азії (2002, 2003). 2005 р. чемпіоном в спринті став Яхья Саїд Аль Геес.

Яхья Ібрагім Хасан (зріст 165 см) переміг у спринті на Азійських іграх-2006. 2003 р. був срібним призером чемпіонату світу серед молоді.

В цілому саудівська легка атлетика чудово себе проявила на Азійських іграх-2006, розвинувши успіх чотирирічної давнини. І це не випадково – далися взнаки урядова підтримка, досвід і знання тренерів. З командою працював американець Джон Сміт, тренер Моріса Гріна, чемпіона світу та Олімпійських ігор, світового рекордсмена в спринті. Саме в спринті та стрибках було завойовано чотири з п'яти золотих медалей.

Яхья Ібрагім Хасан перемагає в бігу на 100 м на Азійських іграх-2006

Баскетбол

Збірна команда брала участь у всіх чемпіонатах Азії з 1989 р. до 1999 р., здобула бронзові нагороди (1999 р.). На початок 2007 р. за рейтингом ФІБА посідала 41 місце в світі.

Автоспорт

Абдулла Бахашаб – найвизначніший представник автоспорту країни. Вперше заявив про себе в 1990 р. на Мальборо ралі в Джедасі, де фінішував першим. Двома роками пізніше виграє Міжнародне ралі Дубаї, посідає друге місце на чемпіонаті в Досі, Катар, здобуває ряд інших перемог, зокрема виграє ралі Близького Сходу. Потім перейшов до групи “А”, де 1995 р. завоював чемпіонський титул. Після цього успіху бере участь у світовому ралі – став першим у змаганнях на Корсиці, другим – у Фінляндії, першим – в Австралії та Британії. Бахашаб завершив сезон на другому місці в загальному заліку. Вперше арабський водій досяг такого великого успіху в світовому чемпіонаті.

Важка атлетика

Серед важкоатлетів Саудівської Аравії можна відзначити Абдулатіфа Абдулата (11 в списку кращих сезону 2005 р. і 16 – в списку 2006 р.).

Кінний спорт

Коні принца Ахмеда бін Салмана бін Абдулазіза, сина губернатора провінції Ріад (помер 2002 р.) перемагали на багатьох скачках, зокрема в Дербі Кентуккі (перший арабський скакун-переможець за 128-річну історію) та Оаксі. Коні його старшого брата принца Фахда (помер 2001 р.) перемагали на дербі Епсому 1991, короля Георга VI, на призи королеви Єлизавети, Ірландському дербі. Їх третій брат, Файсал, володіє найбільшою на Близькому Сході, в Північній і Центральній Африці медіа-компанією SRMG та кінними фермами в Англії.

Тесть принца Фахда, принц Халід Абдулла, двоюрідний брат короля Абдулли володіє кіннотною корпорацією “Джудмонт Фармс”, яка має три ферми в Англії, дві – в Ірландії, одну – в Кентуккі. В США він був нагороджений відзнакою володаря

(1992) та видатного селекціонера (1995). На рахунку його коней (їх більше 200) багато перемог.

Кінним спортом займаються і жінки. Так, першою жінкою в перегонах на витривалість на чемпіонаті світу 2005 р. стала Алія Хайель Абутайх Аль Ховайте, яка фінішувала сьомою на 120 км.

Перегони на верблюдах

Перегони на верблюдах через пустелю — це традиційний вид спорту, до якого в минулому залучалися тисячі верблюдів.

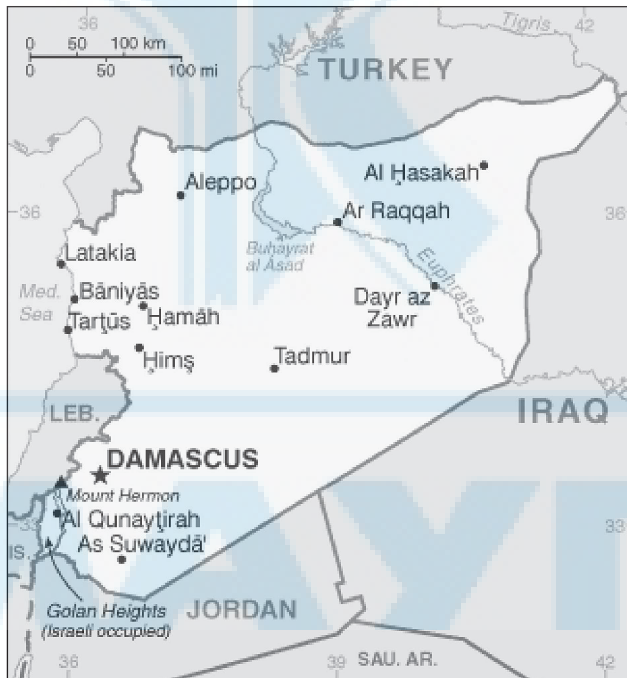
Нині перегони відбуваються на стадіоні Ріад на великій колійній трасі. Кожного лютого в рамках культурного фестивалю Аль Джанадріях вершники на більш ніж 2 тис. одногорбих верблюдах змагаються в 10 гонках (протягом тижня щодня одна або дві). Зазвичай гонки відвідують від 20 до 30 тис. глядачів. Ставки в Саудівській Аравії заборонені.

Спортсмени Саудівської Аравії – призери Азійських ігор

Рік	Золота			Срібна			Бронзова		
	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1982									
1986				футбол			футбол		
1990							гандбол		
1994	стріляба	по тарілках	Саїд Аль Мутарі	легка атлетика	3000 м з перешкодами	Саад Шарад Аль Асмарі	таеквондо	до 58 кг	Мохаммед Саддік
				карате	понад 80 кг	Абдудмоталіб Аль Баргаві		до 67 кг	Халед Аль Шамрані
				бокс	важка вага	Юсеф Харон Хавсаві	легка атлетика	10000 м	Альян Аль Квантані
							карате бокс	до 65 кг	Шаріф Ісмаїл Дж. Сегаер
2002	легка атлетика	біг на 100 м	Джамал Аль Саффар	легка атлетика	біг на 400 м	Хамдан Аль Біші	таеквондо	до 62 кг	Галі Аль Магрфі
		біг на 5000 м	Мухелд Аль Оутабі						
		біг на 10000 м	Мухелд Аль Оутабі						
		біг на 400 м з бар'єрами	Хаді Суаан Аль Сомайлі						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		стрибок в довжину потрійний стрибок естафета 4×400 м біг на 100 м	Хусейн Аль Сабі Салем Аль Ахмаді				легка атлетика	метання диска	Султан Мубарак Аль Давуді
	легка атлетика	біг на 400 м штовхання ядра	Яхья Хассан Хабіб Хамдан Аль Біші Султан Абдулмаджід Аль Хебіші					стрибок в довжину тріо	Ахмед Фазз бін Марзук
		стрибок в довжину естафета 4×400 м	Хусейн Тахер Аль Саба				боулінг	п'ятірка	
2006	боулінг	парний	Бадер Аль Альпейх				волейбол		
	Кінний спорт	перешкод командний					карате	до 55 кг	Тамер Аль Малкі

СИРІЯ

Загальна інформація

Офіційна назва: Сирійська Арабська республіка

Столиця: Дамаск

Площа: 185180 км²

Головні міста: Алеппо, Хімс, Латакія, Хамах, Дайр аз Завр, Рагдах, Аль Хасаках

Девіз: Єдність, свобода, соціалізм

Найвища точка: Хермон – 2814 м

Межує з: Ізраїлем, Ліваном, Туреччиною, Іраком, Йорданією

Узбережжя: Середземного моря

Населення: 18881 тис.

Валовий національний продукт на одного мешканця (в дол. США) – 4000 (141 місце в світі)

Щільність населення (мешканців на км²): 101,96

Середній вік населення: 20,7 р.

Очікувана тривалість життя: 70,32 р.

Частка населення віком до 14 років: 37 % (69 місце в світі)

Клімат: у цілому посушливий, середньорічна кількість опадів не перевищує 100 мм, середня температура в січні – 7,2°C, у липні – 26,6°C.

Ландшафт: гірський ланцюг Джабаль-ан-Нісаїрія поділяє країну на вологу західну частину й посушливу східну. Родюча прибережна рівнина розташована на північному заході й пролягає на 130 км із півночі на південь уздовж берега Середземного моря від турецького до ліванського кордону. Тут зосереджено практично все сільське господарство країни. Більша ж частина сирійської території розташована на посушливому плато, поцяткованому гірськими ланцюгами Дажабль-ар-Рувак, Джабаль-Абу-Руджмайн і Джабаль-Бишри. Середня висота плато над рівнем моря коливається від 200 до 700 метрів. До півночі від гір розташована пустеля Хамад, до півдня – Хомс.

Сирія в олімпійському русі

Національний Олімпійський комітет утворено і визнано Міжнародним Олімпійським комітетом 1948 р. Президент НОК – доктор Фейсал Аль Басрі, генеральний секретар – Нур

Ель Худа Карфул. 1998 р. членом МОК обрано Саміха Мудала-ла, має ступінь магістра соціального і економічного планування Дамаського університету, володіє англійською, французькою мовами. Свого часу був директором з планування та статистики національного міністерства фінансів, директором двох індустріальних компаній, радником та секретарем спікера Сирійського парламенту, генеральним секретарем Сирійського парламенту. Очолював сирійські делегації на Олімпійських, Середземноморських іграх та інших міжнародних змаганнях. Чемпіон Сирії з важкої атлетики (1952–1972), чемпіон всесарабських змагань (1961–1972), віце-чемпіон Азії (1963–1970), був сьомим на чемпіонаті світу 1965 р., переможцем кількох міжнародних турнірів. Очолював Сирійську федерацію важкої атлетики (1971–1981), Арабську федерацію важкої атлетики та бодіблдингу (1970–1981), НОК (1981–2000) та займав інші високі посади в міжнародних спортивних організаціях, зокрема – віце-президент, а потім генеральний координатор Олімпійської Ради Азії (з 1986 р.). З 2002 р. став членом комісії з маркетингу МОК.

Сирія в МОК отримала скорочення **SYR**.

Участь спортсменів Сирії в Олімпійських іграх

Рік	Місто проведення	Види спорту та кількість учасників
1	2	3
1948	Лондон	Стрибки у воду (1).
1968	Мехіко	Греко-римська боротьба (1), вільна боротьба (1).
1972	Мюнхен	Греко-римська боротьба (2), стрільба (2).
1976		–
1980	Москва	Легка атлетика (100 м, 200 м – 1, 400 м – 1, 800 м, 1500 м – 1, 5000 м – 1, 10000 м – 1, 110 м з/б – 1, 400 м з/б – 1, 3000 м з/п – 1, висота – 1, диск – 1, 400 м, 800 м ж – 1, висота ж – 1), бокс (8), футбол (17), важка атлетика (4), дзюдо (7), греко-римська боротьба (9), вільна боротьба (9), стрільба (4).
1984	Лос-Анджелес	Бокс (2), стрільба (1), стрибки у воду (1), важка атлетика (2), вільна боротьба (2), греко-римська боротьба (1), вітрильний спорт (1). У ваговій категорії до 100 кг борець вільного стилю Джозеф Ат'є став срібним призером . Це для Сирії була перша олімпійська медаль. Мохамед Мутей Аль Накдалі був шостим (вільна боротьба, до 68 кг).

1	2	3
1988	Сеул	Легка атлетика (спис – 1), бокс (3), важка атлетика (1), греко-римська боротьба (2), вільна боротьба (5). Халед Аль Фарадж (вільна боротьба, до 48 кг) став п'ятим.
1992	Барселона	Легка атлетика (110 м з/б – 1, 400 м з/б – 1, марафон – 1, семиборство ж – 1), дзюдо (1), стрільба (1), плавання (400 м в/с та 1500 м в/с – 1), вільна боротьба (1), греко-римська боротьба (2).
1996	Атланта	Легка атлетика (семиборство – 1), бокс (2), плавання (400 м, 1500 м в/с – 1), важка атлетика (1), вільна боротьба (1), греко-римська боротьба (1). Великим досягненням Сирії стала золота олімпійська нагорода легкоатлетки Гада Шуаа (семиборство). Це була перша і взагалі єдина золота олімпійська нагорода до 2004 р.
2000	Сідней	Легка атлетика (400 м з/б – 2, семиборство – 1), бокс (2), плавання (200 м батерфляй – 1, 200 м в/с – 1), стрільба (1)
2004	Афіни	Легка атлетика (5000 м ж – 1, потрійний – 1), бокс (1), дзюдо (1), стрільба (1), плавання (50 м в/с – 1). Насер Аль Шамі (бокс, до 91 кг), єдиний представник Сирії в боксі, виборов бронзову медаль .

Азійські ігри

Сирія на міжнародній спортивній арені заявила про себе наприкінці 70-х років минулого сторіччя. Талал Нагар став першим чемпіоном Азійських ігор в 1978 р. (важка атлетика, до 105 кг), 1982 р. він повторив свій успіх уже в суперважкій ваговій категорії (понад 105 кг).

Здобутки спортсменів Сирії на Азійських іграх

Рік	Золотих медалей		Срібних медалей		Бронзових медалей	
	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість	Вид спорту	Кількість
1	2	3	4	5	6	7
1978	важка атлетика	1			бокс	1
1982	важка атлетика	1	бокс	1		
1990	бокс	1			важка атлетика	2

1	2	3	4	5	6	7
1994	плавання	1	плавання	1	бокс	1
	карате	1	боротьба	1		
	легка атлетика	1	карате	1		
1998			боротьба	2	плавання	1
					карате	1
					бокс	1
2002					бокс	2
					боротьба	1
2006	плавання	1	карате	1	бодіблінг	1
	важка атлетика	1			бокс	1
					боротьба греко-римська	1

Отже, розвиненими видами спорту в Сирії слід вважати: бокс – 7 медалей (1 золота) із загальної кількості 22 медалей, боротьбу – 6 медалей (2 золоті), карате – 3 медалі (1 золота), плавання – 3 медалі (1 золота), важку атлетику – 2 медалі (2 золоті), легку атлетику – 1 медаль (1 золота).

2006 р. на Азійських іграх у Досі в загальнокомандному заліку Сирія посіла 23 місце. У важкій атлетиці – поділила в командному заліку 4–5 місця з Іраном.

На Азійських іграх-2006 Сирія мала велике представництво у велоспорті – 14 (шосе – 6, трек – 8), боротьбі – 10, стрільбі – 9, кінному спорті та карате – по 8, важкій атлетиці та боксі – по 7, легкій атлетиці – 6.

Сирія також брала участь в основних турнірах з баскетболу, гандболу та футболу.

Видатні особистості спорту

Гада Шуаа народилася 10 вересня 1973 р. у місті Махрда. Спочатку займалась, і доволі успішно, баскетболом, навіть кілька років входила до національної збірної команди Сирії з баскетболу. Першу спробу в багатоборстві зробила в 1991 р., одразу потрапила до складу національної команди на першість світу в Токію, виборола срібну медаль на чемпіонаті Азії. Дебютувала

на Олімпійських іграх в Барселоні (1992 р.), однак через травму виступила невдало. 1993 р. виграє чемпіонат Азії, 1994 р. – Азійські ігри, а в 1995 р. – важливі легкоатлетичні змагання в Готці (Götzis), набравши відмінну суму (6715), що одразу зробило її фаворитом у боротьбі за титул світового чемпіона 1995 р. Отже,

Гада Шуаа

перемога Гада Шуаа в Гетеборзі на чемпіонаті світу була очікуваною. Наступного сезону спортсменка знову виграє легкоатлетичні змагання в Готці з рекордом Азії – 6942 очки (досі не побито). При цьому в Готці і 1995, і 1996 р. вона встановила п'ять особистих рекордів. 1996 р. в Атланті здобула для Сирії першу олімпійську золоту нагороду. В 1997 р. її спіткала серйозна травма, і тільки в 1999 р. на чемпіонаті світу вона змогла повернутися на відповідний рівень – третє місце. Буквально за тиждень до цього на Панарабських іграх вона в окремих номерах виборола дві золоті (стрибки у висоту, метання спису) та дві срібні (стрибки у довжину і штовхання ядра) нагороди. Виступала на Олімпіаді в Сіднеї (2000), отримала травму і вирішила піти зі спорту.

Сирієць Філіп Стамма (1705–1755), уродженець Алеппо, пізніше жив в Англії та Франції, був шаховим майстром і піонером сучасних шахів. Свого часу вважався одним із найсильніших англійських гравців.

Його авторитет ґрунтувався значною мірою на авторстві книжок з шахів, серед яких “Шляхетна гра шахи” (видана 1737 р. у Франції; англійський переклад – 1745 р.). У ній досліджувалося близькосхідне тлумачення поняття ендшпіль, викликавши європейський інтерес до його вивчення.

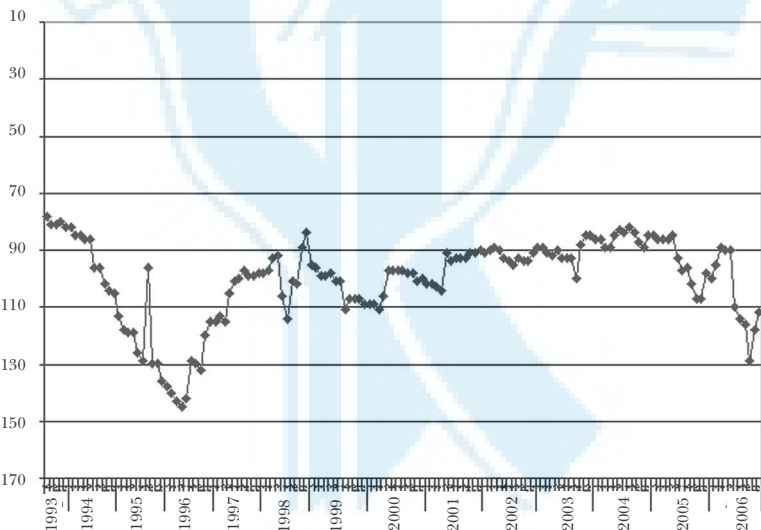
Сучасний стан розвитку спорту в Сирії

Футбол

В Сирії немає професійної футбольної ліги, тому національна збірна комплектується з аматорів. Перший міжнародний матч відбувся в 1947 р.

Збірна не брала участі в фінальних частинах розіграшу Кубка світу. Найближче до цього вона підійшла в 1986 р., коли її зупинила команда Іраку. В Кубку Азії команда брала участь чотири рази. В 1986 – 1990 та 1992 роках національну збірну Сирії очолював заслужений тренер України Анатолій Анатолійович Азаренков (зараз працює в одеському “Чорноморці”). За його участі Сирія двічі брала участь у Кубку Азії, перемогла в фіналі Середземноморських ігор збірну Франції. В той час у Сирії працювало близько 50 тренерів з СРСР з різних видів спорту.

Динаміка рейтингу ФІФА для збірної Сирії

В чемпіонаті Західноазійської федерації збірна двічі ставала срібним призером, один раз – бронзовим.

До історії футболу ввійшов футбольний арбітр з Сирії Джамал Аль Шаріф, який протягом 1986–1994 років судив 6 матчів на Кубках Світу.

Навесні 2007 р. було відкрито стадіон Алеппо на 75 тис. глядачів – один з найбільших не тільки на Середньому Сході, а й в Азії. Відкриття було відзначено футбольним матчем місцевої команди “Ітгіхад” (найкращої команди в історії Сирії) з одним з найвідоміших турецьких клубів “Фенербахче”.

Однією із сирійських футбольних зірок є Заяд Чаабо, кращий нападник 2003 р., кращий гравець Сирії 2003 р., кращий нападник Кубка чемпіонів Азії 2004 р., володар Кубка чемпіонів Азії 2004 р.

Бокс

Відомим сирійським боксером у ваговій категорії до 91 кг є Насер Аль Шамі – бронзовий призер Олімпіади-2004, чемпіон Азії 2004 р., бронзовий призер Азійських ігор 2002 та 2006 років.

Ахмет Ваттар став бронзовим призером чемпіонатів Азії 2005 та 2007 років.

Срібну нагороду чемпіонату Азії 2007 р. здобув Сумар Гушун (до 91 кг).

Боротьба

Відомим борцем греко-римського стилю є Халед Аль-Фарадж (1970 р. н.) – бронзовий призер чемпіонату світу 1998 р., 1995 р. – четвертий, 1994 р. – п'ятий, чемпіон Азії 1992 та 1996 років, срібний призер Азійських ігор-1994, 1997 р. він став чемпіоном Арабських ігор, Західноазійських ігор, Середземноморських ігор, переможцем чемпіонату світу серед військових.

У 2006 р. виступав у вільному стилі, став срібним призером чемпіонату світу серед військових.

Гандбол

Національна команда Сирії брала участь у чемпіонатах Азії 1987 (8-ме місце), 1991 та 1993 років (12-ті місця). Національна команда була другою на других Західноазійських іграх-2002.

Жіноча збірна посіла четверте місце на першості Азії 1987 р. Юніори двічі ставали бронзовими призерами першості Азії (1988, 1990).

Баскетбол

Вперше національна команда взяла участь у чемпіонаті Азії в 1999 р. Дебют слід визнати доволі пристойним – восьме місце. На наступному чемпіонаті 2001 р. результат виявився ще кращим – четверте місце. На початку 2007 р. в рейтингу ФІБА команда була на 43 позиції.

Легка атлетика

В історії Сирії було два чемпіони Азії з легкої атлетики і обидва на одному чемпіонаті – в 1993 р. – Гада Шуаа (семиборство) та Зід Абу Хамед (біг на 400 м з бар'єрами). До цього слід додати, що в здобутку Сирії на чемпіонатах Азії ще одна срібна медаль (Гада Шуаа, 1991) та п'ять бронзових, з них три – з бігу на 400 м з бар'єрами (Сулейман Хоуелах, 1989, Зід Абу Хамед, 1991 та Захіруддін Аль-Наджем, 2000), одну (1991 р.) в стипль-чезі Салех Мохаммед Хабіб і в 1998 р. Махмуд Аль-Хайрат – у бігу на 800 м.

Плавання

Рафед Ель-Масрі (1982 р. н.) 2005 р. в рейтингу ФІНА (Світової федерації водних видів спорту) посів 19 місце в плаванні на 50 м. На цій же дистанції став чемпіоном Азійських ігор-2006.

Важка атлетика

Серед важкоатлетів слід відзначити Ахеда Джухілі – чемпіона Азійських ігор-2006. У списку кращих у світі сезону 2006 р. посідав 11 місце.

Займаються в Сирії важкою атлетикою і жінки. Так, непогані результати демонструє, зокрема, Ранія Соліман – четверта на Азійських іграх-2006.

Автоспорт

В країні проводиться Міжнародне ралі Сирії, яке було започатковано 2000 р., а з 2001 р. стало складовою частиною Середньосхідного чемпіонату з ралі.

Доволі відоме Discover Syria Rally.

Гімнастика

Влітку 2007 р. в Дамаску національна збірна Сирії з гімнастики мала спільні тренування з національною збірною України, яка є однією з провідних команд у цьому виді спорту. Мета заходу – допомогти сирійським гімнастам підвищити рівень спортивної майстерності.

Спортсмени Сирії – призери Азійських ігор

Рік	Золота			Срібна			Бронзова		
	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен	Вид спорту	Вид змагань	Спортсмен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1978	важка атлетика	до 105 кг	Талал Нагар	бокс	легкий	Імас Ідрісс	бокс	напів-легка вага	Сідал Хаддад
1982	важка атлетика	понад 105 кг	Талал Нагар	бокс	легкий	Імас Ідрісс			
1990	бокс	друга напів-середня	Кахнджі Ахмадмайз				важка атлетика	до 84 кг	Мохаммед Зайяр
	плавання	1500 м в/с	Хішам Масрі	плавання	400 м в/с	Хішам Масрі	бокс	до 96 кг	Ахмед Альшамі
1994	карате	до 65 кг	Рафаг Крад	боротьба	до 55 кг	Халед Аль Фарадж		легкий	Мохаммед Тейфур
	легка атлетика	семіборство, жінки	Гада Шуаа	карате	до 80 кг	Мохаммед Шамсед			
1998				боротьба	до 66 кг	Ахмед Аль Оста	плавання	1500 м в/с	Хішам Масрі
					до 96 кг	Мохаммед Аль Хаек	карате	до 70 кг	Р. Аль Карад
				бокс			бокс	легкий	Мохаммед Калур

Хронологія Азійських ігор

№	Рік	Місце проведення		Країна-учасниця	Спорсменів-учасників	Видів спорту	Зміни програми змагань («+» – додані до програми, «-» – вилучені з програми)	Призери командного заліку
		місто	країна					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1951	Нью-Делі	Індія	11	489	6	+ Легка атлетика, баскетбол, велоспорт, футбол, плавання, важка атлетика	Японія, Індія, Іран
2	1954	Маніла	Філіппіни	19	970	8	+ Боротьба, бокс, стрільба – Велоспорт	Японія, Філіппіни, Корея
3	1958	Токіо	Японія	20	1422	13	+ Теніс, волейбол, настільний теніс, хокей на траві, велоспорт, стрільба з лука, – стрільба	Японія, Філіппіни, Китай
4	1962	Джакарта	Індонезія	17	1545	15	+ Бадмінтон, стрільба	Японія, Індія, Індонезія
5	1966	Бангкок	Таїланд	18	1945	14	– Стрільба з лука	Японія, Корея, Таїланд
6	1970	Бангкок	Таїланд	20	1752	13	+ Вітрильний спорт – Настільний теніс, теніс	Японія, Корея, Таїланд
7	1974	Тегеран	Іран	19	2325	16	+ Фехтування, гімнастика, настільний теніс, теніс – Вітрильний спорт	Японія, Іран, Китай
8	1978	Бангкок	Таїланд	25	2863	19	+ Стрільба з лука, боулінг, вітрильний спорт	Японія, Китай, Південна Корея

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	1982	Нью-Делі	Індія	33	3446	21	+ Гандбол, кінний спорт, веслування, гольф – Фехтування, боулінг	Китай, Японія, Південна Корея
10	1986	Сеул	Корея	27	4839	25	+ Фехтування, боулінг, дзюдо, таеквондо	Китай, Південна Корея, Японія
11	1990	Пекін	Китай	36	6122	27	+ Кабадді, сепактакав, софтбол, у-шу, веслування на байдарках і каное – Боулінг, кінний спорт, таеквондо	Китай, Південна Корея, Японія
12	1994	Хіросіма	Японія	42	4675	34	+Бейсбол, боулінг, кінний спорт, сучасне п'ятиборство, карате, софттеніс, таеквондо	Китай, Японія, Південна Корея
13	1998	Бангкок	Тайланд	42	6554	36	+ Більярд, регбі, сквош – сучасне п'ятиборство	Китай, Південна Корея, Японія
14	2002	Бушан	Корея	44	6714	38	+ Сучасне п'ятиборство, бодіблдинг	Китай, Південна Корея, Японія
15	2006	Доха	Катар	45	8550	46	+ Шахи, велоспорт-трек, триатлон, стрибки в воду, художня гімнастика, стрибки на багугі, синхронне плавання, пляжний волейбол, водне поло – Сучасне п'ятиборство	Китай, Південна Корея, Японія

Результати XV Азійських ігор (Доха, Катар, 2006)

Місце	НОК	Чоловіки			Жінки			Змішані			Разом			Місце за загальною кількістю						
		G	S	B	Разом	G	S	B	Разом	G	S	B	Разом							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1		CHN – НР Китай	71	40	28	139	92	45	34	171	3	2	1	6	166	87	63	316	1	
2		KOR – Республіка Корея	36	31	45	112	19	18	34	71	3	4	3	10	58	53	82	193	3	
3		JPN – Японія	30	32	38	100	19	36	39	94	1	3	2	6	50	71	79	200	2	
4		KAZ – Казахстан	16	13	30	59	7	7	12	26					23	20	42	85	4	
5		THA – Тайланд	8	8	13	29	4	7	12	23	1		1	2	13	15	26	54	5	
6		IRI – Ісламська Республіка Іран	11	15	19	45				2	2		1	1	11	15	22	48	7	
7		UZB – Узбекистан	7	11	12	30	3	3	2	8					10	14	14	38	10	
8		IND – Індія	6	9	17	32	2	8	7	17	2	1	2	5	10	18	26	54	5	
9		QAT – Катар	7	10	8	25				2	2	2	1	5	9	12	11	32	11	
10		TPE – Китайський Тайвань	4	3	15	22	5	6	11	22			1	1	2	9	10	27	46	8
11		MAS – Малайзія	3	10	4	17	5	6	9	20			1	4	5	8	17	42	9	
12		SIN – Сингапур	3	3	5	11	3	3	5	11	2	1	2	5	8	7	12	27	14	
13		KSA – Королівство Саудівська Аравія	7		6	13					1			1	8		6	14	20	
14		BRN – Королівство Бахрейн	4	6	3	13	3	1	1	5		2		2	7	9	4	20	16	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
15		НКГ – Гонконг, Китай	5	5	3	13	1	7	7	15					6	12	10	28	13
16		PRK – Демократична Республіка Корея	2	4	6	12	4	5	10	19					6	9	16	31	12
17		KUW – Кувейт	6	5	2	13									6	5	2	13	21
18		PHI – Філіппіни	4	4	7	15		2	2	4					4	6	9	19	18
19		VIE – В'єтнам	7	4	4	11	3	6	3	12					3	13	7	23	15
20		UAE – Об'єднані Арабські Емірати	1	3	1	5	1	1			1	2	2	4	3	4	3	10	23
21		MGL – Монголія	2	2	2	6	3	6	9						2	5	8	15	19
22		INA – Індонезія	2	2	9	13	2	5	7						2	3	15	20	16
23		SYR – Сирійська Арабська Республіка	2	1	3	6									2	1	3	6	27
24		TJK – Таджикистан	2	2	2	4									2	2	4	4	28
25		JOR – Хашемітське Королівство Йорданія	1	2	4	7	1	1	1						1	3	4	8	24
26		LVB – Ліван	1	1	1	2			1	1					1	2	3	3	30
27		MYA – М'янма (Myanmar)	2	4	6	2	3	5							4	7	11	22	22
28		KGZ – Киргизстан	1	5	6	1	1	1	2						2	6	8	8	24
29		IRQ – Ірак	2	2	1	3									2	1	3	3	30
30		MAS – Макао, Кітай	1	3	4	3	4	3	3						1	6	7	26	26
31		PAK – Пакистан	1	3	4										1	3	4	4	28
32		SRI – Шрі Ланка	1	1	1	1	1	1	2						1	2	3	3	30

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
33		ТКМ – Туркменістан		1		1									1			1	34
		LAO – Лаоська Народна- Демократична Республіка		1		1									1			1	34
34		NEP – Непал			1	1		2	2								3	3	30
36		AFG – Афганістан			1	1											1	1	34
37		BAN – Бангладеш			1	1											1	1	34
38		YEM – Ємен			1	1											1	1	34
		Разом	241	235	308	784	170	171	214	555	17	17	20	54	428	423	542	1393	

Кількість медалей Азійських ігор-2006 у співвідношенні до населення країн

Місце (за золо- тими)	Місце	Золото	Срібло	Бронза	Разом	Населення (тис.)	Кількість золотих, на 1 млн. населення	Загальна кількість медалей на 1 млн населення		
								Місце	Кількість	
1	2		4	5	6	7	8	9	10	11
1		QAT – Катар	9	12	11	32	885,359	10.16	36.14	1
2		BRN – Королівство Бахрейн	7	9	4	20	698,585	10.02	28.63	2
3		KOR – Республіка Корея	58	53	82	193	23113,019	2.51	8.35	4
4		KUW – Кувейт	6	5	2	13	2418,393	2.48	5.38	7
5		SIN – Сингапур	8	7	12	27	4492,150	1.78	6.01	5
6		KAZ – Казахстан	23	20	42	85	15233,244	1.51	5.58	6
7		UAE – Об'єднані Арабські Емірати	3	4	3	10	2602,713	1.15	3.84	10
8		HKG – Гонконг, Китай	6	12	10	28	6940,432	0.86	4.03	9
9		MGL – Монголія	2	5	8	15	2832,224	0.71	5.30	8
10		JPN – Японія	50	71	79	200	127463,611	0.39	1.57	13
11		TPE – Китайський Тайвань	9	10	27	46	23036,087	0.39	2.00	11
12		UZB – Узбекистан	10	14	14	38	27307,134	0.37	1.39	15
13		MAS – Малайзія	8	17	17	42	24385,858	0.33	1.72	12
14		KSA – Королівство Саудівська Аравія	8		6	14	27019,731	0.30	0.52	22
15		TJK – Таджикистан	2		2	4	7320,815	0.27	0.55	21

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16		PRK – Демократична Республіка Корея	6	9	16	31	23113,019	0.26	1.34	17
17		LVB – Ліван	1		2	3	3874,050	0.26	0.77	19
18		THA – Таїланд	13	15	26	54	64631,595	0.20	0.84	18
19		JOR – Хашемітське Королівство Йорданія	1	3	4	8	5906,760	0.17	1.35	16
20		IRI – Ісламська Республіка Іран	11	15	22	48	68688,433	0.16	0.70	20
21		CHN – НР Китай	166	87	63	316	1313973,713	0.13	0.24	25
22		SYR – Сирійська Арабська Республіка	2	1	3	6	18881,361	0.11	0.32	23
23		PHI – Філіппіни	4	6	9	19	89468,677	0.04	0.21	26
24		VIE – В'єтнам	3	13	7	23	84402,966	0.04	0.27	24
25		IND – Індія	10	18	26	54	1095351,995	0.01	0.05	33
26		INA – Індонезія	2	3	15	20	245452,739	0.01	0.08	32
27		AFG – Афганістан			1	1	31056,997	0	0.03	35
28		BAN – Бангладеш			1	1	147365,352	0	0.01	37
29		IRQ – Ірак		2	1	3	26783,383	0	0.11	30
30		KGZ – Киргизстан		2	6	8	5213,898	0	1.53	14
31		LAO – Лаоська Народно-Демократична Республіка		1		1	6368,481	0	0.16	28
32		MAC – Макао, Китай		1	6	7	453,125	0	15.45	3
33		NEP – Непал			3	3	28287,147	0	0.11	31
34		PAK – Пакистан		1	3	4	165803,560	0	0.02	36

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
35		SRI – Шрі Ланка		1	2	3	20222,240	0	0.15	29
36		ТКМ – Туркменістан		1		1	5042,920	0	0.20	27
37		ҮЕМ – Ємен			1	1	21456,188	0	0.05	34
38		МУА – М'яма (Муангар)		4	7	11				38
			428	423	542	1393				

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Энциклопедия Олимпийского спорта: В 5 т. / Под ред. В. Н. Платонова. – Т. 3: Олимпийский спорт: информация, статистика. – К.: Олимп. лит., 2004. – 630 с.
2. <http://cbs.sportline.com/olympics/summer/athletes>
3. <http://en.wikipedia.org/>
4. <http://english.aljazeera.net/English/>
5. <http://english.mofa.gov.qa/>
6. <http://fifaworldcup.yahoo.com/06/en/>
7. <http://qatarvisitor.blogspot.com/>
8. <http://mountainyahoos.com/>
9. <http://mps.marketds.ru/mps/index.shtml>
10. http://news.bbc.co.uk/hi/russian/special_report/bbcussian/2002_03/newsid_1835000/1835902.stm
11. <http://olymp2004.rambler.ru/>
12. http://olympic.org/uk/index_uk.asp
13. <http://uaeinteract.com/>
14. <http://wildsoft.ru/>
15. <http://www.aaflo.org/OlympicInformationCenter/OlympicReview/>
16. <http://www.arabsport.com/>
17. <http://www.arabsport.com/englishsite/indexnew.asp>
18. <http://www.asianhandball.com/>
19. <http://www.atptennis.com/1/en/home/default.asp>
20. <http://www.autocentre.ua/>
21. <http://www.burjdubaiskyscraper.com/index.html>
22. <http://www.camelraces.com>
23. <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/index.html>
24. <http://www.doha-2006.com/index.html>
25. <http://www.dubaicameljockeys.org/>
26. <http://www.dubai-ski.com/index.html>
27. <http://www.dubaiworldcup.com/default.asp>
28. <http://www.equestrian.ru/>
29. <http://www.expert.ru/printissues/expert/2006/18/>
30. <http://www.flnews.ru/>
31. <http://www.fei-presidency.com/default.asp>

32. <http://www.fiba.com/>
33. <http://www.fiba.com/pages/en/aboutfiba/asia.asp>
34. http://www.fiba.com/pages/eng/fe/06_wcm/index.asp
35. <http://www.fiba2006.fiba.com/pages/eng/>
36. <http://www.fifa.com/en/index.html>
37. <http://www.fivb.org/Index.asp>
38. <http://www.flickr.com/>
39. <http://www.gazeta.ru/>
40. <http://www.gohorsebetting.com/>
41. <http://www.gulfnews.com/>
42. <http://www.iaaf.org/index.html>
43. <http://www.iwf.net/main.php>
44. <http://www.kuwaitolympic.com/>
45. <http://www.mfa.gov.jo/index.php>
46. <http://www.ntra.com/>
47. <http://www.ocasia.org/default.asp>
48. <http://www.people.com.cn/english/AsianGames>
49. <http://www.princesshaya.net/>
50. <http://www.qatarathletic.com/>
51. <http://www.qatarequestrian.com/>
52. <http://www.qatarolympics.org/>
53. <http://www.rg.ru/>
54. <http://www.sheikhhamdan.ae/english/index.html>
55. <http://www.sheikhmohammed.co.ae/english>
56. <http://www.shouaa.com>
57. <http://www.skidubai.com/skidubai.asp>
58. <http://www.skidxb.com/>
59. http://www.sofiaecho.com/article/exporting-talent/id_3258/catid_34
60. <http://www.sport-express.ru>
61. <http://www.toursaudiarabia.com/camels.html>
62. <http://www.transpress.ru/index.html>
63. <http://www.uae-pages.com/>
64. <http://www.un.org/english/index.shtml>
65. <http://www.zipzak.com/>

ЗМІСТ

Вступ	3
Бахрейн	11
Ємен	31
Ірак	37
Йорданія	51
Катар	61
Кувейт	95
Ліван	115
Об'єднані Арабські Емірати	127
Оман	169
Саудівська Аравія	175
Сирія	193
Додатки	205
Список використаної літератури	213

МАУП

The present monograph lays the foundations of a new line in area studies – sports regional geography. Studying the achievements of other countries in sports will give a new impetus to establishment of good relations with their representatives. In its first Part, the author collected, generalized and systematized sports attainments in the Arab countries of Asia; cites data on prominent figures in sports; and analyzes the level of development of individual sports.

The book is designed for foreign affairs experts, businesspersons.

Наукове видання

Козленко Олег Миколайович

СУЧАСНЕ СПОРТИВНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

АРАБСЬКИЙ СВІТ

Частина I. Арабські країни Азії

Монографія

Scientific publication

Kozlenko, Oleh M.

**CONTEMPORARY SPORTS REGIONAL GEOGRAPHY
THE ARAB WORLD**

Part I. The Arab Countries of Asia

Monograph

Відповідальний редактор *О. М. Коваленко*

Редактор *Л. П. Ковальчук*

Коректор *Т. М. Федосенко*

Комп'ютерне верстання *Т. Г. Замура*

Художнє оформлення *Н. І. Нечипоренко*

Підп. до друку 12.03.08. Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 12,56. Обл.-вид. арк. 8,0. Тираж 1200 пр. Зам. №

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 8 від 23.02.2000*

Друкарня ТОВ «Аксам»

м. Київ, вул. Студентська, 5 а